

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET FOLYÓIRATA

CXLI. évfolyam • 2006. július-augusztus

ALAPÍTVÁ

1862-BEN

Élhető tájért, értékes fáért együtt! Természetesen.

A vándorgyűlés jelmondata önmagáért beszél. Hangsúlyozza az erdő szűkebb és tágabb térségben betöltött nélkülözhetetlen szerepét, a gyarapodó és urbanus életet élő ember fokozott elvárását, egyben jelzi a kihívást az erdész sokrétűvé vált munkájával szemben. Az értékes faanyagot adó erdő nevelésekor ennek a feladatnak egyre inkább úgy kell megfelelni, hogy eleget tegyünk a társadalom közjóléti elvárásainak is, következetesen ragaszkodva a szakmában felhalmozódott évszázados tapasztalatokhoz. Az „együtt” azonban mára túlmutat az erdészek szakmán belüli együttműködésén. Az erdővel való foglalatosság folyamata az évek során többszereplőssé vált.

Hatásos és eredményes képviseletünket azonban csak összefogással tudjuk érvényre juttatni. Együtt. Természetesen. Erre figyelmeztet egykori elnökünk, Madas András – a térségben 30 éve tartott vándorgyűlésen – elhangzott beszédében. Ebből idézünk.

„Talán sobasem volt olyan szükség az erdészetben egységre, mint napjainkban. Akik kívülről nézik az erdészetet, gyakran emlegetik olyan ágazatnak, amelyben a szakemberek, az erdészek szeretik a szakmát, összetartanak, támogatják egymást a célok megvalósításában. Bizonyos fokig ez így is van és meghatározott időszakokban általános is volt. Napjainkban azonban (belülről nézve) ez az egység bizony sok kívánnivalót hagy maga után.

A gazdaságirányítási rendszer változása, a gazdaságok lényegesen nagyobb önállósága, a közvetlen központi irányí-

tás átváltása közvetett irányítássá felszínre hozta, hogy a hagyományos egyetértés inkább az erős központi irányítás következménye volt, mint abból a belső meggyőződésből adódó elhatározás, magatartás, amely a részérdeket alárendeli az ágazat érdekeinek, azzal számolva, hogy ha az ágazat dolga újra jól megy, akkor a részérdekek, a vállalati elgondolások is hamarabb valóra válnak.

Ez a gond napjainkban is fennáll. Az a veszély fenyeget, hogy vállalati érdekek, személyi törekvések háttérbe szoríthatják az ágazat érdekeit és ez végső soron vissza fog hatni a részérdekekre, egyéni aspiráci-

ókra is. A következő időszak fogja eldönteni: képesek-e az erdészet különböző beosztásában levő vezetői megérteni, hogy most végzetes az erdészetnek, ha mindenki a maga útját járja, saját kapcsolatait építi ki és nem arra törekszik, hogy közös ügyeinket megbeszélve egységesen cselekedjünk. Ennek az egységes szemléletnek és cselekvésnek a kialakításához, megerősítéséhez kíván az Országos Erdészeti Egyesület hozzájárulni egész tevékenységével. Konkrétan mai közgyűlésünkkel is, többek között azzal, hogy ezt a rendezvényt a Magyar Néphadsereg Veszprémi Erdőgazdasága rendezzi a Balaton-felvidéki EFAG és a Veszprémi Erdőrendezőség közreműködésével és azzal, hogy jelszavunkká tesszük az egységet. Ágazatunk közvéleménye elítél minden olyan törekvést, vagy cselekedetet, amely egyéni vagy csoportérdekeket helyez előtérbe, és azt kívánja, hogy mindenki érezze tetteinek súlyát most, amikor minden erő össze kell fogni az előttünk álló igen nehéz feladatok megoldása érdekében.”

A Bakony térségében tevékenykedő erdészeken mindez nem múlik, hiszen a közös rendezvény is példázza, hogy megvalósítható.

Szervezők, házigazdák, rendezők a baráti találkozó színhelyén

A harmadik oldal

Nincs magyar ember, de még külföldön is ritkán találni művelt egyént, ki a világon annyira elbirbedt Bakonyt legalább névszerént ne ismerné.

Ifjúkorom óta nem mindennapi előszeretettel viseltem ezen erdő rengetegei iránt, és midőn újonckoromban mesterünk annak természeti szépségeit: az ős bükkök majd égig nyúló száz és száz éves fáit, egyes begyeterők angolkertszerű serdülő pagonyait, a korlátatlan Gerence egerfákkal jelölt kigyózdó tekervényeit, és a telített zöldben pompázó, tengernyi illatos virággal tarkított verőfényes réteit, továbbá hajmeresztő útait, regényes begyszorosait leírta. Fel is használtuk szabad óráinkat a terjedelmes erdő minden iránybani bebarangolására. Készítettünk pálcikákból malmokat, melyeket a sokszor rakoncátlan Gerence csendes hullámaira bízunk; süttögettük önöszvebordta száraz ágak parázsa alatt a Bakony főterményét, a jó lisztes burgonyát. Rákásztunk saját készítményű varsával, eprész-tünk, vargányáztunk, és hosszú kirándulásainkból visszatérve többnyire a páratlan szépségű bármás forrás terebélyes bükkjei alatt nyugodtunk meg.

A cser és nyír ritkább, úgy szintén a fenyő is; az utolsó okszerű művelés eredményeként egyedül a zirci baktárban jó elő, s sűrű erdőként régebben nagy mennyiségben létezett Fenyőfő mellett is, ugyszintén Rátot körül, hol manap is egyik dülő fenyős névvel nevezetik; elsősorva leginkább az oszlopi és devecseri baktárban találtam.

Hogy az említett fanemekon kívül mások is, és pedig nagyobb mennyiségben létezettek egy helyen, azt eléggé bizonyítják a Som- és Körishegy valamint az Ibar- és Gyertyánkútféle elnevezések. Ezeknek manap csak birmondói maradtak; — a szil- a bárs- vad körtvély- és almafa, főképp pedig az erdők gaza a kecskefűz nem bíányzanak ugyan, de azért mégis megmaradtunk amellett, mit feljebb állítottunk, — miszerént az egyéni számot tekintve a bükk mindnyájukat tulszárnyalja.

A kisebb fák vagy cserjék közt említetjük a bangitát, festő kőkényt, kecskerágót, mogyorót, barkócát, hályogfát és a venyigés bérce hajló szárától gyakran átkarolt galagonyát.”

Rómer Flóris
A Bakony (1860.)

Tartalom

Vándorgyűlés 2006198–221

Vahid Yousefi–Vahidné Kóbori Judit:

A világ erdőgazdálkodása, fatermelése és faipara222

Erdészeti cselekvési terv az EU-ban227

Gémesi József:

Erdőgazdálkodás Magyarországon – állami segítséggel228

Balogh Lajos–Csoboth Ildikó–Kovács Gábor–Tímár Gábor:

Az akác termesztésének termőhelyi lehetőségei230

Rédei Károly–Veperdi Irina–Osváth-Bujtás Zoltán:

Az akác szelekciós nemesítésének újabb eredményei234

Vereb István:

Erdészeti vezetők találkoztak Baktalórántházán235

Istvánffy László:

A szén-dioxid tündöklése és hanyatlása236

Pallagi Ferenc:

Külföldi tapasztalatok az erdészeti ágazati kommunikációban239

Sárvári János:

A bajor példa240

Zétényi Zoltán:

Az erdészet kommunikációs állapotáról242

Ormos Balázs:

Bányász–Kohász–Erdész Találkozó Egerben244

Lomniczi Gergely:

Akadálymentes tanösvény245

Urbán Pál:

Az év erdésze 2006.246

Egyesületi hírek248

Detrich Miklós:

Áramtermelő biomassza kiserőmű Szentendrén252

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CXLI. évfolyam 7–8. szám (július–augusztus)

FŐSZERKESZTŐ: PÁPAI GÁBOR • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: HARASZTI GYULA

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG megalakulóban.

SZERKESZTŐSÉG: 1027 Budapest, Fő u. 68. Telefon/fax: 201 77 37 • Mobil: 06 30 97 15 255 • e-mail: erdlap@mtesz.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1027 Budapest, Fő u. 68. • FELELŐS KIADÓ: DR. PETHŐ JÓZSEF elnök

Nyomdai munkák: INNOVA-PRINT, Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2006. június 30.

ISSN 1215-0398

Terjeszti az Országos Erdészeti Egyesület. Felvilágosítást a lappal kapcsolatosan az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: A Bakony térképe 1528-ból. Fotó: Pápai Gábor.

Élhető tájért, értékes fáért együtt! Természetesen.

I. sz. program (Bakonyerdő Zrt. Balatonfüredi Erdészet, Hegyestű)

Feketefenyves átalakítása természetes lombos erdővé a Balaton-felvidéken.

Hegyestűi geológiai bemutatóhely panorámával és borkóstolóval.

Balatonfüredi Tagore sétány megtekintése.

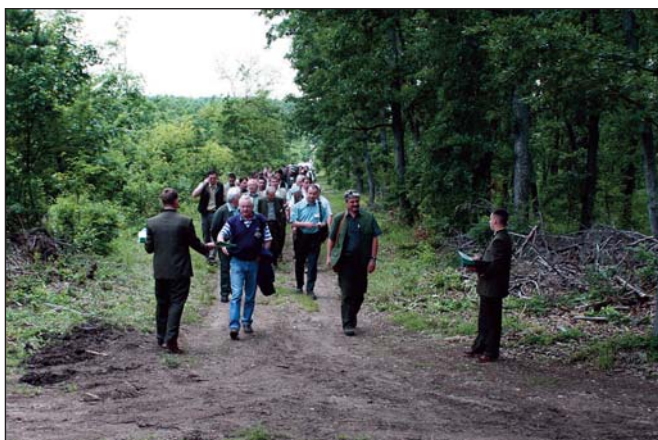
A balatonakali szakmai program során az itt található, vélhetően telepített, elegenden feketefenyvesek őshonos, állékony, lombos erdőkké történő átalakításának különböző fázisait tekinthették meg a résztvevők, akik láthattak fris-

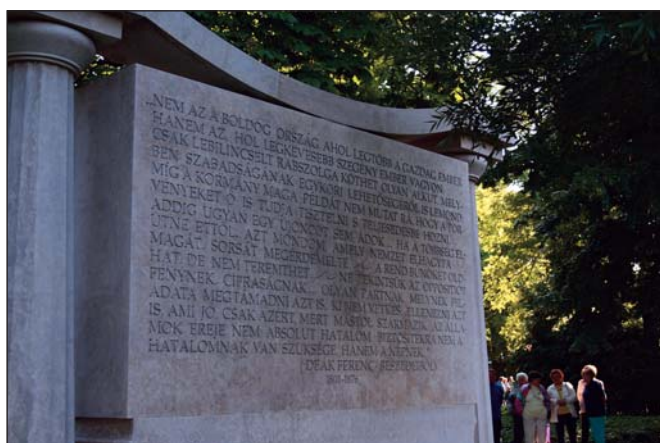
Füred, magyar falu, Zala, az új rendez. szer. Veszprém vmegyében, igen közel a Balatonhoz, Veszprémhez 3 óra, 186 kath., 921 ref. 20 zsidó lak. Van egy szép új ref. szentegyháza, nagy erdeje, szép szőlőhegye, melly igen erős olajos, aranyszínű bort terem. Szántóföldje kevés. F. u. közbirtokos urak, és a Veszprém káptalan. Savanyúvize s fürdője Magyarországon az első közé tartozik.

sen, ill. egy-két-három éve végvágott fenyvest és befejezéshez közelítő felújítást is. A természetes folyamatokra alapozott átalakítás jó példája a természet és az erdész együtt munkálkodásának.

Hegyestűn megtekintettük a Balaton-felvidéki Nemzeti Park geológiai bemutatóhelyét, a geológiai kiállítást, a felhagyott bazaltbányát, és a hegyre felkapaszkodva megcsodálhattuk a Bala-

ton-felvidék változatos vidékét. Balatonfüreden, a világhírű Tagore sétányon rézfűvös együttes várta a vendégeket, amit ünnepi köszöntő és köszönrúzás követett.

II. sz. program (Bakonyerdő Zrt. Monostorapáti Erdészet)

Magyarország piacvezető parkettagyárának megtekintése, a Balaton-felvidéki Erdei Iskola ünnepélyes avatója, ízelítő a balatoni borokból.

A Bakonyerdő Zrt. zalahalápi parkettagyárának bemutatásával kezdődött a program. Itt ismertették az új technológiai fejlesztéseket és az ország első PanLoc rendszerű, önzáró, minőségi készparketta gyártását. A gyárból a Monostorapáti Erdészet területére, a Balaton-felvidéki Erdei Iskola ünnepélyes átadásához buszoztak át a résztvevők, bemutatták az épületeket, a kiegészítő létesítményeket, valamint az Öreg-bükk tanösvény egy szakaszát. Az iskola melletti réten gazdag motorfűrész-kiállítást tekinthettek meg a résztvevők.

Haláp, magyar falu; Zala megyében, Tapolczához ½ óra, egy magánló hegy tövében: 612 kath., 9 zsidó lak., kath. paroch. Szentegyházzal. Határa homokos; bora sok; erdeje van. F. u. közbirtokosok. Ut. p. Sümeg.

Monostor-Apáti, magyar falu, Zala vgyében, a budai országútban, az Éger vizénél, 1004 kath., 5 zsidó lak. Kath. paroch. szentegyház. Nagy kiterjedésű erdeje bükk, tölgy, cser és gyertyánfákból áll. Közepén van egy pusztai kolostor és szentegyház. Gabonatermő földje bő és jó. Rétjei gazdagok; vízimalmokkal bír. F. u. a veszprémi püspök. Ut. p. Sümeg.

III. sz. program (Bakonyerdő Zrt. Farkasgyepői, Ugodi Erdészet)

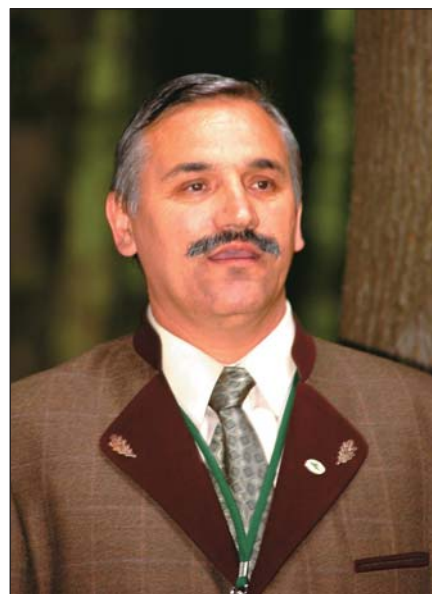
*Roth Gyula és Majer Antal nyomdokán.
Bakonyi bükkgazdálkodás és vadászat.
A Roth Gyula tanösvény avatása.*

A program során a Magas-Bakonnal ismerkedhettek meg a résztvevők. Farkasgyepűn, az autós pihenőtől induló „Roth Gyula tanösvény” avatása után rövid sétát tehattünk a Pisztrángos-tóig. A tanösvény az 1936-os IX. IUFRO kongresszus útvonalát eleveníti fel, bemutatva az akkori kísérleteket, melyeket Roth Gyula vezetett. Az Ugodi Erdészet területén a bakonyi bükkgazdálkodásról kaphattak információt a jelenlévők.

A Witt emlékhelynél nagyszerű panoráma nyílt a Bakonyra. Huszárokelőpusztán a Bakonyerdő Zrt. vadgazdálkodása került bemutatásra, kis fegyver és trófeakiállításal együtt, ahol megnyitották a Széchenyi Zsigmond emlékszobát.

Farkasgyepű v. Koplaló, puszta, Veszprém vármegyében. Ut. posta Városlőd.

Bakonybél, magyar falu, Veszprém vgyében a Bakony közepén, egy keskeny, de kies völgyben, 1044 kath. lak s paroch. szentegyházzal. Apátságát még Szent-István király alapította a benedekiek számára, s 1030-ban megerősített. Ezelőtt független volt, de most a szentmártoni főapáttól függ. Határa igen hegyes és nem igen termékeny. Századoktól fenálló bikkes, tölgyes erdeje igen szép. A helység felett fölemelkedő Somhegy, legmagasabb hegycsúcs a Bakonyban. F. u. a bakonybéli apátság. Ut. p. Veszprém.

IV. sz. program (HM VERGA Zrt. Kabhegyi Erdészet)

Szent-Gál, népes magyar helység, Veszprém vármegyében, a Bakonyban, 452 kath., 41 evang., 2714 ref. lak., kath. és ref. anyaszentegyházakkal. Szántóföldjéből két nyomás síkon fekszik, a többi hegyen, völgyön. Erdeje roppant, s benne nagy vadak is tanyáznak; azonban e szép erdő irtogatás és tömérdek favágás által, mind a mellett hogy zár alá vétetett, fogy és ritkul. Legelője a Bakonyban elég, de rétje kevés. Számos őrlő- és deszkametsző-malmokkal bír. Hajdan a szent-gáliak királyi vadászok voltak, s e címmel éltek, azonban ma is szép szabadságokkal bírnak, nevezetesen helybeli nemességgel (territorialis nobilitás), s innen magyarázhatni meg a házak szörnyű népességét. Egyébiránt mind a mai napig megmaradt azon szokás, hogy évenként a királyi udvarnak különféle nagy vadakat visznek, hódoló kötelességek jeléül. Ut. p. Veszprém.

A Szentgáli Tiszafás megtekintése, erdei iskola bemutatása.

A Szentgáli Tiszafás az ország első, 1951-ben természetvédelmi oltalom alá helyezett erdőtársulása. A közel 240 ha védett terület egyedülálló erdőterület, ahol a tiszafa természetes állapotában található meg. A '70-es években végzett felmérés 120 000 db-ot, míg a 2004-ben végzett számlálás kb. 14 000 db-ot talált, annak ellenére, hogy a két legjelentősebb előfordulási helyet a Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a HM VERGA Zrt. bekerítette. A terület természetvédelmi

kezelője a HM Verga Zrt., amely együttműködve az ÁESZ Veszprémi Igazgatóságával és a Balatoni Nemzeti Parkkal, a záródott bükk felsőszint megbontásával (gyűrűzés) mindent elkövet annak érdekében, hogy a csökkenő egyedszámú tiszafa felújulhasson. A kialakított fogadóépület és sétaösvény bemutatja a miklóspálhegyi állományrészeket, a különböző korú tiszafa előfordulását.

A Hubertusz Erdei Iskolát a HM Verga Zrt., együttműködve Ajka város önkormányzatával 2002-ben kezdte építeni és működtetni. Jelenlegi formáját 2005-ben kapta. Kialakításra került

két oktatóterem, harminc fő részére téli- és nyári szálláshely, melegítőkonyha étterem, játszótér, apróvad-bemutató. Az elmúlt években az iskola programjain 4000–4500 kisiskolás vett részt az ország minden részéből.

V. sz. program (HM VERGA Zrt. Királyszállási Erdészet)

Tési szélmalom és kovácsműhely megtekintése, bükkgazdálkodás a Bakonyban, harangszentelés.

Tésen az erdészet működési területének jellegzetes színfoltjával, a Magyar Honvédség által használt gyakorló- és lőtérrel ismerkedtek a résztvevők. Ezt követően az 1970-es évek végén felújított tési szélmalom és kovácsműhely megtekintésére került sor. A kultúrtör-

téneti hely érdekessége, hogy a malom ma is működőképes.

A 2002-ig gyakorlatilag feltáratlan erdőtümbben a HM Verga Zrt. a kifejezetten nehéz terepviszonyok ellenére kb. 9 km erdészeti feltárási utat épített.

Római Fürdőn (Bakonyánai Galya Szurdok, a térség egyik kedvelt kirándulóhelyével ismerkedhettünk. Ezt követte a Honvéd Kincstár megmentett harangjának újraszentelése a Nádasdy Parkban.

Az első írásos felfeljegyzés Tésről 1086-ból származik. Abban az időben a Fennsík a bakonybéli bencés kolostorhoz tartozott. A vagyonösszeírás szerint a tésiak már faluközösségekben éltek és földet műveltek.

A tési úrbérések, jobbágyok ÚRBÉRES szerződést kötöttek a préposttal. 27 pontban foglalták össze a feladatokat, az erdőhasznosítással kapcsolatos fontos teendőket. Íme néhány ezek közül:

„Az erdő az uraságot illeti, egyedül tűzre és épületre való fát, magtermő fákra kívül a maga szükségletére a szegényeknek hordani szabad leszen...”

Ez lebetett talán a térségben az első „erdővédelmi” intézkedés, az erdő fenntartására való törekvés. A makktermő fák védelme a makkoltatás érdekében történt, ugyanis makkbért kellett fizetni.

Korlátozás alá esett a vadászat is:

„...bogy a parasztság a munkától el ne szokjon, és dolgaiban bátramarádást ne szenvedjen, a madarászat és vadászattól a jobbágyság eltiltatik. Hanem amikor az uraság vadászni fog, minden gazda vagy zsöllér évente egyszer hajtani köteles elmenni...”

Bizonyára e kor Bakonyját idézi Erdélyi József:

„...megolvasta fáidat / ez a világ régen / számba vette a vadat / erdőd sű-

rűjében. / Bakony alján, Bakonyban, / akárhol az ember, / tagosított pagonyban uraké a fegyver...”

Az 1770-es években szabályozták az úrbéres viszonyokat. Az URBÁRIUM a lakosság számára biztosította a „fai-zást”, a makkoltatást; ezek már bizonyos előrelépést jelentettek.

A tési batárban a vadászati jog az uradalommal illette meg. Ez nagy feszültséget okozott, batására nagymértékben elharapódzott az orvvadászat, ami szinte napjainkig is tart.

A XX. század elején létrehozták az ERDŐBIRTOKOSSÁGOT, az úrbéréseknek átadott erdőterület kezelésének céljából.

A főerdész kijelölte a vágásra érett fákat, ezeket megszámozták, majd „facédulákat” készítettek, és a kocsmában megtartották a búzást. Télen a családok, rokonok kalákában végezték el a kitermelést, szigorúan az előírásoknak, a szakmai követelményeknek megfelelően. Erdőőr is alkalmaztak, mert szűgyüknek tekintették az erdővel való törődést, védtek, óvták az erdőt.

A szurdok felső végén van a Kőpajta, hatalmas sziklatümbök egymásra borulva valóban pajtához hasonlít. A barlangszerű képződményt az ősember is lakta. 1945 januárjában főbadiszál-

Tés, magyar-német falu, Veszprém megyében, 742 kath., 584 magyar ágostai, 7 zsidó lak., kath. és evang. paroch. szentegyházzal. Hegyes határ. Nagy makkos és vadás erdő a Bakonyból. F. u. a fejevári püspök. Ut. p. Veszprém.

lás volt bent, rengeteg badfelszerelés maradt bánta a barlangban.

A Fennsíkon számtalan érdekes természeti-erdészeti jelenség található, néhány ismertebb: a Kistérség alatti búzó-dó Csöppögő-árok, a Gaja-völgyében a Római-fürdő, a Vadalmás, a Kális-tók, a víznyelők, a Királyszállásra felfutó páratlan szép Burok-völgy.

Szemet gyönyörködtető a Fennsík nyáron, a hullámzó sárga búzatengert körülölelő erdőgyűrűvel. közepén a szélmalommal.

Köveskúti György

VI. sz. program (HM VERGA Zrt., Zirci Erdészet)

A Zirci Ciszterci Apátság épületeinek megtekintése, bükkgazdálkodás a Bakonyban, harangszentelés.

Zircen, a Bakony fővárosában – az 1727-től több mint 100 éven keresztül épített – Ciszterci Apátság magyarországi központjának épületegyüttesével ismerkedhettünk (Bazilika Minor, természetrajzi múzeum, Széchenyi műemlék-könyvtár).

Bükkgazdálkodás a Magas-Bakony erdőgazdasági tájegységben, Porva község határában, az egykori Peacovics grófi birtokon. A 2005-ben átadott Pintér-hegyi Parkerdő fogadóközpontját látogattuk meg, ahol ismertetőt hallhattunk az erdőgazdaság közjóléti szerepvállalásáról.

Ezt követte a Honvéd Kincstár megmentett harangjának újraszentelése a Nádasdy Parkban, az V. program résztvevőivel közösen.

Zircz, német m.v., Veszprém vmegyében, a Bakonyban, ut. p. Veszprémhez északra 3 óra: 1780 kath. lak, kik főleg mesterségekből, földművelésből, fa eszközök készítéséből és fuvarozásból élnek. Nevezetes e város a cisterciata szerzet gazdag apátságáról, mely még 1198-ban alapítatott, s 1814-től fogva a pásztói és pilisi apátságokkal egyesítetvén, most egészen független. Az apátsági szentegyház Gizela királynétől építetett, de már megrongáltatott templom romjaira épült. Ékesítik e várost a szép ízlésű apátsági kastély s az urasági gyümölcsös. A mezei gazdaság okszerűen vitetik, mely által az itteni meszes, s agyagos föld is termékenynyé tétetett, egy nagy darab vizenyős tábla föld pedig szép rétté alakítottatott. Van itt szép uradalmi tenésztet, több vízimalmok, fiatal fenyves, a Bakonyból roppant bikkes és tölgyes erdő, sok gyümölcs, de szőlőhegy az itteni hideg éghajlat miatt nincs. Bírja a helybeli apátság, s a város feje egy uradalomnak.

VII. sz. program

(Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság, Tihany)

A Tihanyi-félsziget bemutatása, különös tekintettel az Európa Diplomás területre

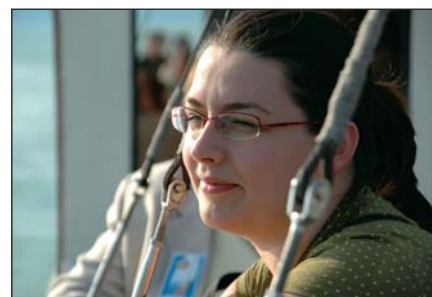
Séta a Belső-tó partján az Aranyház-forráskúpra, közben ismerkedve a Tihanyi-félszigettel, különös tekintettel az Európa Diplomás területre és az erdészeti szakmai vonatkozásokra.

A tihanyi levendulatermesztés múltjának és jelenének rövid bemutatását hallhattuk az új levendulaültetvényénél.

Hála az eső utáni szép időnek, az Aranyház-forráskúpról kristálytisztá panoráma tárult a résztvevők elé. Innen szemlélhettük Tihany települését és a fölé magasodó apátság épületét. A távolból távcsővel kivehető volt az esti baráti találkozó helyszíne is.

Tihany, magyar m.v., Zala v., a róla nevezett félszigetben, egy hegyoldalban, melyet az emeletre épült apátsági lak., s két-tornyú szentegyház koronáz. Lakja 535 kath., 304 ref., s mindenik felekezetnek saját plébániája van itt. A híres tihanyi viszhang, mely több szótagokat vissza ad. Innen egy meredek szorosságon lehet menni a Balaton partjára, hol kecskeköröm alakú kövek nagy mennyiségben szednek, s ezek megvásárlására az idegenek a helybeli pörgyermekek által tömegenkint ostromoltatnak. A tihanyi hegyfok északkeleti oldalában, szilába be vésett remete lakok, innen felcsúszó kilátás esik a Balaton sima tükreire, s az ezt övező erdővel és szőlőkkel koszorúzott hegysorokra. A tihanyi félsziget kerülete mintegy 1 mfd. Lehet, s az egész tölcsér alakú, melynek legmélyebb völgyében 2 tó hely látszik. Szántóföldje bővebb volna, de csak közép termékenységű; erdeje elég, szőlőt is mível; a Balatonban pedig sok gárdahalat fog. F. u. a helybeli apátság, mely 1055-ben alapított a Sz.-Benedek szerzetesei számára. Út. P. Veszprém.

VIII. sz. program (Magánerdő-tulajdonosok és Erdőgazdálkodók Veszprém megyei Egyesülete)

Nem csalódtak, akik ezt a programot választották, mert kitétek magukért a térség magánerdő-tulajdonosai. Kultúrprogramként a herendi porcelángyártás történetével és folyamatával ismerkedhettek a porcelánmanufaktúrában. A Hajagi Véderdő EBT területén a természetközeli, többcélú erdőgazdálkodás bemutatóját tanulmányozhatták a résztvevők.

Kedves figyelemesség volt, hogy a Szentgál 3D erdőrészletbe tett rövid túrára – melyet *Siffer Sándor* főerdőrendező vezetett – egy derekas vándorbotot kaptak a

Herend, népiesített pusztá, Veszprém vmegyében, a pápai országutban, a Bakonyban: 618 kath., 21 ref., 4 zsidó lak., vizimalommal, szép erdővel, agyagos, köves határral, s egy poczelán-gyárral. F. u. gr. Zichy, a szentgáli község s mások. Itt van a Bakonyban egy romladozott vár, mely Essegvárnak neveztetik, s melyet némellyek a romaiak Essetia minor telepjének tartanak, mások pedig azt mondják, hogy Hunyady Mátyás Himfy nevű udvarmestere (kitől Kisfaludiak is, tehát a Himfy szerelmeinek lelkes éneklője is származnak) egyik vejének, Essegvárnak lakása volt. Itt van Fischer Móricznak igen jeles porcelán-gyára. Ut. p. Veszprém.

vendégek. Itt a Pros Silva jellegű minőségi csoportos gyérítés bemutatása volt.

A hajdani szentgáli erdőgazdák, tanya-birtokosok emlékére állított emlékoszlopot Szentgál polgármestere, *Vecsei Ferenc* avatta, majd *Pethő József*, *Luzsi József*, *Klemencsics András* koszorúzott.

A Hajagi Erdei Tábor területén elköltött uzsonna alatt *Markó Lászlóné* a MEVME elnöke és *Bodor Dezső Károly* magánerdős alelnök erdészeti integrátor és *Klemencsics András* beszélt a magán-erdők jelenéről, jövőjéről.

INTEGRÁTOROK 2006		
Somogyi József és társai	8545 Gyarmat, Fő u. 62.	30/993-38-10
Öreg Bükkfa Kft.	8430 Bakonyszentkirály, Vár u. 4/1.	30/204-69-06
Erdő-Gazda Kft.	8300 Sümeg, Széchenyi György u. 6.	70/453-52-95
Ihartű 2000 Kft	8444 Szentgál, Vörösmarty u. 38.	30/956-86-77
Barnag Hosszúhegyi EBT	8200 Veszprém, Halle u. 5/F	30/421-26-58
Szűcs István és társa Kft.	8229 Csopak, Kőkorsó u. 30.	30/500-97-70
Cserfaág Kft.	8248 Nemesvámos, Kossuth u. 43.	30/339-57-12
Baracska Lajos és társai	8284 Nemesgulács, József A. u. 7/1.	30/239-46-52
Zöld Erdő Mérnöki Iroda, Temesvári Erik	8460 Devecser, Honvéd u. 70.	70/450-56-33
Máthé Gyula és megbízói	8518 Kemenesszentpéter, Jókai u. 16.	30/238-07-74
Nyugati Nyár EBT	8460 Devecser, Nagy László u. 7.	30/959-03-21
Járó Sándor	8500 Pápa, Dóra u. 8.	30/916-63-51
MEGOSZ Közép-dunántúli Régió Iroda Nemesvámos, Kossuth u. 43. Tel./fax: 06/ 88/ 265-043		

Élhető tájért, értékes fáért együtt! Természetesen.

A szakmai bemutatókról visszaérkezőket a balatonkenesei HM üdülő gyönyörű parkjában a Légierő zenekara fogadta. A program szerinti emlékfültetésre összesereglett erdészeket a Himnusz elhangzása után a házigazda HM Verga Zrt vezérigazgatója, Kulcsár Zsolt köszöntötte és nyitotta meg hivatalosan a 2006. évi vándorgyűlést.

„Nekem azt tanították, naponta három szempontból vizsgálj meg magad: Vajon mások szolgálatában hűséges voltál-e, hogy vajon a barátaiddal való kapcsolatban őszinte voltál-e, és hogy a hagyományt, amelyet tanultál, vajon alkalmaztad-e.

Én az erdőt szolgálom, veletek együtt. Én úgy gondolom hűségesek vagyunk. Amikor az Erdőről gondolkozunk, Micimackó és barátai lakhelyéről, elsőre egészen más világnak tűnik, mint a mindennapi tapasztalatom, az állandó idegességed. De csak olyannak tűnik.

Micimackóék világa sokkal jobban hasonlít a miénkre, mint gondolnánk, hiszen mi lehet nyomasztóbb, mint amikor az ember beleesik egy Szörnyű Elefánt-csapdába? Elképzelni, hogy odalent szorongunk, utolsó mézescsuprunk végére értünk és egyetlen odvas fa sincs a láthatáron, vagy belegondolni abba, hogy Külföldi Állat költözött a szomszédunkba, aki a közvélemény szerint meglehetősen Szenvedélyes?

Az Erdőben járva úgy találjuk, az Ő történeteikkel tökéletesen illusztrálható az erdészek és általában az emberek problémái. Persze a dolgok, amelyek a mesebeli erdőben történnek, talán nem olyan összetettek és a következményük nem olyan súlyos, mint a mi ügyeink, a valós életben. És persze a Százholdas

Kenese, magyar falu, Veszprém megyében, a Balaton felvége mellett, egy szőlőhegyek közé szorított völgyben. Utczái tömöttek és rendetlenek. Van 1300 reform., 250 kath., 20 zsidó lakosa, ref. Anyatemplommal. Szőlőhegye roppant, de erdejé kevés vagy semmi, mert gondatlanság miatt elpusztult. Halászata a Balatonban felette jövedelmes. A tópart-oldalban most is láthatni némely kivágott füstös üreget, melyek hajdan a lakosoknak menedékkül szolgáltak, most pedig a halászhalka eszközeit tartják benne. A balatonbeli híres porzót, melyet a széllel hullámozó víz hajt ki, itt szedik. Bírja a tudományi alapítvány, s ut. p. Veszprém.

Pagonyban a legváltásosabb helyzetben is fennáll a lehetőség, hogy jön Róbert gida és elrendezi a dolgokat.

A mi erdőnkben nem lehet örökké a Róbert Gidákra várni, akik majd megmennek, ha bajba kerülünk. Csak saját magunkra számíthatunk. Kiváló erdészekre van szükség és a jövőben még jobbakk kelljenek majd. Az, hogy az életben, a munkában adódnak gondok, problémák, teljesen rendjén való, mint az is, hogy kiváló erdészek kelljenek. A tudás maradéktalan elsajátítása nem mentesít majd a problémáktól, de aki megfelelő tapasztalatok birtokában vág át az Erdőn, kevesebb rekettyebokor és bogáncs szegélyezi az útját. Nem beszélve a kelepccéről. Tanulni és nem gondolkodni: hiábavaló fáradság, gondolkodni és nem tanulni pedig veszedelmes. Én itt születtem e községben és a barátaimnak egyszer megígértem, hogyha lehetőségem lesz rá, egyszer egy nagy bulit csapunk a Balaton partján. Megadott és körülnézve látom, hogy sokan el is jöttek.

Én tisztelném a hagyományokat és a Vándorgyűlés szervezése egy ilyen feladatot adott. De szeretek újítani is, hátha hagyomány lesz belőle. A közös szervezés megmutatta, hogy tudunk együtt gondolkodni és együtt cselekedni. Mert akik különböző úton járnak, nem adhatnak egymásnak tanácsokat.

Remélem, azt a sok mindent, amit ma délután láttatok, elviszitek magatokkal a szívetekben és kívánom, hogy érezzétek magatokat jól a továbbiakban.”

Ezután Kuti Csaba, a Veszprém megyei Közgyűlés elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd Balatonkenese polgármestere, Kürthy Lajos – aki, mint elmondta nagy erdőbarát – fejezte ki örömet, hogy községében tartja az erdésztársadalom éves, kiemelkedő rendezvényét.

Ezt követte három emlékfá elültetése. A méretes kocsányos tölgy suhángokat az Egyesület nevében cserép János és Pethő József elnökök, a házigazdák nevében Markó Lászlóné, Balogh László, Horváth László és Kulcsár Zsolt ültették el az eseményt hirdető réztáblák mögé.

A külföldről jött testvérszervezetek képviselői is mondtak néhány köszöntő szót, úgy mint Erdély, Ausztria, Bajorország, Szlovákia küldöttei, valamint Roland Migende, az erdei iskolákat patronáló tiszteletbeli tagtársunk. Lassan besötétedett, amikor felcsendült a soproni Róth Gyula Erdészeti Szakközépiskola vadászkürtöseinek hangja.

A Balaton partján felállított sátorban ezután elkezdődött a baráti találkozó, melynek hangulatát a végre elfogadható hangerővel játszó zenekar tette kellemessé. Azután – még a rendezők számára is váratlanul – színpadra lépett a három vörös ruhás hercegnő, akik virtuóz hegedűjátékukkal elvarázsolták a hallgatóságot. Jól sikerült délután és este után térhettek nyugovóra a résztvevők.

Veszprém, igen régi nevezetes magyar püspöki város Veszprém vmegyében, Budához 15 mfdnyi távolságra, saját postahivatallal. Ez a város hajdan a rómaiaktól Rhispianak nevezetett, és közép Pannóniának praetoriuma volt. Itt lakott a marahánus tótok király Szwatopluk, kit Usubu, a magyarok egyik vezére 10 napi ostrom után innen kiűzvén, ezért a várost is Árpád kegyelméből birtokába kapta. Később sz. István ellen Kupa, vagy igazabban Koppány somogyi herczeg 998-ban feltámadván, Veszprémet ostrom alá vette, de a veszprémiek addig oltalmazták magukat, míg Hunt és Pázmán vezérek Esztergom vidékéről megérkezvén, Koppányt meggyőzhatték. Illy vitéz viseleteért azt nyerte Veszprém, hogy a királynő rendes lakává tétetett, püspökséggel és káptalannal felékesítettett, a székesegyház a királynő templomává tétetett, lakosai királyi udvarnokok lettek, s végre a veszprémi nemesség leányainak nevelésére apácza-zárda állíttatott egy völgyben, s jövedelmül Vörösberényt több helységekkel együtt nyerte. Veszprém lakosai nyugalomban éltek jó királyuk által adott szabadságaikkal egész 1552-ig, midőn a törökök a várost elfoglalván, a népességet részint leöldösték, részint elhurczolták. 1557-ben kiverettek ugyan kis időre, s a káptalan is visszatért, de csakhamar elköltözött. Népessége 12,863 lélek, kik közt 1863 reformatus, 204 ágostai, 1008 héber, a többi r. katolikus. Nyelvre nézve magyarok, s a számos nemeseeknek ezelőtt saját előjáróságuk volt. Határa a népességhez képest nem nagy és csak közép termékenységű; lefelje szűk, kopár, köves; rétjei kevesek, de igen jók. Erdeje mind a városnak, mind a nemességnek van. Egyébiránt a veszprémi püspökség egy a legrégibb és leggazdagabb püspökségek közt hazánkban. Megyéje kiterjed egész Veszprém vmegyére, Somognak és Zalának legnagyobb részére. Van benne 12 jövedelmes kanonokság, 9 jövedelmes apátság, 5 jövedelmes prépostság, 5 fő-, 18 alesperestség, 216 plébánia, 7 szerzetesrend 17 kolostorral.

Élhető tájért, értékes fáért együtt! Természetesen.

KÖZGYŰLÉS, 2006. június 9–10.,

Jókai Mór Művelődési Központ Színházterme, Pápa

Vadász Krisztina köszöntötte az ünnepi közgyűlés résztvevőit, majd Vangelis 1492 c. szerzeményére az Egyesület díszzászlaja után, melyet négy erdőmérnök kísért (Pap László, Bajner Attila, Kovács Attila, Berger Péter), bevonult a díszelnökség: Ormos Balázs, OEE főtitkár, Cserép János, az OEE leköszönő elnöke és Pethő József, az

OEE új elnöke, Zámboi Mibály, HM államtitkár, Koleszár István, az ÁPV Zrt. ügyvezető igazgatója, Klemencsics András, az FVM Erdészeti Főosztály vezetője, Gőgös Zoltán, FVM államtitkár, Kuti Csaba, a Veszprém megyei Közgyűlés elnöke, Sirman Ferenc, FVM kabinetfőnök, Kanozsainé dr. Pék Mária, Pápa város jegyzője, Horváth László, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatója, Kulcsár Zolt, a HM Verga Zrt. vezérigazgatója, dr. Markó Lászlóné, a Magánerdő-tulajdonosok Veszprém megyei Egyesületének elnöke, Gál Róbert, a Balatoni Nemzeti Park igazgatóhelyettese, Vaspöri Ferenc, az ÁESZ Veszprémi Igazgatóságának igazgatója.

Őket követte az Egyesület vándorgyűlési vándorzászlaja, melyet négy helyi erdész (Porpáczy András, Kemendy Géza, Trosits György, Milinszki Tibor) kísért.

A Himnusz elhangzása után Cserép János ügyvezető elnök nyitotta meg, majd Horváth László vezérigazgató köszöntötte a közgyűlést.

„A Bakony fogalom a magyar emberek számára összekapcsolódik az erdővel, az erdőrengeteggel. Itt az emberek már egy évezrede az erdőből és az erdőért élnek. Ennek üzenete a mai kor emberének talán az lehet, hogy természeti környezetünk ésszerű használata nem okoz, nem okozhat károkat.

A másik fontos dolog, amit kiemelnék, az a térségi összefogás, amely bizonyítja, hogy együtt, a közös célok érdekében még eredményesebben lehet tevékenykedni.

Szeretném hangsúlyozni, hogy ez az összefogás, együttgondolkodás nemcsak a vándorgyűlés szervezésére érvényes, hanem évekre visszanyúló, és egyre jobban működő kapcsolat a hatóságok, a gazdálkodók és a társadalmat képviselő, a régióban tevékenykedő civil szervezetek között. Közös térségben élünk és dolgozunk, és minden ellenkező híresztelés ellenére egy a célunk.

Hasonlóan jelmondatunk tartalmához, élhető tájban, természetes, természetszerű erdei környezetben együtt, a társadalmi elvárásokat is kielégítve szeretnénk élni, megélni.

Kis ágazatunkat, amelynek az érdekérvényesítő képessége megmagyarázha-

talán módon amúgy is igen szerény, gyakran érik megosztásra irányuló törekvések. És ha nem a kellő bölcsességgel viselkedünk, ezek az akciók célt is érnek. Soha nem volt nagyobb szükség az összefogásra, mint most! Fogjunk tehát össze, rendezzük sorainkat, szakmánk megítélését és súlyát tegyük végre a méltó helyére.

Napjainkban az egyik mesterségesen, leghevesebben szított, szinte már társadalmi feszültség szintjére emelkedett problémája, hogy az erdőgazdálkodás és a természetvédelem munkáját és érdekeit, minden komoly alap nélkül, teljesen ellentétesnek állítják be.

Ennek egyértelmű cáfolata az az érdeink érdekében folytatott konfliktusmentes munkakapcsolat a Balatoni Nemzeti Parkkal és az ÁESZ Veszprémi Igazgatóságával, amely már hosszú évek óta jellemző térségünkre. Elődeink munkájának gyümölcseit jogos büszkeséggel védjük együtt, de ez nem jelenti azt, hogy magas szakmai színvonalon és az erdő érdekeit figyelembe vevő módon végzett ökológiai és ökonómiai szemléletű gazdálkodásunkról le kellene mondanunk!

Természetesen különféle korlátozóakkal találkozunk, de ezt tudomásul vesszük, hiszen erdészelőink a múltban, mindenféle külső kényszer nélkül is, többször korlátozták magukat természeti értékeink megóvása érdekében.

Nagyon fontosnak tartjuk a közjóléti tevékenységünk legalább szinten tartását, erdei iskoláink működtetésével a jövő generáció környezetét nevelését, a természet, az erdő megismertetését, megszerettetését.

Szeretném kiemelni tulajdonosunk, az ÁPV Zrt. stratégiáját, amelyet már évek óta folytatva, a társaságoknál képződött eredményt helybenhagyva, megteremti az alulfinanszírozott erdőfelújítás és az erdészeti közcélú feladatok megvalósításának pénzügyi hátterét.

Ezenfelül a saját környezetvédelmi támogatási pályázati rendszerén keresztül jelentős összegekkel segíti az erdőgazdaságokat a környezetvédelmi céljaik megvalósítása érdekében.

Meggyőződésem, hogy szakmánknak nagyon fontos szerepe lesz a jövőben is, és büszkén mondhatjuk: Voltunk, Vagyunk és Leszünk!!!!

Az elmúlt évben és a vándorgyűlésünk időpontjáig elhunyt tagtársainkra emlékezett *Ormos Balázs*, az Országos Erdészeti Egyesület főtájkára.

A klopacska hangjai kísérték a felolvasott névsort.

„Hagyomány, hogy mi, akik örömmel együtt lehetünk, emlékezzünk azokra, akik már nem lehetnek velünk. Emlékezzünk elhunyt tagtársainkra, kollégáinkra, barátainkra, akik az elmúlt időszakban hagytak itt bennünket!

Az elhunytak nevének felolvasásakor javasolom, gondolatban emlékezzünk meg azokról is, akik 50 éve részesei, szenvedői voltak az '56-os eseményeknek és az azt követő megtorlásoknak.

Grátzer Miklóssal, az '56-ban Kanadába menekült kollégával találkoztam a minap, aki elmondta, hogy a szeptemberi szokásos báljukon Vancouverben, megemlékeznek elhunyt társaikról, egy ott csináltatott klopacska hangja kíséretében. Lám a selmeci szellem, a hagyományok összekötnek bennünket ilyen nagy távolságról is. Ezért gondoljunk a határon túl elhunyt kollégáinkra is, a Kanadába kényszerült erdészekre is.

Kérem, felállva hajtunk fejet emlékük előtt.

Bacsá Árpád erdésztechnikus, Kaán Károly díjas, *id. Bakonyi Imre* erdésztechnikus, *Boldozsár Antal* erdésztechnikus, *Brugger Frigyes* erdömérnök, *Cserjés Antal* erdömérnök, *Csuport Sándor* erdésztechnikus, *dr. Dallos János* erdömérnök, *Deszpót László* erdésztechnikus, *Bedő Albert* díjas, *Draskóczy József* erdömérnök, *Galgóczi Ernő* erdömérnök, *Horváth József*, alias Fittipaldi, *Jakics József* erdömérnök, *Kálóczi Béla* erdésztechnikus, *Kaszás Antal* erdésztechnikus, *Kékedi Károly* erdésztechnikus, *Kékési József* erdömérnök, egyetemi

adjunktus, *Kocsárdi Károly* erdőőri szakiskola, *Bedő Albert* díjas, *Krenner István* erdésztechnikus, *Magyar János* erdömérnök, akadémikus, *Mayer György* erdömérnök, *Metz András* erdésztechnikus, *Mester László* erdömérnök, *Mucsi Ferenc* erdésztechnikus, *Pap Zoltán* erdömérnök, *Riedl Gyula* erdömérnök, *Bedő Albert* díjas, tiszteletbeli tag, *Salekovics László* erdésztechnikus, *Schandl Lajos* erdésztechnikus, *Solti Béla* mérlegképes könyvelő, igazgatóhelyettes, *Stift László* erdész, *Szanyi Tibor* erdész, *Szoborné Szibilla Márta* közgazdasági technikus, *Tajti László* erdésztechnikus, *Tanaszi György* erdömérnök, *Tar László* erdömérnök, *dr. Tóth Ferenc* erdömérnök, egyetemi adjunktus, *Tóth József* erdésztechnikus, *Tóth Lajos* erdésztechnikus, *Török Imre György* erdömérnök, *Varga Emese* erdömérnök, *Vén Zoltán* erdésztechnikus, *Virág Ferenc* erdésztechnikus, *Virágh Pál* erdész, *Zékány Tibor* erdömérnök, *Zsilvölgyi László* erdömérnök, Kaán Károly díjas.

Emlékük bennünk él. Nyugodjanak békében!”

Ezt követően *dr. Sárvári János*, a szakkönyvtár őre mondta el gondolatait az Országos Erdészeti Egyesület másfél évszázados múltjáról.

„Vannak különleges évszámok, amelyek egy-egy szakma életében szinte vonzzák a jubileumokat. Ilyen szerencsés metszéspont az Országos Erdészeti Egyesület életében a jelenlegi 2006-os esztendő is. Mikor azt a rendkívül megtisztelő felkérést kaptam, hogy szójak néhány szót ezekről a dátumokról elsőként három évszám jutott eszembe: 1851, 1866 és 1886. Mindegyik nagy jelentőségű, sorsfordító időpontot jelöl.

1851-ben, 155 évvel ezelőtt, harmadikként Európában, létrejött az

Ungarischer Forstverein, Magyar Erdészegylet néven. Ez volt az első magyar erdészegyesület amely nyelvében és – főként eleinte – tagjai szellemiségében is német volt. Az egyesület „Mitheilungen des Ungarischen Forstvereines” cím alatt rövid időn belül útnak indította szaklapját, rendszeresen tartott közgyűléseket és alapszabályszerű működése biztosított volt. Az országban széles körben kibontakozó nemzeti mozgalmak azonban elérték az egyesületet is és annak élére *Divald Adolf* és *Wagner Károly* állottak. Céljaiknak, követeléseiknek már 1861-ben, vagyis 145 évvel ezelőtt, az abban az esztendőben megtartott közgyűlésen markánsan hangot is adtak, de nyílt kenyértörésre csak öt évvel később került sor.

1866. december 9-én, éppen 140 esztendője, a Magyar Erdészegylet pesti, rendkívüli közgyűlésén *Divald Adolf* előterjesztése után a kisszámú, de annál lelkesebb hallgatóság megszavazta az új alapszabályok kidolgozását, amit a másnapi, az Országos Erdészeti Egyesület első rendes közgyűlése jóvá is hagyott.

Sokan vitatkoznak ma is azon mi történt vajon ezen a két decemberi napon? Új egyesület alakult vagy a régi újult meg és folytatta munkáját új tartalommal? Nos, nem ennek a rövid ismertetésnek a feladata, hogy ezt eldöntse, de a szemtanúk hitelességét elfogadva hadd idézzek egy akkori résztvevőt, a *Divald* után felszólaló *Barta Bélát*, aki a közgyűlés célját tömören így fogalmazta meg: „Azon szándékkal jöttünk itt Pesten össze, hogy az erdészeti egyesület a haza igényei s az érvényre emelkedni törekvő viszonyok kívánalmaihoz képest átalakítsuk.”

Az ülésen részt vett az a három férfiú: *Divald Adolf*, *Wagner Károly* és *Bedő Albert*, akik később döntő szerepet játszottak az újjáéledő Egyesület és az egész magyar erdőgazdálkodás felvirágoztatásában, a magyar erdészet aranykorát is jelentő időszak beköszöntésében. A közgyűlésen megjelent 44 férfi valóban történelmet írt. Szellemiségében megújítva útjára bocsátotta az Országos Erdészeti Egyesületet, amely rendkívüli növekedésnek indult, mind tagsága létszámát, mind költségvetését, mind országos szakmai tekintélyét figyelembe véve. A korfelfogásra jellemző, amit az Erdészeti Lapok 1867. évi 1. füzetében is olvashatunk: „A haza minden művelt polgárának érdekében fekszik: az erdőknek nagyszerű jelentőségét minél jobban felismerni; és a nemzet ezen nagy s fontos kincsének fenntartására illetőleg gyarapítására ereje és hivatása szerint közreműködni.”

Ez a széles társadalmi rétegek által is támogatott lendület vezette az Egyesületet, és így építette meg - csupán tagjai önkéntes adakozásából - székházát, tette naggyá és ismertté a magyar erdészeti szaknyelvet és alapította meg szakkönyvtárát, a haza büszkeségére és a magyar erdészek üdvére.

Mai szemmel is elképesztő az a tempo, ami a *Cziegler Győző* által tervezett háromemeletes, különleges stílusú székházunk építését jellemezte. 1885 július közepén kezdődtek meg a föld- és kőműves munkák, a falazással októberre már elérték a második emeletet, így a *Groedl testvérek* útnak indították Pestre a méretre szabott fedélszék és torony anyagát. Október 23-án a választmányi ülésen az építésvezetőség bejelentette, hogy a székház építése annyira előrehaladt, hogy a koszorúzási ünnepély megtörténhet. 1886. augusztus elsején pedig, alig 1 évvel a munkák megkezdése után, az elkészült házba már megkezdődött a beköltözés. Ez pont 120 éve történt.

Végezetül még egy jubileumra szeretném felhívni a figyelmet. Kezdetben az OEE csak az erdőmérnökök egyesülete volt, oda az erdészek csak 1948-tól kapcsolódtak be. Ezért még 1926. június 30-án, éppen 80 évvel ezelőtt, Esztergomban, az Erdészeti Szakiskolában megalakult a MEVME, vagyis a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédzemélyzet Országos Egyesülete. A MEVME a II. világháború során megszűnt, de díszes zászlaját, hála *Riedl Gyula* bácsi gondosságának, könyvtárunk ma is őrzi. Hadd idézzem most befejezésül ennek a zászlónak a jelmondatát: "Istenfélelem, szeretet, munka, erre tanít bennünket az erdő örök bölcselete!"

Ezután *Stohl András* színművész szavalta Wass Albert: Fenyő a hegytetőn, Nagy László: Bakony és Simon István: Tél vége a Bakonyban c. versét. A versek közben a meghívott díszvendégek köszöntötték a közgyűlést és mondták el gondolataikat.

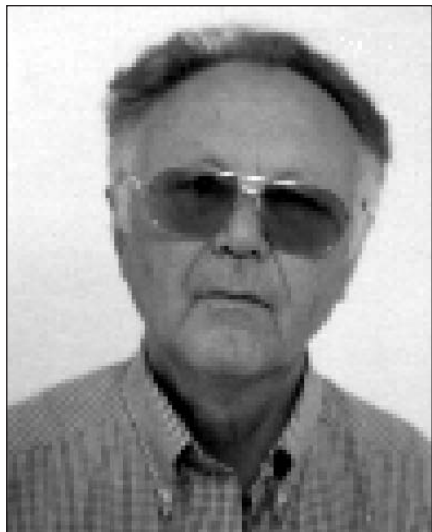
Pápa, régi nevezetes város, Veszprém vmegyében, Győrtől délre 2, s Veszprémtől nyugot-északnak szinte 2 postaállomásra, kies térségen. E város kiváltságait II. Ulászló 1514-ben újakkal bővítette, 500 pápai polgárnak azon vitézségéért, melyet a Dózsa hadainak Veszprém és Fejérvár közt pusztító maradványa legyőzésében kitüntettek. Utcái tágosak, s nagyobb részt kövezettek. Csinos rendben épült házai közül több szép magánépületeket láthatni, de legnagyobb ékeségére szolgál még is az uraság vára; egy szép és sokféle kül és belföldi növényekkel s 60 ölnyi üvegházzal díszes kerttel együtt; a roppant kath. paroch. szentegyház, mely az egész környéken legszebb. Építette ezt gr. Eszterházy Károly egri püspök, s belől a falak mintegy 2 öl magasságra vörös márvánnyal vannak beborítva; a boltozat festései, valamint a fő oltáron levő kép is mesteri kezekre mutatnak; magasan felnyúló 2 tornyairól 1809-ben földrengés miatt a keresztek leesvén, 1833-ban nyertek újabbakat. Van itt egy irgalmas szerzetbeli kórház és templom, ferenczi kolostor és szentegyház, egy reform., és 1 evang. anyateplom, 2 nagy sinagóga, egy nagy polgári, egy izraelita, s egy nő-kórház, melybe beteg szolgálok s más asszonyok is felvétetnek, s melyet özv. Csúzy Gáspárnő alapított, és gr. Eszterházy Miklósnő bőkezűsége szép virágzásba hozott, Zsoldos János akkori első megyés orvos fáradhatlan szorgalma által; intézet tébolyodtak és veszett állatok által megmart szerencsétlenek számára; virágzó reform. Collegium, kath. és izraelita polgári iskolák. Az itt volt kath. kis gymnasium, melyben a benedekiek templomjukhoz ragasztott derék épületben tanítottak, megmaradand-e az új iskolai rendezés szerint? nem tudhatni. Postahivatal és 5 vendégfogadó. A piac és a főbb utca éjjel lámpákkal világíttatik; s a város körül szép árnyékos sétahelyek és mulatókertek vannak. Népeisége 16 183 lélek, kik 1728 reformatus, 513 ágostait, 2714 izraelitát kivéve, római katolikusok; nyelvet illetőleg magyarok; s élnek főleg kézművekből, kereskedésből, kevésbé földművelésből. Kézművesei közel 1000 számmal vannak a műipar csaknem minden ágából, s köztök többen meglepő ügyességet és szorgalmat fejtenek ki, s nem csak a környéket, hanem vásárokra járván, a szomszéd megyék közelebbi vidékeit is ellátják készítményeikkel. Vannak több gyárai is. Egy finom posztó s gyapjú szövet gyára. Ezen kívül 5 posztós 17 legénnyel még 280 mázsa gyapjút gyárt fel. Fejér szűrposztóval pedig számos csapói látják el a közönséget. Továbbá van itt egy kőedénygyár, Mayer György a fentebbi posztógyár tulajdonosa birtokában. Egy nagyobb, s egy kisebbszzerű pipagyár, egy nagy forgalmú szivargyár, papiros-malom és enyvygyár. Műtakácsi jeles damaszkuszöveteket, festői pédig évenként 5200 vég kelmét gyártanak. Végre a pápai irhások által készített kesztyűbőröket, s a könyvnyomdát említem meg. Országos és hetivásárai élénkek, s a számos izraeliták nyers termékekkel nevezetes kereskedést folytatnak. Van egy jól rendezett könyvkereskedése is, mi hazánkban ritkaság. A város nagy részét körülfogó Tapolcza vizén több liszt- és kallómalmai vannak, és egy csinosan épített fürdőház. Örökös ura Pápának, s a hozzá tartozó uradalomnak gr. Eszterházy Miklós; de bizonyos szerződésnél fogva még 18 évig Eszterházy József, Mihály és Károly grófok birandják.

Ezt követően az 1980-ban alakult, jelenleg Pápa város legjelentősebb amatőr művészeti csoportja, a Vadvirág néptánc-együttes produkciója következett.

Szünet után *Müller Kata*, a tánckar ifjonca lenyűgöző hangon népdalokat énekelt.

Bogdán József, a Díj Bizottság elnöke előterjesztette a kitüntetéseket, a kitüntetetteket Cserép János, elnök és Répászky Miklós méltatta.

Tiszteletbeli tag: Dr. Tóth János, Nizza, Dél-Franciaország.

Az erdészeti tudomány doktora, egyetemi tanár, kutató erdőmérnök, akit sorsa az 56-os forradalom idején a nyugati mediterránumba ragadott, de hazaszeretete és példamutató szakmai segítségnyújtása révén a hazai exóta honosítási, fatermestani, maggazdálkodási és génmegőrzési munkák segítőjévé és katalizátorává vált.

1929. január 24-én született Kaposfüreden (Somogy megye), 1953-ban szerzte meg erdőmérnöki oklevelét Sopronban. Az 56-os forradalomban mutatott szerepvállalása miatt 1957. februárjában az ország elhagyására kényszerült.

Néhány éves előtanulmányok után 1960-1967 között a Szaharában működött közre kezdetben olajlelőhelyek kutatásában, majd kísérleti fásítások, klimatikus és talajtani megfigyelések, termőhelyfeltárások, ill. fafajmegválasztások munkáiban.

1967-től a Francia Erdészeti Tudományos Kutató Intézet (INRA) munkatársa,

ahol az Avignon-i Kísérleti Állomáson 1968-1994 között mint csoportvezető kutató erdőmérnök dolgozott.

1978-ban elnyerte a doktori címet a Marseille-i Egyetemen „Az Atlasz cédrus (*Cedrus atlantica*) virágzásbiológiája, magtermése és természetes újlata Dél-Franciaországban” c. dolgozatának megvédésével. Kutatásainak eredményeit több mint ötven tudományos közlemény foglalja össze a különböző francia, magyar és más nemzetközi lapokban. Többségük francia nyelvű, de több cikk megjelent magyar, német és angol nyelven is.

Cédrus származás-vizsgálatokat, utód-vizsgálatokat létesített. Tanulmányozta az atlasz, a libanoni, a himalájai, valamint a Ciprus szigetéről származó cédrus magmorfológiai, fiziológiai tulajdonságait, valamint a különböző cédrusfajok fiatalkori növekedését Dél-Franciaország több területén.

A 90-es évektől mind szorosabb együttműködést valósított meg a hazai honosított exóta (főként cédrus) génanyag további hasznosítását szorgalmazó szakemberekkel. A magyar akácnevesítési és gazdálkodási eredmények franciaországi tolmácsolója. Szakmai és baráti segítségnyújtása révén az 50-es években megkezdett exóta programok új megfogalmazást, és lendületet kaptak, melynek révén a jövő hazai erdőgazdálkodása lehetőségei, a lehetséges alternatívák gyarapodtak.

Eddigi kutatói munkássága összefoglalásaként a közelmúltban jelent meg az cédrusokat feldolgozó monografikus munkája francia nyelven a párizsi Harmattan Kiadónál. A könyv különös értéke, hogy az egyetlen francia nyelvű szakkönyv, amely a cédrusokkal foglalkozik – azok botanikai, biológiai, ökológiai, erdőművelési, erdőhasználati, közjóléti, esztétikai és más egyéb kérdéseit taglalja. Ez a könyv a másodiknak számít, amelyben a cédrusokról szóló ismeretanyagot magyar erdőmérnök tolla vetette papírra; az első ilyen munka 1938-ban Fehér Dá-

niel professzor kiadásában jelent meg. Majdnem ezzel egy időben az általa alapított, az OEE Erdőművelési Szakosztály keretében működő Cédrus Bizottság közreműködésével egy magyar nyelvű kivonatolt monográfia is internetes közzétételre került.

Tóth Jánosnak döntő szerepe volt és van az utóbbi négy évtized magyar-francia erdészeti szakmai és egyesületi kapcsolatok megteremtésében, kiszélesítésében.

A 2000. évben az OEE vándorgyűlésén résztvevő francia delegációt vezette. Még ebben az évben előkészítő munkája nyomán fogadta francia társ-egyesületünk (SNICEF-CGC) az OEE négyfős delegációját egyhetes francia tanulmányútra. Erről számol be az Erdészeti Lapok 2001. januári száma.

Tóth János mindkét oldali ismertségének, kapcsolatainak köszönhetően 1970-től több mint 50 fiatal erdőmérnök járhatott Franciaországban, ismerkedhetett meg az ottani szakmai szervezetek (gazdálkodás, oktatás, kutatás, fejlesztés, magán-erdő-gazdálkodás menedzselése stb.) tevékenységével. Ezzel az egyesületi tagjaink látóköre szélesedett, nyugat-európai tapasztalata bővült. Ezekben az alkalmakon Tóth János nemcsak a szakmai ismereteket tette elérhetővé a kollégáknak, de nemritkán barátként látta őket vendégül.

Tóth János emberi, baráti, kollegiális segítőkészsége és kimagasló szakmai példamutatása sokunk életútjára gyakorolt pozitív hatást: több erdész-kolléga számára segített megteremteni a nagyvilágban a tudományos-szakmai érdeklődése kielégítésének lehetőségét. Sokat tett az OEE és a francia szakmai egyesületek kapcsolatának előmozdítása terén, szélesebb értelemben a magyar-francia erdészbarátság ügyében. Napjainkban Nizzában él, de őszinte kommunikációja révén Magyarországon mind a mai napig megtapasztaljuk aktív jelenlétét, segítségét és hűséges barátságát egyaránt.

Bedő Albert emlékérmét kapott

Dr. KONDOR ANTAL
erdőmérnök

Erdészeti pályafutását fiatal mérnökként 1944 évben kezdte meg, majd a zalai erdőkben végzett szakmai munkát 1950-ig. Ezután kapott felkérést a Soproni Erdészeti Technikumba, erdészeti szakismeretek oktatására.

35 éven keresztül tagja volt az iskolateremtő tanári karnak és legendás oktatója a soproni erdészképzésnek, aktív támogatója az iskola sportéletének, mely oly nagyszerű sikereket tudhat magáénak.

Évtizedek óta a természetszerű erdőgazdálkodás, a természetkímélő erdőművelési eljárások szószólója, propagálója. Ezt már akkor is vallotta és hirdette, amikor még ez nem volt az érdeklődés előterében. Korszerű javaslatai a természetes felújítás és az ökológiailag stabil erdőgazdálkodás terén – erdész-technikusok serege által került a gyakorlatban alkalmazásra. Tudományos tevékenysége az erdővédelem és a csertölgygazdálkodás terén teljesedett ki, e körben védte meg doktori értekezését is.

1944. év óta tagja az egyesületünknek. Az azóta eltelt időszakban erdészgenerációk fontos véleményformáló hatású tagjává vált. A mai napig aktív tagja a Helyi csoportnak, minden szakmai rendezvényen részt vesz. Javaslatai hosszú idő óta alakítják az Egyesület munkáját. 1992-ben az addig végzett kiemelkedő munkássága elismeréseként Kaán Károly-díjban részesült.

Amit szakmailag, erkölcsileg, emberileg az erdésztanulók és az egyesületi tagok Tőle kaptak, az egész életükre elkíséri Őket.

Dr. PÉTI MIKLÓS
erdőmérnök

Egyesületünknek 1972 óta tagja. 1986-tól a Veszprémi Helyi Csoport titkára, majd elnöke, s két cikluson keresztül volt OEE magánerdős alelnöke.

Működési területén összefogta a termelőszövetkezeti erdészeket, akik sokat köszönhetnek neki szakmai és igazgatási ismereteik bővítésében, átadásában.

A szövetkezeti és a magánerdővel való foglalkozást jól hasznosította a kiválóan végzett egyesületi alelnöki tisztségében. Egyik kezdeményezője volt a Magánerdő Gazdálkodók Pártoló Tagi Tanácsa megalakításának. Gondozta az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók adó- és pénzügyi elszámolási rendszerével kapcsolatos könyv kiadását. A magyar magánerdő-tulajdonosok és gazdálkodók nemzetközi kapcsolatait több rendezvény szervezésével támogatta. Jó kapcsolatot tart fenn a magánerdővel foglalkozó szervezetekkel és a civil szervezetekkel.

Több egyesületi szakosztályban is tevékenykedik. Szakmai munkája jórészt az erdőtervezéshez kötődik. Mint a veszprémi erdőtervezési iroda vezetője, részt vett az erdőtervezés rendszerének megújításában, a tervezési útmutatók kidolgozásában és a térképészeti rendszer átalakításában.

Tudományos munkássága több erdészeti témát ölelt fel, melyek eredményeit 24 alkalommal önállóan vagy társszerzőként publikálta.

1995-től a szentgáli Hajagi Véderdő Ebt. tagjaként, annak hegyvidéki erdeiben valóslítja meg a gyakorlatban is elképzeléseit.

Egyesületi és szakmai munkássága mellett jelentős társadalmi tevékenységet is folytat. A Pro Silva Hungaria Díj kitüntetettje. Kiváló erdész, kitűnő ember, jó kolléga.

SZEKERES GYÖRGY
erdőmérnök

Pályafutása és egyesületi tagsága 1962. évben kezdődött a Balaton-felvidéken. Erdészettel, majd az erdőgazdaság központjában különböző munkakörökben végezte elismerést kiváltó munkáját. Hosszú időn át volt felsőfokú vezető a Balaton-felvidéken és a Bakonyban gazdálkodó erdőgazdaságokban.

Egyesületünk Ellenőrző Bizottságának két ciklusban is tagja volt. Ebben a tisztségében hatékonyan segítette a helyi csoportok és az erdőgazdaságok együttműködésének erősítését.

Az Egyesületünkhöz fűződő viszonyának, elkötelezettségének kiemelkedő bi-

zonyítéka, amit a külső tényezők miatt megszűnni látszó Veszprémi Helyi Csoport életben maradásáért tett, amit többésemagával felkarolt, és évek kitartó munkájával korábbi rangjára emelt.

Nevéhez fűződik az elsődleges és másodlagos fafeldolgozás gazdaságosságának értékelését lehetővé tevő információs rendszer kidolgozása.

A Veszprémi Akadémiai Bizottságban e témákban több előadást tartott. Az általa kidolgozott erdészeti tervezési rendszer oktatási anyag lett az ágazatunkban.

Mindennapjai legfontosabb feladata volt az erdőgazdálkodás szakmai követelményeivel alátámasztott eredménycentrikus gazdálkodás bevezetése és folyamatos biztosítása.

Neve nem csak a szűk szakmai körökben vált ismertté. Az erdőhöz, a természethez való kötődése a művészeti szintű fényképészeti tevékenységében testesült meg, s tette országos hírvé természetfotóssá. Az Erdészeti Lapokban számos esetben egészítette ki fotóival a különböző publikációkat.

Kaán Károly emlékérmét kapott

BÖRZSEI LÁSZLÓ
erdésztechnikus

1962-ben mint erdésztechnikus kezdte meg szakmai munkáját. A gyakorlati munkák megismerése és elsajátítása terén korán kitűnt lelkesedésével és szorgalmával.

1968-tól szövetkezeti erdészként elismerésre méltó munkát végzett két tájegységben.

Megszervezte a termelőszövetkezet erdészeti és faipari ágazatát, mely sok éven át kiválóan működött.

Az üzemtervezések megalapozása céljából részletes talajfeltárást és terepi értékelést végzett, mellyel nagyban segítette a célállományok megválasztását.

Nevéhez fűződik, hogy kidolgozta és bevezette a botlófűz-üzemmód motorfűrész technológiáját.

Önkéntes kezdeményezésére az ERTI-vel közösen 34 klónból álló fajtakísérletet állított be, melynek rendszeres terepi értékelését is elvégezte.

Csemetekertje híres, az általa termelt szaporítóanyag bel- és külföldön is keresett.

Sokrétű érdeklődését és kezdeményező-készségét bizonyítja, hogy hagyományos mezőgazdasági erőgépekre alakított ki közelítő és rakodó adaptereket, nagyberuházás nélkül.

Számos alkalommal vezetett szakmai bemutatókat a soproni erdészhallgatóknak és egyesületünk helyi csoportjainak.

A Győri Magánerdő helyi csoportnak 15 éven át volt elismert és megbecsült elnöke. A kiváló erdész nyugdíjba vonulása után is tevékeny.

STUBÁN ÁRPÁD
erdőmérnök

Egész szakmai munkássága a Balaton-felvidékhez és a Bakony erdejéhez kötődik.

Mint erdőgazdasági dolgozó újszerű technikai megoldásaival maradandót alkotott a Keszthelyi-hegység feltáró úthálózatának fejlesztésében.

28 éves erdőfelügyelőségi munkája során korrekt és hatékony kapcsolatot alakított ki az erdőgazdálkodók és az erdőfelügyelet között.

Nevéhez fűződik a Bakony Erdészeti és Faipari Rt.-nél a kocsányos tölgyesek felújításának kidolgozása és gyakorlati alkalmazásának bevezetése. A bakonybéli erdészettel közösen, az általa kidolgozott módszerrel sikeresen oldották meg a bükkösök szakszerű természetes felújítását, megszüntetve a költséges és sokszor eredménytelen mesterséges erdősfűtési módszert. Ennek a felújítási módnak köszönhetően a korábbi évek alatt felhalmozódott felújítási problémák megoldódtak, megszűnt a véghasználati korlátozás.

Sokoldalú képzettségét felhasználva az egykori tsz.-ek számára több éven keresztül elkészítette a használatukban lévő bányák geodéziai felméréseit, műszaki és gazdálkodási terveiket.

Az Erdészeti Egyesületnek 1963 óta tagja. Hosszabb ideig volt helyi csoport vezetőségi tag, majd összekötője a tsz. erdészeknek. Ez irányú munkája nagyban hozzájárult a termelőszövetkezetben dolgozó erdészek elismertiségéhez.

Ars poeticáját, miszerint az „erdőhöz mindenekelőtt türelem, türelem és még egyszer türelem kell” többször idézik munkatársai.

Dr. VARGA SZABOLCS
erdőmérnök

Fiatalos lendülettel kezdte meg munkáját szülőföldjén, Nagykanizsán 1973-ban. Erdészeti műszaki vezetőként, szaporítóanyag-termelő üzem vezetőjeként, majd az Erdőgazdaság központjában erdőnevelési és erdővédelmi felelősként sajátította el a gyakorló erdőgazda mindennapi feladatait.

Már ebben az időben nagy érdeklődést mutatott az erdei életközösség megóvását és fenntartását szolgáló megoldások iránt; több dolgozatot készített e tárgyban. Munkássága az erdészeti szaporítóanyag-termesztés és az erdővédelem terén teljesedett ki, aminek

eredményeként került az ERTI Erdővédelmi Osztály élére. Négy év tudományos munka után 1987-ben pályázat útján a soproni Erdőmérnöki Egyetemre került főtitkárnak, majd 1991-től egyetemi oktató lett. Jelenleg az erdőmérnöki kar általános és oktatási dékánhelyettese, intézetigazgató. Kutatási területei a csemetekerti növényvédelem, a környezetkímélő erdővédelmi technológiák fejlesztése.

Számtalan köztestület és társadalmi szervezet tagja. Egyesületünkben 35 éve tevékenykedik. Alapító tagja, majd hosszabb időn át titkára, elnöke volt az Erdővédelmi szakosztálynak. Két ciklusban választmányi tag. Jelenleg is több szakosztályban dolgozik, előadásokat tart, programokat szervez. Kiterjedt társadalmi kapcsolatokat ápol, több szakirányú szervezet tagja.

Az erdész-társadalom ismert, elismert személyisége, egy személyben testesíti meg a gyakorlati szakembert, a kutatót, az oktatót. Elkötelezettsége az erdő iránt megkérdőjelezhetetlen.

Elismerő oklevelet kaptak: *Antal József, Áncsán György, Czirok István, Hajdú Imre, Iványi Miklós, Kristó László, Malgai Viktor, Nagy György, Nagy László, Németh János, Pagonyi Zoltán, Pap Zoltán, Puskás Zoltán, Simon László, Szabó Jenő, Szamosfalvy Károly, dr. Tóth Aladár, id. Varga István.*

Az Év Erdésze verseny győztese: *Vincze Béla*, ÉSZAKERDŐ Zrt. A helyezésével járó díjat a közgyűlés nyilvánosága előtt Cserép Jánostól vette át.

Cserép János ügyvezető elnök gratulált a kitüntetetteknek, megköszönte a tagságnak, a választmánynak, a volt elnökségnek mindazt a támogatást, amit az elmúlt négy év alatt munkájához kapott. Egyben biztosította az új elnökséget, hogy amíg módjában áll, minden erejével támogatja az egyesület további munkáját, melyhez az új elnökségnek kitarást és erőt kíván.

Ezután *Halász Gábor*, az OVB elnöke ismertette az egyesületi tisztújítás eredményét.

Jelentésében kiemelte, hogy az érvényben lévő választási szabályzat előírásainak megfelelően történt valamennyi képviselő megválasztása.

Ezután *Pethő József*, újonnan megválasztott elnök köszöntötte a közgyűlés résztvevőit.

„Tisztelt közgyűlés, hölgyeim és uraim, tisztelt külföldi erdész vendégek!

Tisztelt magyar erdészek!

Legelőször is a köszönetemet szeretném kifejezni elnökké választásom alkalmából! Meg vagyok hatva, mert nem gondoltam, hogy ilyen megtiszteltetésben részesülök. Tapasztalhatták, tavaly amikor elkészöntem – a számomra oly emlékezetes szombathelyi vándorgyűlésen –, akkor még nem gondoltam, hogy az élet ilyen változást hoz az életemben. Az Országos Erdészeti Egyesület különböző szintjeiről: a helyi csoportoktól, a szakosztályoktól, egyénektől, jött biztató megkeresések hatására felül kellett vizsgálnom a véglegesnek tűnő elkészönésemet. Úgy érzem, hogy tisztesség, becsület dolga e fontos tisztesség elvállalása. Érzem a feladat súlyát, a kinevezés megtisztelő voltát, a nagy felelősséget. Nem tudom, hogy érdemes vagyok-e rá. Azt kérem, mindenestre, hogy segítsék a munkámat, mert nagyon meg akarok felelni ennek a szerepnek.

Engedjék meg, mielőtt tovább folytatnám – új elnökként –, én is szeretnék gratulálni a kitüntetetteknek. Mindannyiuk számára erdészéletük legszebb pillanata következett el. További életútjukat jó egészség kísérje.

Másrészt csak az elismerés hangján szólhatok a rendezőkről. A vándorgyűlés rendezésére – az eddigiektől eltérően – merőben új megoldást választottak. A magánerdő-gazdálkodás, a természetvédelem, az erdészeti szolgálat és az államerdészeti példaértékű összefogását mutatták fel a Bakony térségében. Jó okuk volt erre, hisz az elmúlt másfél évtizedben, e vonatkozásban is, az ország erdőgazdálkodása számára is követendő utat mutattak. A vándorgyűlés mindig az adott térség erdészeti kultúrájának színvonalát reprezentálja. A látottak magas színvonala az újjá választott Országos Erdészeti Egyesület elnöksége számára is jó indítást jelentett.

Harmadsorban köszönetet szeretnék mondani az elődömnöknek *Cserép János* úrnak. Vezetése alatt stabilizálódott az Egyesület anyagi helyzete, s ez nem akármilyen tett volt. Vezérigazgató úr nyilván tudja, hogy az elnöki szerep egy életre kötelez, s az ebből fakadó biztos háttérre ezután is számítunk.

Utoljára még egyszer szeretném megköszönni az irányomban kifejtett támogatást, s azokat a kézfogásokat, amelyekkel a két nap során tovább erősítettek. Mindezeket munkámmal viszonozni szeretném.

Minden magyar erdész elnöke szeretnék lenni. Ebben a nagy csapatban

nemcsak az erdészszakmát gyakorló emberek vannak, hanem benne van a társadalomnak az a színes forgataga, amelyik velünk együtt az erdőért dolgozik, de jó részük ebből is él. Mindenképpen szeretném feloldani az ellentmondások és félreértések sorát, járhatóvá akarom tenni az erdei utunkat, amelyen csak jó irányban lehet haladni – igen a természetvédelemmel együtt. Minden magyar erdész érdekét képviselve, az erdők iránti maximális elkötelezettség jegyében szeretnék dolgozni. Tisztában vagyok azzal, hogy a rendszerváltozás utáni legnehezebb négy esztendő következik. Nemcsak a magyar nemzet, hanem szakunk szempontjából is bonyolult időszak vár ránk. Széchenyi István mondta: „Páratlan élmény magyarnak lenni, de nem kifizetődő dolog.” Én még hozzátenném: Páratlan élmény magyar erdész-

nek lenni, és azon dolgozunk, hogy az kifizetődő dolog is legyen.

Ahhoz, hogy igazán jól épükezzünk, mindenképpen a múlt értékeire kell alapozni. A múlt szellemi értékeinek ismeretén épülhet fel a jelen valósága és a biztos jövő. Az Országos Erdészeti Egyesület méltó előadásban emlékezett önállóvá és magyarrá válásának 140. évfordulójára. Felemelő és bátorító érzés volt szembesülni szakmánk történelmével, de tanulságos is a közel másfél évszázad elemzése. Talán nem erőszakolt, ha szakmánk mérföldköveit összekapcsoljuk nemzetünk sorsfordulóival (1867.; 1920.; 1945.; 1956.). Az is megalapozott felismerés lehet, hogy e folyamatokat mindig kísérte kiemelkedő személyek, szaktekintélyek megjelenése, ami mindig magával hozta az erdészeti ügyének jó irányba vitelét.

A magyar erdészeti nagyságai közül

néhány személyt szeretnék kiemelni. Az első természetesen *Bedő Albert*. A kapitalizálódás dzsungelében, amikor az erdőirtás félelmetes méreteket öltött hazánkban is, amikor mindent átszőtt a tőke imádata, ki merte jelenteni, hogy csak akkor őrizhető meg a magyar erdő, ha az állam el nem évülő kezében van. Ez lenne az első, amit a programom legfontosabb pontjának szeretnék megjelölni. Az állam el nem évülő kezében van biztonságban erdeink jövője. Nyitottságunkat hangsúlyozva el kell magyarázni az állam legilletékesebbjei számára, hogy ez mennyire fontos ma is. Magyarul: nincs helye az állami erdők privatizációjának. Ez egy kivétel, de kőbe véssett kivétel, mert csak így biztosítható, hogy az 1,1 millió hektár erdő összetett, nem privilegizálható értékei mind a tízmillió magyar ember számára hozzáférhetővé váljanak. Másrészt az e mögött dolgozó erdőgazdaságok bizonyítják, hogy állami keretek között is lehet hatékonyan gazdálkodni. De az sem elhanyagolható, hogy mindez egy biztos háttér a korszerűsödő, gyarapodó és új erdőterületeket létrehozó magánerdő-gazdálkodás mögött.

Történelmünk mélypontja a trianoni katasztrófa, szakmánk számára is helyrehozhatatlan következményekkel. Ebben a reménytelen helyzetben is akadt egy igaz erdész. *Kaán Károly* személyében, aki megmutatta a járható utat. Vagyis, a nemzeti érdekeknek csak az az erdőgazdálkodás felel meg a legjobban, amelyik a magyar erdőt a köz- és a magánérdekek javára hasznosabbá és jövődelemezőbbé tudja tenni. Nyolcvan év eltelté után még mindig nagyon fontos vezérlő elv szakmánk gyakorlására, de megértésére is.

Ezután következett a II. világháború utáni sokkhatást kiváltó erdőállamosítás,

azt emberléptékű keretbe foglaló erdészek csapatával, akik később megtalálták az egyetlen jó megoldást hazánk 11 %-os erdőszűlségének napjainkra 19%-ra emelésével. *Májer Antal* e tettek egyik markáns képviselője így vall erről: „Olyan eredmények születtek, amelyekről a magyar erdészek minden szakmai tudásuk és lelkesedésük ellenére sem álmodhattak.” De nincs megállás, ez a következő vezérlő elv, de most már az erdőterület-növelő erdészkedést a magánerdő-gazdálkodók kezébe kell átadni, s erre nagyon jó példával szolgált a Vándorgyűlés.

E gondolatmenet zárását jelentse 1956 szellemi traumájából talpraálló és egy átfogó erdőgazdaság-fejlesztést megvalósító nemzedékre, és az európai kultúrát Amerika földjére vivő külföldi szakadt magyar erdészek tettére történő emlékezés.

Az előzőeket összefoglalva a nem erdész kollégákhoz is kiemelten szeretnék szólni. Nagyon fontos, hogy megértsék, munkánk három szereplőre korlátozódik: az erdő és a társadalom a két szélső pólus és középen mi, a közvetítők vagyunk. A döntő az erdő és a társadalom kettőse. Ez a társadalom elvárása és az erdő teljesítőképessége között feszülő ellentétet jelenti. Itt az erdészeknek a legjobb szakmai tudásuk szerinti

feloldó szerep jut, ennek felismerése először és legmarkánsabban Mária Terézia rendeleteiben testesült meg.

Sose felejtsek el, a társadalom az erdő minden kincsét igényelte és ma is igényli, és ez nem is baj. Az ember földi életében mindig valamilyen formában kapcsolódott az erdőhöz, melynek kincseire szüksége volt. Ez ma is így van. Nem hunyhatjuk be farizeus módjára szemünket. A modern társadalom újszerű igényeivel –

papír, bútort, épület, csomagolás, raktározás, tüzelés stb. – mérhetetlen terhet rak az erdő „vállára”. A magyar társadalom is rohamléptekkel halad, az évi 8-10 millió m³ faanyag-igény felé. A magyar erdésznek itt van a közvetítő szerepből eredő nagy felelőssége. Lehet bármilyen a társadalom igénye, ezek kiegyenlítése az erdő kárára nem történhet. Ennek eldöntésére – szakmai tudásunk alapján – mi vagyunk hivatottak. Fogadják el, mi vagyunk az erdő ismerői, legjobb kezelői, de védelmezői is. Mind a magán-, mind az állami erdők közel 2 millió hektárját – érzékenységüket figyelembe véve – azonos szemléletben kell kezelni, a terhek arányos elosztása mellett. Ez csak egy szervezeti rendszerben, azonos szakmai elvek figyelembevételével történhet, ez a negyedik nagyon fontos vezérlő elv. Szerencsések is vagyunk, mert a mérsékelt égöv kiegyenlítő szerepe jó adalék munkánk megbízható viteléhez.

Ahhoz, hogy ez a munka tökéletes legyen, hogy az erdész minden szintjén megfeleljünk a szakmai követelményeknek, a rendszerváltás tükrében bekövetkezett töréseket ki kell javítani. Ahhoz, hogy ez sikerüljön, ahogy Széchenyi István mondta: „ne másokban, külső körülményekben, de főként önmagunkban keressük a hibát, magunkat nemesítsük jobbra, hatékonyabbra”.

Meg kell őriznünk hivatásunk morálját, ami szakmai tudásra, közösséget összetartó szociális érzékenységre, szolidaritásra épül.

A befejezés nem lehet más, mint a Bedő Albert legnagyobb erdészünk hozzánk intézett egyik utolsó mondata, mely így hangzik: „szeressük hazánkat, nemzetünket, szakunkat hűséggel, egyetértéssel, összetartással”.

Köszönöm figyelmüket!

Üdv az erdészeknek! Jó szerencsét!”

A narrátor ezután a következőket mondotta:

A 137. vándorgyűlés sikeres befejeztével, kérem *dr. Markó Lászlónét* a Magánerdőtulajdonosok Veszprém Megyei Egyesületének elnökét, *Horváth László* urat, a Bakonyerdő Zrt. vezérigazgatóját és *Kulcsár Zsolt* urat, a HM

Verga Zrt. vezérigazgatóját, adják vissza az Egyesület Vándorzászlaját *dr. Pethő József* elnök úrnak, aki azt a 2007. évi Vándorgyűlés házigazdájának, *Kiss Bélának*, a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. vezérigazgatójának továbbadja megőrzésre.

Az emlékszalagok felkötése után az Erdészhimnusz hangjaival ért véget a közgyűlés.

A résztvevők névsora

Almási István, Almási János, Ámrahám Gábor, Ancsán György, Andrásévi Zoltán, André Zoltán, Annamaria Spann, Antli István, Apatóczy István, Aranyosi Imre, Árki Pál.

Babics István, Babos Imre, Bajnai Csaba, Bajner Attila, Bak Julianna, Bakó Csaba, Bakonyi Imre, Baksa Gábor, Balázs László, Bálint Józsefné, Bálint Sándor, Balogh Imre, Balogh József, Balogh László, Bányai Péter, Bárány János, Barkóczi István, Barnóczki Pál, Bekő Balázs, Benedek Árpád, Béni Kornél, Benke János, Benkőné Polner Katalin, Berényi Gyula, Bergmann Károly, Józsiák Bernard, Billik Miklós, Bircher Gyula, Birck László, Bíró Ferenc, Blazsev Zsivkó, Boda Zoltán, Bodolay B. János, Bodor Dezső Károly, Bodor Károly, Bodor László, Bogdán József, Bognár Gábor, Bognár Tibor, Bordács Sándor, Borhi Dénes, Borka Viktor, Boros Vivien, Borzási Béla, Bőr Attila, Börzsei Ferenc, Börzsei Gyula, Börzsei László, Börzsei László, Börzsei Lászlóné, Börzseiné Maar Zita, Börzseiné Saru Edina, Buday Péter, Bugner Sándor, Bukri Julianna, Buliczka János, Bunevác Győző, Burján Árpád, Bús Mária.

Civa Mihály, Csala Flórián, Csányi Anita, Csapó József, Cserép János, Csiha Imre, Csóka János, Csóka Péter, Csókás Balázs, Csomós László, Csontos Péter, Csordás

Nagy László, Csordás Nagy Lászlóné, Csurgó Csaba, Czebei Sándor, Czeglédi Lajos, Czírok István, Czita Gábor.

Dalvári Vince, Danics László, Danku István, Dávid József, Dávid Lajos, Deák Bárdos Péter, Debreczeni Ferenc, Dégi Zoltán, Detrich Miklós, Dézsi Károly, Diósi Gyula, Diósi Gyula, Dobó Béla, Dobó István, Dobó István, Dobos Zsolt, Dobro Csaba, Dobroszláv Lajos, Dománé Pauer Zita, Domján István, Dóró Katalin, Doros István, Doros Istvánné, Dózsa László, Drenyovszky András, Dudás László Péter, Duska József.

Ecsegi László, Ecseginé Tima Katalin, Ékes Zoltán, Éles Csaba, Encsi Csaba.

Fábián Balázs, Fábián Tamás, Farkas Attila, Farkas Zsuzsanna, Fazekas József, Fecser István, Fehér István, Feiszt Ottó, Ferenc József, Ferencz László, Ferenczi Tamás, Filák Attila, Fírbás Nándor, Fodor Béla, Folcz Tóbiás, Fórizs Zoltánné, Földesi Kálmán, Fridél Veronika, Fritsch Ottó, Fucskár Gábor, Fuják József, Führer Ernő,

Gál Imre, Gál László, Fritz Ganster, Garamszegi István, Gembiczki Ferenc, Gémesi József, Gerely Ferenc, Gerencsér Ferenc, Gerencsér Kinga, Gézy Béla, Göber Zoltán, Golovics Menyhért, Gombási Károly, Górné Lajos, Góván László, Gőbölös Péter, Gönczi István,

Gősi István, Gregán Zoltán, Greguss László, Grób Márta, Gróf András, Guilyás Imre,

Gyenes István, Gyenes Károly, Gyergyák Lajos, Gyimóthy Károlyné, Gyöngyösi Csaba, Györkös Károly, Gyurkóné Bambek Valéria, Gyürky János.

Haidinger György, Hajdú András, Hajdú Ferenc, Hajdú Imre, Hajnal Imre, Halápi Nándor, Halász Gábor, Halmos Zoltán, Hámosi Tibor, Hanzel János, Haraszi Gyula, Harhai László, Hartyáni Zoltán, Hatos Tamás, Hegedűs Attila, Hegyi Higin, Heim Márton, Heincz Attila, Héjj Botond, Helmerich Tamás, Herczeg József, Herczeg Katalin, Herpay Imre, Hipság István, Himer Ferenc, Hoffmann András, Hohmann Krisztina, Holdampf Gyula, Hopp Tamás, Horgosi Zsolt, Horváth Alexandra, Horváth Attila, Horváth Béla, Horváth Elek, Horváth Ernő, Horváth Ferenc, Horváth Gyuláné, Horváth József, Horváth Karolina, Horváth László, Horváth Mátyás, Horváth Péter, Horváth Sándor, Horváth Tibor, Hugyec László, Hujber János.

Illés Péter, Imre János, Istenes József, Istvánffy Alexandra, Ivancsics Lajos dr., Iványi Tamás,

Jakab Attila, Jámber László, Janács Gergő, Jankovics László, Jánoska Ferenc, Jasper Attila, Johanidesz Péter, Józsa László, Juhász Pál, Jung László,

Kádár László, Kaitz Zoltán, Káldy József, Kalincsak Péter, Kálmán Csaba, Kamondi László, Kapcsándi János, Kara Miklós, Kárászné Ács Borbála, Karnis Gábor, Kasza Viktória, Kató Sándor, Katona Zoltán, Kauffmanné Pósa Piroska, Kauzli Dezső, Kavelli Tamás, Kecskés Gyula, Kelemen Csaba, Kercselics Balázs, Kercselics József, Kertész László, Kertész Szabolcs, Keskeny József, Keszei István, Keszi László, Király Pál, Kirchkeszner Tamás, Kiss András, Kiss Attila, Kiss Béla, Kiss Éva, Kiss Gyula, Kiss János, Kiss László, Kiss Tamás, Kiss Zsolt, Kissné Szabó Gabriella, Franz Kitzing, Irene Kitzing, Klemenics András, Klement Zoltán, Kocsis György, Kocsis Mihály, Kocsó Mihály, Koffler Horst, Kohajda Csaba, Koleszár István, Kollwentz Ödön, Kollwentz Péter, Kolozsvári Ákos, Kondor Antal, Kónya Tibor, Korbonski Bogdánne, Korn Ignác, Kóródi Sándor, Kotány György, Kovács András, Kovács Barna, Kovács Gyuláné, Kovács Sándor, Kovács Tibor, Kozma Béláné, Kozma Péter, Köhegyi Ernő, Kökény István, Köveskúti Zoltán, Kriskó András, Kulcsár Zsolt, Kutas Lajos, Kuzma Józsefné, Kürthy Lajos, Kürtösi András,

Lábas Péter, Laki László, Lantos Zoltán, Lányi Zsolt, László Péter, Dipl. Ing. Tibor Lebocky, Léránt János, Lett Béla, Limp Tibor, Lincmajer Veronika, Liptai Gábor, Lócsi Gyula, Olaf von Loewis of Menar, Sibylle von Loewis of Menar, Lomniczi Gergely, Lugossy Zoltán, Lugosy Jenő, Lukács Sándor, Luzsi József, Luzsinszki Tamás,

Macsek Lajos, Madácsi Sándor, Magas László, Magyar Ferenc, Major László, Major László, Major Zsolt, Majoros Gábor, Mák József, Makra Zsuzsa, Mándoki Stella, Markó Lászlóné, Marosi György, Marth József, Marton András, Marton Imre, Martos Géza, Matáncsi János, Máté János, Roth Mattea, Matyasovszky Albert, Matyók József, Megyeri Ákos, Melegh Zsolt, Merkel Gábor, Merkel Gáborné, Mertz Zsolt, Mester Gézné, Mesterházy József, Mészáros Gyula, Mészáros Károly, Mészely Attila, Mészelyné Gólya Rita, Roland Migende, Mihályi Ferenc, Mikesz Zoltán, Mocz András, Molnár Károly, Molnár László, Monori Alfréd, Mufics Ferenc, Müller Attila,

Nádas József, Nagy Attila, Nagy Frigyes Vince, Nagy György, Nagy József, Nagy Lajos, Nagy László, Nagy Péter, Nagy Tamás, Nagy Zoltán, Naszladi Géza, Németh Attila, Németh János, Németh Jó-

zsef, Németh Lajos, Németh László, Németh Péter, Németh Sándor, Németh Szilveszter, Németh Vince, Némethi Kálmán, Néráth Imre, Novák Zoltán, Nyíró Sándor,

Ocsovai Zoltán, Orbók Ilona, Orbók Sándor, Ormos Balázs, Oroszi Sándor, Orvos József, Osváth András, Oszkó István, Őz Zoltán,

Pál Andor, Pál Lajos, Palánkai Béla, Palánki Gábor, Pálfi Anikó, Pálhalmi János, Palkovics Zoltán, Páll Balázs, Páll Balázné, Pallagi László, Pálmai István, Pápai Gábor, Pápai Tamás, Pápay Sándor, Papp Zoltán, Partos László, Peer László, Perl József, Perl Szabolcs, Perpék Arnold, Pethő József, Pethő Józsefné, Péti Miklós, Pintér Csaba, Pintér Eszter, Pintér István, Pintér Ottó, Piritó Csaba, Popovics Mihály, Poropaticz István, Pósa József, Pósan Miklós, Pósan Zoltán, Posta János, Puskás Lajos, Puskás Zoltán,

Rácz Zoltán, Reichart László, Reményfy Lászlóné, Rencsi Gábor, Renkő Károlyné, Renner Tiborné, Répászky Miklós, Restás Gábor, Révész László, Ripszám István, Ritka Szabolcs, Rónai Ferenc, Rostáné Reményfy Rita, Rujzam Antal, Ruzsics Balázs,

S. Győrfi Géza, S. Nagy László, Samu László, Santa István, Sári Zsolt, Sárvári János, Scheibenhoffer János, Schiberna Endre, Schmotzer András, Schmotzer Andrásné, Schreinerné Sipos Mária, Schumacher István, Heidi Schwarzfischer, Manfred Schwarzfischer, Sebők Miklós, Sere Ferenc, Seresné Gyenes Tünde, Siffer Sándor, Silinger András, Simkóné Renáta, Simon Attila, Simon József, Simon László, Simon Sándor, Sinka László, Sipos László, Sipos László, Sipos Péter, Sipos Sándor, Sipos Viktor, Sódar Pál, Sódor Márton, Jozef Spann, Spingár Péter, Sponga József, Sponga Józsefné, Stánicz László, Steinbach Pál, Stróbl László, Stubán Árpád, Stubán Árpádné, Stubán Zoltán, Supán Gyula, Süle József,

Szabó Gábor, Szabó Gergely, Szabó Imre, Szabó János, Szabó Jenő, Szabó József, Szabó Károly, Szabó Lajos, Szabó László Gábor, Szabó Sándor, Szabó Szilárd, Szabó Tibor, Szabó Vendel, Szabó Zsolt, Szakács István, Szakács László, Szakács Sándor, Szakács Sándorné, Szakos György, Szalai Károly, Szalontai Zoltán, Szamosfalvi Károly, Szamosi Jánosné, Szántó László, Szász Tibor, Száva Tamás, Szedlák Tibor, Szekán György, Szekeres György, Szekrényes Tamás, Széles Attila, Szeles Bertalan, Szemerédi Mik-

lós, Sente László, Szentpéteri Sándor, Szép Tibor, Szepesi András, Szerémy Péter, Szi Benedek Sándor, Szigeti Ferenc, Szikra Dezső, Szilágyi József, Szívós Béla, Szolnoki Gyula, Szőnyi János, Szukhentrunk Imre, Suromi László, Szűcs Dezső, Szűcs Ferenc,

Takács József, Takács László, Tamba Miklós, Tamba Miklósné, Támis Norbert, Taranyi Ádám, Tátrai Gábor, Tátrai Tibor, Temesvári Erik, Thomas Baschny, Tihami Gyula, Tili Attila, Tímár György, Tímár József, Toller Zoltán, Tomosi Lajos, Torok Jenőné, Toronyi Márton, Toronyi Mártonné, Tóth Andrásné, Tóth Antal, Tóth Attila, Tóth Ferenc, Tóth Zoltán, Tóth Zsolt, Tölgyfa Gábor, Török András, Török Imre, Török Tibor, Tőzsér Tibor, Tronovics Zoltán, Tunner Katalin, Turóczy Balázs,

Udvari Zoltán, Ugró Sándor, Urbán Pál,

Vadas Ferenc, Valent Sándor, Váncsa Gábor, Varga Antal, Varga Attila, Varga István, Varga László, Varga Péter, Varga Szabolcs, Varga Szabolcsné, Varga Tibor, Varga Zsolt, Varró János, Vasas Ernő, Vaski László, Vaspöri Ferenc, Vass Sándor, Végvári Gyula, Vereb István, Verner Zsolt, Vers József, Vezse Péter, Vezsenyi Imre, Viharos Zsolt, Vilmányi Márton, Vincze Béla, Vincze Lászlóné, Virágh Zoltán, Vízahányó László, Vörösmarty Zoltán, Vörösváczi Mónika,

Zachar Miklós, Zalai Krisztina, Zámbo Gábor, Zámbo Péter, Zoltán János, Zongorné Mátrai Piroska.

A fotókat készítették: *Detrich Miklós, Mesterházy József, Ormos Balázs, Pápai Gábor, Péti Miklós, Szekeres György, Szikra Dezső.*

A helységek 150 évvel ezelőtti állapotleírását *Fényes Elek: Magyarország geographiai leírása*-ból (1851) idéztük.

A közgyűlés műsorvezetője *Vadász Krisztina*, a helyi televízió bemondónője volt.

A világ erdőgazdálkodása, fatermelése és faipara

Az erdő szerepe a gazdaságban és a társadalomban

Az erdő és a társadalom kapcsolata a legősibb. Fennállott már a történelem előtti időkben és sohasem szakadt meg. Az erdők szerepe a történelem folyamán az ember, a társadalom életében sok változáson és nagy fejlődésen ment keresztül. Az őskorban, de még sok helyütt a középkorban is az erdők az ember számára egyrészt lakóhelyül szolgáltak, másrészt a vadászati lehetőségeken keresztül az élelmezés és ruházkodás bázisai voltak. Az erdő faanyag-termelő szerepe, ekkor még alig jutott kifejezésre. Az anyagi javak termelésében az erdőt eleinte – és hosszú századokon át – főleg mint tüzelőanyagot szolgáltató nyersanyagforrást ismerjük.

Az erdő, mint ipari nyersanyagtermelő bázis csupán a közelmúltban, azaz a XIX. század folyamán, annak is az utolsó két-három évtizedében került mindinkább előtérbe, akkor, amikor a fa, mint ipari alapanyag a feldolgozási technológiák rohamos fejlődésével, az egyik legjelentősebb nyersanyaggá válik. *Az erdő hasznosításának ebben a forradalmi fordulatában válik el mind jobban a mezőgazdaságtól és szűnik meg annak melléküzeméga lenni.*

Az erdő mint védettséget nyújtó otthon, vadászati alkalom, a tüzelőanyag-, majd az ipari nyersanyagellátás egymást követő fokozatai után, az elmúlt században több alkalommal tartott Erdészeti Világkongresszusok nyitottak újabb fejlődési szakaszt. Ezt erősítette a 2003. szeptember 21–28. között Kanadában tartott XII. Erdészeti Világkongresszus is.

A Világkongresszuson sok szempontból elhangzott pesszimista vélemények ellenére is a következő évtizedek folyamán kétségtelenül tovább fokozódik és mind jelentősebbé válik az erdők ipari nyersanyagot termelő szerepe, de emellett az eddiginél sokkal jelentősebb lesz az a feladat, amelyet az erdők – az egyre fokozódó városiasodás közepette – az ember számára üdülési és egészségvédelmi lehetőség formájában nyújtanak.

Az erdő hasznosságainak és hasznosításának előbb említett tendenciái ellenére is, ma és még hosszú időn át, az erdő értékmérője – legalábbis általában

– a rajta álló nyersfanyereményiség. A gazdasági élet potenciálját általában az egyes országok nyersolaj-, kőszén-, nyersvas- és acéltermelésének nagyságával szokták jellemezni. Különös, hogy a kulcsanyagok között a fát általában nem szokták felsorolni, holott a világ nyersanyagtermelésében a fa közvetlenül a kőolaj után, bár csökkenő tendenciával a harmadik-negyedik helyet foglalja el. Ez a tény az erdők és a fa világ gazdasági jelentőségét önmagában is meglehetősen aláhúzza.

A XII. Világkongresszus figyelmét az erdők sokoldalú hasznosítására irányította. E szerint az erdőknek a *nyersanyagtermelés mellett igen fontos szerep jut a talajvédelem* (szél-, és vízerózió), *mezővédelem*, (védőfásítások) valamint a következő tényezőkre:

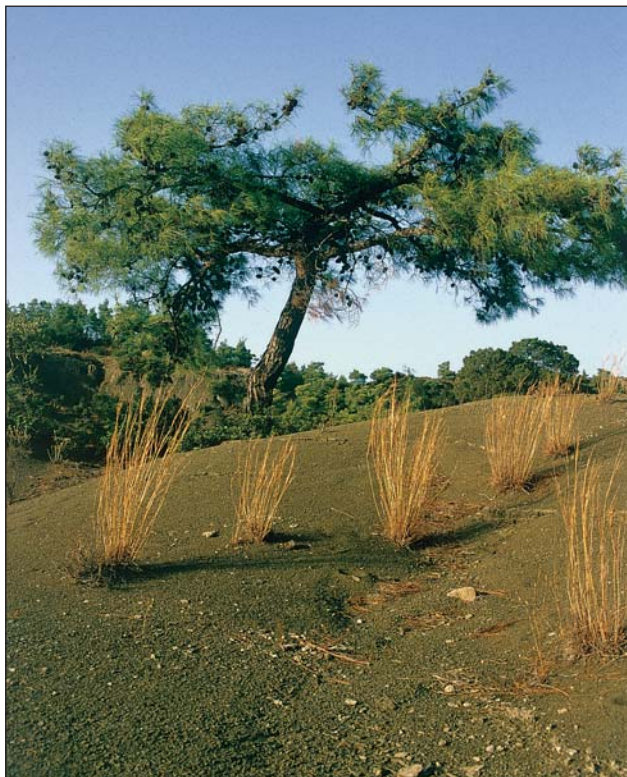
Az erdő, mint sajátos ökoszisztéma

Az erdő – különösen az ember által meg nem bolygatott formájában – egy rendkívül jól szerveződő, fajokban és egyedekben gazdag élővilágú rendszer, ahol nagy tömegű élőlény és élőszervezet hasznosítja a Nap sugárzó energiáját.

Az erdő sokfajta növényevő élőlénynek ad táplálékot és biztosít élőhelyet: nagy- és kisemlősök (szarvas, őz, vaddisznó, mezei nyúl, mókus, borz, róka, pockok és egerek), magevő és gyümölcssevő madarak (örvös galamb, fécán, szakó, rigók), virágjáró rovarok és paraziták egyaránt életlehetőséget találnak az erdőben.

Az erdő anyag- és energiaforgalma

Az erdő a Nap energiájának közepes hasznosítója, a sugárzó energia kb. 1%-át köti le asszimilálás útján. A besugárzó energia 15%-a transzmisszió útján

vész el, 10%-a visszaverődik, 74%-a pedig hővé alakul át.

Az erdő növényei által asszimilált szerves anyag jelentős része légzés során elvész; a növény egészének kb. 16%-a lehulló levelek, elszáradt ágak formájában elhal, kiválik az élő szerves anyag biomaszából, és lassanként humusszá alakul. Emellett kb. 3%-a gyökérhulladék, 1%-a gyümölcs, 3%-a az elszáradt kéreghulladék.

Becslési adatok alapján megállapították, hogy az erdő *csaknem annyi primer produkciót ad, mint a nálánál tízszer nagyobb területű tenger. Az emberiség által hasznosítható primer produkció tekintetében az erdőnek világviszonylatban is kulcsbelyezete van.*

Az erdő légkörtisztító szerepe

A világ erdőinek évi oxigéntermelése ke-
reken 55 000 milliárd tonnára becsül-
hető. Ugyanannyi oxigén szükséges az
évente elhaló növényi részek elkorhadá-
sához. Egy ember naponta 1,6 m³ oxi-
gént fogyaszt. Mivel a levegő 16 térf.%
oxigént tartalmaz, így egy ember napi
levegőigénye 8–9 m³. Eszerint egy 1,3
millió lakosú nagyváros naponta 10 mil-
lió köbméter levegő oxigénjét igényli
légzés céljára, amit 1,6 m vastagságú és

3,3 km² kiterjedésű föld feletti levegőrétegnek kell közvetlenül biztosítani. Ha egy ilyen város egész területét lucfenyőerdő borítaná, akkor a szükségletnek kereken kétszerese termelődne. A városban azonban nemcsak az emberek, hanem az ipari üzemek és gépjárművek is tetemes mennyiségű oxigént fogyasztanak, ezért különösen érthető, hogy a környezetvédelem minden meglevő erdőbőz messzemenően ragaszkodik, és a városok parkosítására is nagy gondot fordít.

Az erdő azonban nemcsak oxigénforrásként javítja az ember közvetlen környezetét, hanem jelentős befolyása van a légmozgásokra is. Az erdő megfelelő magasságú, kellően tagolt „érides” felületű növénytakarója védő és kiegyensúlyozó szerepet játszik. Elősegíti a függőleges irányú légcserét is.

Az erdő szerepe a vízgazdálkodásban és a talajvédelemben

Mivel a vízigény és a szennyeződés rohamosan növekszik, és egyre súlyosabb nehézségeket okoz, minden vízgazdálkodást javító tényezőnek fontos szerepet kell tulajdonítani. Ilyen az erdő is: *egyrészt nagy vízfogyasztó, ugyanakkor azt gazdaságosan tárolja, és gyors lefolyását mérsékli.* Az erdőre eső, illetve az odafolyó vízmennyiség egy részét a párolgás és az erdőből kiinduló, vagy abból táplálkozó patakok elfolyása tartja egyensúlyban. *A köd és a harmat az erdőben sokkal számottevőbb vízforrás, mint a fátlan területeken.* Az erdő talaja *száraz nyári időszakban is közel 100 liter vizet tart megköti m²-enként, ami 100 mm csapadéknak felel meg.*

Az erdőknek ez a vízvisszatartó szerepe elsősorban záporosók és tavaszi hóolvadások idején érezteti kedvező hatását, mert a vízháztartás nagy ingadozásait kiegyensúlyozva, az árvízveszélyt is csökkenti. Az erdőtalaj vízvisszatartó funkciója egyben védelmet nyújt a talajerózió ellen is.

Az erdő és a fény

A zöld növények nem élhetnek fény nélkül. A fény a szén-dioxid asszimilálásához szükséges, ezáltal hat a zöld növény növekedésére, fejlődésére, párologtatására (transzpirációjára). A megvilágítás és a fény megváltoztatásával módosul a levegő és a talaj hőmérséklete, nedvessége, vagyis hat az erdei növények fejlődésére és ezáltal egész környezetére. Az erdő növényeinek fényigénye

életük folyamán állandóan változik. A fiatalabb növény nagyobb fokú beárnyalást bír el, mint az idősebb e tulajdonság ismerete a természetes felújítás és az alátélepitéses felújítás szempontjából fontos.

Az erdő és a hőmérséklet

A hő vízzel együtt meghatározza a föld növénytakarójának képét; az erdők élettevékenységében megkülönböztetünk minimális, optimális és maximális hőmérsékletet. A minimális hőmérséklet +5 °C körül van, az optimális hőmérséklet ± 20-25 °C és az elviselhető maximális hőmérséklet +40 °C. Az erdő mind a levegő, mind a talaj hőmérsékletére kiegyenlítően hat. Az erdőben nyári napokban a levegő hőmérséklete 6-10 °C-kal alacsonyabb, mint a szabad területen, télen viszont a lehűlés kisebb néhány tized fokkal.

A világ erdőinek állapota, erdőirtások, erdőpusztulások

A fa a civilizáció egyik legfontosabb nyersanyaga és energiahordozója. Az egyszerű szerszámoktól a bútorkon, tűzfán és építőanyagokon át a papír és hangszerek készítéséig rendkívül széles a hasznosítás skálája.

E cél megvalósítása érdekében az emberiség történelmének kezdete óta hasznosítja az erdőket és használja fel a belőle nyerhető javakat, kezdetekben ez nem volt drasztikus hatással az erdő kiterjedésére.

A népesség növekedése, illetve a technikai fejlődés nyomán azonban az ember egyre nagyobb hatást gyakorolt az erdőkre. A növekvő faanyag-szükséglet, a mezőgazdasági művelésre alkalmas területek iránti növekvő igény, valamint a legeltetés egyre kiterjedtebb fakitermeléshez, illetve erdőirtásokhoz vezetett. A sűrűn lakott iparilag fejlett övezetekben ennek hatására túlnyomórészt meg-

semmisültek a természetes erdők és kopárak, illetve helyükön jobb esetben másodlagos erdők alakultak ki.

Az erdők visszaszorulását azonban nem csupán a fafeldolgozás okozta. Különösen a trópusi környezetben a népesség egyre növekvő élelmiszer-szükségletének kielégítése érdekében egyre több és újabb mezőgazdasági területekre volt szükség, amelyeket többnyire az erdők felégetésével nyertek.

Sok trópusi őserdő esett és esik áldozatul a települések terjeszkedésének, új települések, utak építésének. Időnként a spontán erdőtűzek is katasztrofális méreteket öltenek, és ebben helyenként fellépő szárazodás is szerepet játszik. A szárazság fokozódásához pedig gyakran az emberi tevékenység is hozzájárul.

A trópusi őserdők területének túlnyomó része a szegény vagy „majdnem” szegény országokhoz tartozik. Ezek kormányai – alapvető szemléleti hiba miatt – a lábon álló erdőt *baszontalannak, improduktívna*knak ítélik, és erősen túlbecsülik a fakitermelésből származó hasznot. Olyannyira fontos és sürgős számukra ez a *baszon*, hogy adókedvezményekkel vagy egyéb módon ösztönzik a fakitermelést. Sokszor azzal sem törődnek, hogy a kitermelt fa mennyire értékes, köztudott, hogy a

DigiTerra EIR v4

Erdőgazdálkodási Információs Rendszer

- ingatlan-nyilvántartás
- erdőgazdálkodás
- üzemterv
- vadgazdálkodás
- mezőgazdaság

DigiTerra Informatikai Szolgáltató Kft.
1123 Budapest, Táltos u. 15/a, Tel.: 1/225-8173,
Fax: 1/225-8174, e-mail: info@digiterra.hu

www.digiterra.hu

trópusi fák között például igen értékes *butorfák* vannak, mint a *mahagóni*, a *szantálfa*, *ébenfa* stb.

Brazíliában az 1960-as évektől kezdve több olyan intézkedést is hoztak, amelyek az esőerdők gyorsuló kiirtásához vezettek. Az Amazoniába vezető utak építéshez s ott *szarvas-tenyésztő farmok létrehozásához adómentességet, sőt negatív kamatlábakkal adott bíteleket biztosítottak*, ami meg is hozta az eredményét: több millió hektár erdőterület helyén jöttek létre *marhalegelők*.

Az ember és a természet erdőkre gyakorolt káros hatása nemcsak az őserdőkre vonatkozik, hanem a hideg környezetben tenyésztő fenyveseket is elpusztítja.

A XX. század végén az erdők pusztításának üteme évente 16 millió hektárra becsülhető. Ebből kb. 14 millió ha erdő a trópusokon semmisül meg, s „csak” 2 millió ha a mérsékelt hidegövben elhelyezkedő erdők vesztesége. A 16 millió ha *csaknem két magyarországnyi terület*. *Súlyos gond az illegális fakitermelés és a kivitel*, amely néhány országban ijesztő mértéket ölt. Például a *Pápua Új-Guineában* az ellenőrizetlen fakivitel 1998-ban egy év alatt 241 millió dollár veszteséget okozott az országnak. Brazíliában Amazonas tartományban a fakitermelés 80%-a illegális.

Az erdők szabad rablása nemcsak a szegény országokra vonatkozik, hanem a gazdaságilag fejlettebb országokra is

3. táblázat. Az éves fakitermelés földrészenkénti mennyiségei millió m³-ben (FAO 1998)

Megnevezés	Tűzifa	Ipari fa	Összesen
Afrika	463,8	70,1	533,9
Ausztrália és Óceánia	8,5	40,2	48,7
Ázsia	883,2	244,0	1127,2
Dél-Amerika	168,5	130,6	299,1
Észak és Közép Amerika	133,0	619,0	752,0
Európa	96,0	411,7	507,7
Összesen:	1753,0	1515,6	3268,6

értvényes. Például *bazánkban a fűtési szezon kezdetével minden évben megnő a falópások száma. De nemcsak a magánerdők, hanem a tulajdonosaik is veszélyben vannak, ha nem tudják bizonyítani, hogy az erdészeti batóság által nyilvántartott mennyiség azért kevesebb az erdeikben, mert fatolvajok jártak arra*. Az elszenvedett kár mellett még bírságra is számíthatnak, hiszen az erdőtvény előírja: a tulajdonosnak kötelessége az őrzés.

A tulajdonosok sokszor nem is tudják, hogy mekkora a káruk, mert csak tavasszal, a hidegek elmúlásával mennek ki az erdőkbe.

A világ erdőgazdálkodása

A világ összes erdőterülete becslések szerint 3,8–4,1 milliárd hektár között van. Tehát a földterületnek mintegy 30%-a. A 4,1 milliárd hektárnyi összes erdőterületből azonban csak mintegy 1,3–1,5 milliárd hektáron folyik valamilyen művelés, illetve használat. A 2,6 milliárd hektárnyi erdő teljesen használaton kívül áll.

A világ legnagyobb erdőtartálékai a trópusi lomberdők. Ezek feltárása és termelésbe történő bekapcsolása azonban a fafajok használhatóságának kiterjesztésével függ össze. Jelenleg ugyanis ezekben az erdőkben jórészt csak ún. válogatott termelés folyik. Az őserdőket alkotó több száz fafajból az iparban csak néhány fajtát dolgoznak fel, a többi mint értéktelen fafaj veszendőbe megy.

A becslés szerint azonban – még ezt a jelenlegi értékítéletet alapul véve is – a használaton kívüli erdők élőfakészlete és növekedése legalább annyi, mint a jelenleg használat alatt lévő erdőké. Ezek racionális feltárásával és kitermelésével, tehát a jelenleginél legalább kétszeresére lehetne növelni a termelést.

Az európai értelemben vett erdőgazdálkodás, illetve tartamos erdőgazdálkodás – melynek egyik alapvető kritériuma, hogy az erdőterület nem csökkenhet – nem jellemző a világ erdőterületének nagy részén. *A tartamos erdőgazdálkodás egyik alapvető előfeltétele az erdő üzemtervezettség, a terüstervezés. Az üzemterv tartalmazza az erdők leltárát, tíz évre előre a soron következő feladatokat, valamint azok teljesítésének nyilvántartását*.

Tulajdonképpen azt biztosítja, hogy az erdőket pillanatnyi érdekektől vezérelve ne lehessen kitermelni, és a kitermelt erdők helyén mindenkor új erdőket kell létrehozni.

Európa 18 országában, Ázsia 14 országában 100%-os az üzemtervezettség a többi földrészen ennél jóval kisebb arányú, illetve egyáltalán nem jellemző.

Bolygónk erdőtenyésztetre potenciálisan alkalmas területeknek (a szárazföld területéből levonva a sarkvidékek területét) jelenleg 30%-át borítják erdők. A földrészek közül Dél-Amerika (51%) és Európa (46%) erdősűrűsége a legmagasabb.

A föld összes erdejének terület, illetve dendromassza (fás, biomassza) szerinti megoszlását a 2. táblázat szemlélteti.

Talán meglepő, de a világ erdeinek

1. táblázat. A földrészek területe, erdőterülete és erdősűrűsége (FAO 1998)

	Terület (millió ha)	Erdőterület (millió ha)	Erdősűrűség %
Afrika	2978	650	22
Ausztrália és Óceánia	849	198	23
Ázsia	3.085	548	18
Dél-Amerika	1755	886	51
Észak- és Közép-Amerika	2137	549	26
Európa	2260	1039	46
Összesen:	13 064	3869	30

2. táblázat. A kontinensek részesedése a világ összes erdőterületéből és összes dendromasszájából (FAO 2000)

Megnevezés	Részesedés %	
	A világ összes erdőterületéből	A világ összes dendromasszájából
Afrika	17,0	16,8
Ausztrália, Óceánia	5,0	2,9
Ázsia	14,0	10,7
Észak- és Közép-Amerika	14,0	12,3
Dél-Amerika	23,0	42,8
Európa	27,0	14,5

27%-a Európában található, akkor, amikor a potenciális erdőterületnek földrészünk mindösszesen 17,3%-át adja. Ennek egyik jelentős összetevője minden bizonnyal az a tény, hogy a tudatos és belterjes erdőgazdálkodásnak köszönhetően Európában már hosszú ideje nem csökkent, hanem növekszik az erdőterület.

A világ erdeiben 1 ha-on átlagosan 109 tonna dendromassza található. A meleg égövi erdők kiemelkedően magas produktivitását jól jelzi, hogy amíg ez a szám Dél-Amerika esetében 203 tonna/ha, Európában kevesebb, mint ennek egyharmada (59 tonna/ha). A viszonylag alacsony fajlagos biomassa részben visszavezethető arra a tényre is, hogy Európában – éppen az erdőterület korábban már említett tudatos növelése következtében – magasabb a fiatal erdők aránya. 1990 és 2000 között a trópusi területeken minden évben 14,2 millió ha erdőt irtottak ki, és összesen csupán 1,9 millió ha-ral növelték az erdőterületet, azaz összességében a trópusi erdők területe évente 12,3 millió ha-ral csökkent.

A nem trópusi területeken 0,4 millió ha erdőirtás mellett 3,3 millió ha új erdő keletkezett, azaz összességében évi 2,9 millió ha növekmény regisztrálható. Ez azonban csak kismértékben kompenzálja a trópusi erdők gyors ütemű eltűnését, így összességében elmondható, hogy a föld erdeinek területe az utóbbi évtized átlagában évente mintegy 9,4 millió ha-ral csökkent.

Aggasztó továbbá, hogy ez a drámai csökkenés éppen a trópusi erdőkben jellemző, ahol mint közismert a biológiai diverzitás kiemelkedően magas.

Európában öt ország kivételével minden országban vannak olyan erdők, amelyek különböző fokozatú természetvédelmi oltalmat élveznek. Az egyes országokban ezek aránya eltérő (3–67%). Ezzel szemben sem Afrikában, sem Dél-Amerikában nincsenek védett erdők.

A világ erdeiből évente 3,27 milliárd m³ faanyagot termelnek ki. Ennek közel 54%-át tűzifaként, 46%-át ipari nyersanyagként hasznosítják. Az ipari fa aránya az összes kitermelt fához képest nyilvánvalóan az iparilag fejlett régiókban a magasabb Észak- és Közép-Amerikában 82,3%, Afrikában csupán 13,1%, Ázsiában 21,6%, Dél-Amerikában 43,7%.

A világ jelenlegi legjelentősebb faexportőre Oroszország, amely évente mintegy 20,5 millió m³ fát ad el külföldre, aminek 95%-a ipari hasznosításra kerül.

Az Európai Unió és a csatlakozott országok erdőgazdálkodása

A 15 tagú Európai Unió (EU 15) a világ 3,9 milliárd ha-nyi erdővagyonából mindössze 114 millió ha-ral részesedik, s a 25 tagúvá bővülés után is csak mindössze 138 millió ha-t, csupán 6%-nyi területet tudhat magáénak. *A 25 tagú Unióban (EU 25) a világ lakosságának alig több mint 7%-a, 450 millió ember él.* Joggal vetődhet fel hát a kérdés, hogy akkor miért is lehet jelentős ez a térség egyáltalán. A magyarázat rendkívül egyszerű: *a világ 36 000 milliárd euróra becsülhető nemzeti össztermékéből (GDP) 9000 milliárd eurónyi az Unióban képződik,* az erdőszet és a kapcsolódó ipari termelése nagy intenzitású és viszonylag magas a fafelhasználás.

Ugyancsak fontos jellemvonás, hogy az egész térségben viszonylag magas a nép-sűrűség, erősen urbanizálódott ipari társadalmakról van szó, amelyekben az emberi

jelenlét annak minden pozitív és negatív hatásával együtt történelmi léptékekkel mérve is jelentős múlta tekinthet vissza. Éppen ez a múlt vezetett el a tartamos erdőgazdálkodás jelentőségének felismeréséhez, és nem véletlen, hogy magának *az erdőszeti szakmának a bölcsője is ez a térség, jelesen a közép-európai régió volt.* Szintén nem véletlen az, hogy az e gondolatkörből kifejlődő fenntartható erdőgazdálkodás iránt is – mely tulajdonképpen a klasszikus tartamosság gondolatának kiterjesztése a teljes erdei környezeti rendszerre, annak valamennyi javára és szolgáltatására – erős elkötelezettséggel viseltetik az Unió és annak valamennyi jelenlegi és csatlakozott tagországa is.

A bővítéssel az EU eddig *114,2 millió ha-nyi erdőterülete 20,8%-kal 23,8 millió ha-ral növekedett.* Meg kell említeni azt is, hogy a 10 csatlakozott ország közül az erdővagyon nagyságát illetően két ország, Ciprus és Málta elenyésző jelentőségű, ugyanakkor környezeti szempontból éppen e két ország bír különleges jelentőséggel, mivel erdeik zöme határtermőhelyen élő, sérülékeny ökoszisztémának minősül.

Az EU 15 erdőszültsége 35,3%, a csatlakozott országoké 32,3%, azonban mindkét csoportban nagyon nagy a változatosság, az Unióban a két szélsőértéket Finnország (65,2%) és Írország (8,9%), a csatlakozott országok között Szlovénia (56,4%) és Málta (0,9%) képviseli.

Érdekesség, hogy Lengyelország, amely önmagában a csatlakozott országok teljes erdőterületének 38%-ával rendelkezik, erdőszültség tekintetében (29,1%) nem éri el az országok átlagát. Fontos megemlíteni, hogy az erdőtakaró mindkét országcsoportban évtizedek óta növekszik, elsősorban a szakszerű gazdálkodásnak és a kiterjedt erdőtelepítési programoknak köszönhetően. Az erdőtelepítési lehetőségek szempontjából fontos tudni azt, hogy elsősorban a Földközi-tenger melléki országok, Franciaország, Írország és az Egyesült Királyság nagy erdőtelepítők, de a csatlakozott országok között Észtország, Lengyelország, Lettország és Litvánia is legalább a hazai volument elérő vagy azt meghaladó erdőtelepítést végzett az elmúlt időben, *így tehát a telepítési célú uniós pénzforrások felosztása során erős konkurenciára számíthatunk.*

Az EU 15 élőfakészlete jelenleg mintegy 15 milliárd m³, amely a bővítés során 36%-kal, kb. 5,2 milliárd m³-rel növeke-

dett. Az erdészet szempontjából nemcsak az erdőterület adatai fontosak, hanem annak a társadalomnak is, amely ezekért az erdőkért felelős. Az EU 15 lakossága 376,9 millió, melyet a csatlakozott országok 19,9 %-kal, 74,7 millió fővel növeltek. Az egy főre eső erdőterület az EU 15-ben 0,30 ha, a csatlakozott országokban 0,32 ha, ami közel azonos viszonyokra engedne következtetni, azonban az EU 15-ben ez kizárólag a két skandináv ország, Finnország és Svédország alacsony népességének tudható be.

A fenntartható gazdálkodás finanszírozása szempontjából az is iránymutató, hogy mekkora az egy főre eső nemzeti össztermék. Sajnos itt még markáns különbség mutatkozik a két országcsoport között. Míg az (EU 15) jelenlegi tagországokban ez az érték 22 485 euró, addig a csatlakozó országokban 8470 euró, ráadásul a két csoport (EU 15 + 10 csatlakozott ország) között nincs átfedés, azaz a „legszegényebb” EU tagország, Portugália (16 441 euró) is „gazdagabb”, mint a „leggazdagabb” csatlakozott ország, Szlovénia (15 657 euró).

Az EU 15 fakitermelése évi 327 millió m³, a csatlakozott országoké 90 millió m³.

Tulajdonviszonyok állapota

Az erdő tulajdonviszonyai hosszú idő óta az érdeklődés középpontjában állnak. Elmondható, hogy az EU 15 országaiban 35% a közösségi, és 65% a magánerdő aránya, míg a csatlakozott országokban majdnem fordított az arány, 60/40%. Természetesen a kép itt is változatos, hiszen például Németországban, Görögországban, Hollandiában vagy Írországbán a köztulajdonban álló erdő aránya meghaladja a magántulajdonúét, Szlovéniában pedig a magántulajdon aránya magasabb, mint a köztulajdoné. Összességében mégis az mondható el, hogy a csatlakozással a köztulajdonú erdő részaránya növekedett. A tulajdonviszonyokkal kapcsolatban fontos megemlíteni, hogy a csatlakozott országok sokkal elaprózottabb birtokszerkezettel rendelkeznek, mint az EU 15 országok. Míg előbbi csoportban 3–4 ba az átlagos birtoknagyság addig az EU 15-ben ez 13,6 ba. Ráadá-

sul a kárpótlási, tulajdonváltási folyamat még nem fejeződött be valamennyi csatlakozó országban, így többükben további mozgások várhatók, melyek mind az állami, mind a magánszektor szerepváltozását maguk után vonhatják. Ugyancsak az átalakulási folyamat velejárója az úgynevezett érdektelen erdőtulajdonosok magas aránya.

Ez abból fakad, hogy a birtokszerzés, mint késztetés sokkal erősebben működik, mint a birtoklással járó felelősség gyakorlási szándéka, különösen, ha ehhez bírányzik a kellő gazdasági motiváció. Sokszor hallható, hogy Magyarországon is mintegy 250–270 ezer ba ún. rendezetlen tulajdonú erdő van.

Ez részben a tulajdonváltási folyamat elhúzódásának, részben az érdektelenségnek tudható be. Ez az arány kétségtelenül magas, de az EU tagországok tapasztalata azt mutatja, hogy egy ilyen társadalmi-gazdasági berendezkedés mellett 5–10 %-nyi kezeletlen, érdektelen tulajdonosok tulajdonában levő erdővel mindenképpen számolni kell.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara

ERDÉSZETI NÖVÉNYVÉDELMI SZAKMÉRNÖK

SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉST indít.

A szakmérnök-képzésben egyetemi szintű erdőmérnök, kertészmérnök és agrármérnök képesítéssel rendelkezők vehetnek részt.

A képzés időtartama 600 kontakt óra 4 szemeszterben, szemeszterenként három konzultációs hét keretében.

Az első konzultáció időpontja:
2006. szeptember 25–29.

A képzés költsége: szemeszterenként 90 000,-Ft

(A tandíj 30%-a az SZJA-ból leírható, illetve a munkáltató a szakképzési alap terhére elszámoltathatja)

Jelentkezési határidő: 2006. augusztus 31.

További információk:
Erdő- és Faanyagvédelmi Intézet:
Némethné Pogány Csilla
tanügyigazgatási munkatárs,
99-518-230
Dékáni Hivatal:
Németh Mária, 99-518-134

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara

TŰZVÉDELMI ELŐADÓI

TANFOLYAMOT indít
2007. februári kezdettel.

Helye: Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar, 9400 Sopron, Ady Endre u. 5.

Időtartama: 2 félév (havonta 3 nap – szombat)

A képzés költsége: a képzés teljes költsége 90 000 Ft/félév + vizsgadíj és tankönyvek
(A tandíj 30%-a leírható az SZJA-ból)

A képzés részvételi feltétele: érettségi bizonyítvány

Megszerzett végzettség:
tűzvédelmi előadó OKJ 52891502

Jelentkezési határidő: 2007. január 24.

Az elérhetőséget és a bizonyítványok másolatait az alábbi címre kell eljuttatni: Nyugat-Magyarországi Egyetem, 9400 Sopron, Ady E. u. 5. Erdőmérnöki Kar Homoródiné Bella Éva

További információk: Homoródiné Bella Éva Tel.: 99/518-134; Dr. Varga Viktória 99/518-258
A szervezők fenntartják a jogot arra, hogy csak a megfelelő csoportlétszám esetén indítják a képzést.

Erdészeti cselekvési terv az EU-ban

Hangsúlyozza az erdőtulajdonosok fontos szerepét az európai uniós fenntartható erdőgazdálkodásban és a kommunikáció erősítését

A közleménnyel a Bizottság eleget tesz a Tanács kérésének, hogy 2006-ban tegye közzé az EU erdészeti cselekvési tervét – fogalmaz a dokumentum. A cselekvési terv a tagállamokkal szoros együttműködésben és az érintettekkel konzultálva készült. Figyelembe veszi az EU erdészeti stratégiájának végrehajtásáról közölt európai parlamenti jelentést, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága kapcsolódó jelentéseit.

A bevezetőben megfogalmazottak szerint az Európai Unió erdészeti stratégiájáról szóló, 1998. december 15-i tanácsi állásfoglalás alapján a cselekvési terv keretet biztosít az erdőkkel kapcsolatos közösségi és tagállami szintű tevékenységek számára, és előmozdítja a közösségi kezdeményezések és a tagállami erdészeti politikák összehangolását.

Az általános alapelvekben megfogalmazták, hogy az EU erdészeti cselekvési tervének célkitűzése a fenntartható erdőgazdálkodás és az erdők multifunkcionális szerepének támogatása, erősítése.

A cselekvési terv a következő elveken alapul:

- nemzeti erdészeti programok, amelyek megfelelő keretet biztosítanak az erdőkkel kapcsolatos nemzetközi vállalkozások teljesítéséhez;
- az erdészeti politikával kapcsolatban felmerülő globális és ágazatközi kérdések egyre nagyobb jelentősége, ami a koherencia és az együttműködés erősítését igényli;
- az EU-s erdészeti ágazat versenyképességének erősítése, és az EU területén található erdők megfelelő kezelése;
- a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása.

A cselekvési terv figyelembe veszi a tagállamok területén található erdők természeti, társadalmi, gazdasági és kulturális szerepének eltéréseit és a tulajdonjogi rendszerek közötti különbségeket. A cselekvési terv abból indul ki, hogy a különböző erdőtípusokra eltérő szemléletmódot és intézkedéseket kell kidolgozni. Hangsúlyozza az erdőtulajdonosok fontos szerepét a fenntartható európai uniós erdőgazdálkodásban.

A dokumentum a többfunkciós erdőgazdálkodás feladatai között első he-

lyen említi, hogy megújuló, környezetkímélő nyersanyagot biztosít, és fontos szerepet játszik az európai gazdasági fejlődésben, foglalkoztatásban, különösen a vidéki térségekben.

A cselekvési terv négy fő célkitűzésként a következőket sorolja föl:

- a versenyképesség hosszú távú javítása,
- a környezet javítása és megóvása,
- hozzájárulás az életminőség javításához,
- az együttműködés és a kommunikáció erősítése.

A Bizottság 2007-ben munkaértekezletet szervez, hogy a tudományos és a politikai szempontok közelebb kerüljenek egymáshoz.

A cselekvési terv egyik fontos határozata azzal kapcsolatos, hogy az erdők számos olyan funkciót látnak el, amelyek nem jelennek meg közvetlenül a forgalomba hozott fa- és nem faalapú termékek árában. Ezért számszerűsíteni kell az erdők teljes értékét, az általuk betöltött funkciókat, és kompenzációs eszközöket kell alkalmazni a nem piaci termékek és szolgáltatások esetében. Kulcstevékenységként nevezi meg a cselekvési terv az erdei biomaszra felhasználásának támogatását az energiatermelésben.

A cselekvési terv figyelmeztet, hogy az EU-ban a biodiverzitás jelentős veszteségeket szenvedett és továbbra is romlik, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására vonatkozó célkitűzés teljesítése érdekében közösségi és tagállami szinten egyaránt haladéktalanul fel kell lépni az élőhelyek és a természetes ökológiai rendszerek helyreállítására.

A ForestFocus ugyan 2006-végén megszűnik, de egy Közös Kutatóközpont európai erdészeti adatbázist hoz majd létre. Az erdők megfigyelése során nemcsak környezetvédelmi, hanem gazdasági és társadalmi szempontokat is figyelembe kell venni.

A Bizottság elősegíti az erdőtulajdonosok képzését, valamint a környezetvédelemmel foglalkozó oktatási és

tájékoztatói kampányok tapasztalatainak tagállamok közötti cseréjét, különösen a gyermekeknek szólókat („erdei iskolák”, „erdei oktatási központok”).

Egy előkészületben lévő közlemény foglalkozik majd az egyre erősebb globális versennyel, amellyel az EU erdőre épülő ágazatainak szembe kell nézniük, valamint az innovációval, a kutatás-fejlesztéssel, az oktatással, a képzéssel és az ismeretterjesztéssel kapcsolatos kérdésekkel is.

A cselekvési terv kiemelten foglalkozik az információcserével és a kommunikáció javításával.

A legfrissebb adatok hozzáférhetővé tétele és kommunikációja elengedhetetlen a közvélemény tájékozottságának javítása, illetőleg az erdészeti kérdések különböző szakpolitikákban való figyelembevétele szempontjából.

A Bizottság a tagállamok aktív részvételével erdészeti kommunikációs stratégiát fog kidolgozni. Ebben meghatározza az erdőgazdálkodással összefüggő közösségi kérdések kommunikációjának javításához szükséges legfontosabb intézkedéseket. A tagállamoknak a stratégia elkészítése során lehetőségük nyílik tapasztalataik megosztására. A Bizottság megvizsgálja az erdőgazdálkodással kapcsolatos jövőbeni nemzetközi rendezvények kommunikációjának megvalósíthatóságát is.

A Bizottság az Európa internetes honlapon belül egy erdészettel foglalkozó oldalt fog létrehozni, és a tagállamok gondoskodnak arról, hogy saját internetes oldalaikon hozzáférhetőek legyenek az erdőkkel kapcsolatos információk, és hogy onnan az európai erdészeti oldal közvetlenül elérhető legyen.

Ismertes, hogy az FVM Erdészeti Főosztályának vezetője az Országos Erdészeti Egyesület elmúlt hétfői ünnepi közgyűlésén jelentette be, hogy a Nemzeti Erdőprogram keretén belül megalakult a kommunikációs munkacsoport.

A cselekvési terv kívánatosnak tartja, ha a tagállamok olyan látványos rendezvényeket szerveznének mint például az „erdők hete” vagy „erdők napja”, amelyek révén felhívhatják a figyelmet a fenntartható erdőgazdálkodás előnyeire.

A cselekvési terv öt éves időszakra szól (2007–2011), 2009-ben félidei értékelésre, 2012-ben végső értékelésre kerül sor. Az erdészeti terv végrehajtásáról 2012-ben jelentés készül a Tanács és az Európai Parlament számára.

(Forrás: ForestPress)

Erdôgondozás Magyarországon – állami segítséggel!

(Gondolatok Jávor Benedek – Gálbidy László: „Erdőrontás Magyarországon állami segítséggel?” címmel, az Erdészeti Lapok 2006. májusi számában, a FERN februári közlésének ismertetéseként megjelent tanulmányához)

A Védegylet képviselő szerzőpáros tanulmánya határozott kritikával illeti a magyar erdők állapotát, az erdőgazdálkodás gyakorlatát, egyben az erdészeti és természetvédelmi hatóságok tevékenységét a jogszabályok betartatásában. Erdeinket „súlyosan rontottnak”, „veszélyeztetettnek”, „fenyegetettnek” ítéli. A „gyengülő hivatalos és polgári ellenőrzés” mellett, a további erdőrontás ellen az ún. civilek erőfeszítéseinek összpontosítására szólít fel.

A szerzőknek az erdők iránt megnyilvánuló felelősség- és küldetésudata nyilvánvaló.

Kár, hogy egy ennyire közismert szervezet zászlajával a kezükben nem kívántak elszakadni a hasonló témájú írásokat jellemző populizmustól és az érvelés esetenként pontatlan adatgyűjtésre támaszkodó kliséitől. Azt sem tudom kizárni, hogy nem volt módjuk ellenőrizni a fordító munkáját, így a magyar nyelvű ismertetés nem kellő szabatossággal képezi le a szerzők angolul megfogalmazott gondolatait.

Két okból éreztem megszólítva magamat a tanulmányt megismerve: feladatkörömnél fogva, az állami erdővagyonkezelés vezető felelőseként, ennél is inkább tényekre alapozott, racionális gondolkodásra nevelt erdőmérnökként. Utóbbi minőségemben is kötelességemnek érzem, hogy markánsan árnyaljam a szerzők festette kedvezőtlen képet – ennek érdekében bemutatva néhány tény, adatsort és kevésbé közismert ágazati összefüggést.

Az EU – az egyes tagállamok adottságaiban meglévő különbségek miatt – nem hirdetett egységes erdészeti politikát. Az uniós erdőstratégia lényege az erdő javainak, szolgáltatásainak hasznosítása, a helyben élő lakosság számára legelőnyösebb, fenntartható módon. Van, ahol ez valóban csupán élőhelymegőrzést és turisztikai igénybevételt feltételez, de jellemzően és általánosan a cél a gazdálkodás – ami jelenthet fa-

anyagtermesztést, vagy Dél-Európában akár az erdei legeltetés lehetőségét is.

A hangsúlyosan kiemelt Natura 2000 program alapelve a tartamosan kezelt erdők esetében általában nem más, mint fenntartani, megőrizni az eddigi, kiemelt értéket eredményező gazdálkodási gyakorlatot.

Hazánk jelenlegi területén az erdő térfoglalása csak a történelem előtti időkben érthette el az említett 85%-ot. A szerzők a jelenlegi erdőszűkség (egyéb-ként pontatlanul megadott) adatait e fikcióval szembeállítva a magyar erdőügy problémáira céloznak.

Könnyű belátni, hogy nincs ilyen összefüggés: az erdőterület egykori csökkenését nem az erdészek okozták, a jelenkor gyarapodása viszont őket dicséri!

A „tipikus ültetvényfajok” elterjedésének, valamint tarvágás alkalmazásának értékelése is avval együtt lehet objektív, ha tudjuk, hogy erdeink több mint 25%-a nem erdőklímában, nem erdőtalajon tenyészik.

Valóban volt idő, amikor a természetes, mageredetű erdőfelújítás alig jellemezte a magyar gazdálkodói gyakorlatot. Az elmúlt másfél évtized vonatkozó adataiban is jelentős fejlődést mutat, az arány így változott (ÁESZ adatok): 1990. – 6%; 1995. – 10%; 2000. – 17%; 2005. (a Szerző szerint) – 22%. A hegyvidéken gazdálkodó állami erdészeti társaságok erdőfelújításaiban a természetes mageredet aránya meghaladja az 50%-ot, egyes helyeken a 80%-ot is eléri.

A szerzők szerint a védett természeti területen álló erdőkben – illetve azok egészén – „nagyüzemi fakitermelés” folyik, valamint az „erdőgazdálkodástól mentes” terület nagysága csupán az erdőrezervátumok meghatározó részére szorítkozik. Az állítással szemben örömmel adhatok tájékoztatást arról, hogy napjainkra – súlypontosan az állami erdészeti társaságoknál – a folyamatos erdőborítás elérését célzó üzemmódokban üzemtervezett erdők térfoglalása tízezer hektáros nagyságrendű. Egy fakitermelés attól nem válik feltétlenül „nagyüzemivé”, hogy a benne illetékes erdőgazdálkodó egy részvénytársaság! Ugyancsak több tízezer hektár a gyakorlati vágáskor és erdészeti beavatkozás nélkül, kvázi örökerdőként tervezett – a dolgozatban a megőrzés szempontjából legértékesebbnek ítélt – molyhostölgyes véderdők térfoglalása.

Érdemes említést tenni az erdei életközösségekben örömdetesen növekvő mennyiségben visszahagyott, fajok ezreinek otthont és táplálékot adó holtfa szerepéről is.

Ahol a puska az erdőgazdálkodó kezében van, egyre több helyen sikerül megteremteni azt a nagyvad-élőhely egyensúlyt is, aminek valóban meghatározó a jelentősége.

Téves a szerzők állítása, miszerint „a kitermelések az elmúlt években fokozódtak”.

A vonatkozó adatsor ezer bruttó m³-ben (ÁESZ adatok): 1990 – 7415 em³;

1995 – 6049 em³; 2000 – 7287 em³; 2003 – 7086 em³; 2005 – 7100 m³. Ennek tükrében, szívesen beszélgetnék velük a „nem igazán hatékony” hőerőművekben hasznosított, megújuló biomasszáról! Vitatható-e az energetikai faválaszték jelentősége a fosszilis energiahordozók részleges kiváltásában és az erdőbe visszaforgatható ágazati jövedelem gyarapításában?

A tanulmány szerint az állami erdőgazdálkodás „profitérdekektől vezérelt”. Ennek józan megítéléséhez érdemes ismerni a gazdálkodás bevételeihez mért valós eredményességét, ami átlagosan 2% alatti értéket mutat. Egy „valódi kapitalista” tulajdonos vélhetően nem érné be ennyivel. Ezt az alacsony jövedelmezőséget az erdőgazdasági társaságok úgy érik el, hogy közben a közjóléti eszközeik működtetése és szolgáltatásainak költsége 620 millió forinttal haladja meg a bevételeket! Azt se felejtjük el, hogy a természetvédelmi szolgáltatások is pénzbe kerülnek, és ezt a társaságok a saját költségeik kö-

zött viselik. Reményeim szerint ezek az állítások mindenki számára elgondolkodtatóak.

Ugyanez a tulajdonos (az ÁPV Zrt.) egyetlen fillért sem vont el a társaságaitól osztalék címén, eközben négy év alatt közel kétmilliárd forinttal kompenzálta a természeti károk hatásait, és 7 milliárd forint fejlesztési forrással emelte meg a jegyzett tőkéjüket. A támogatott fejlesztésekkel közcélok megvalósulását, a színvonalas erdővagyon-kezelés képességét segítette elő és elvárta, hogy a társaságok a megtérülésből származó többletjövedelmet is az erdőgazdálkodásba forgassák vissza. Akik nyitott szemmel járják az erdőt, lépten-nyomon találkozhatnak az állami társaságok ökoturisztikai beruházásainak eredményével.

Mondhatjuk erre, hogy erdőgondozás állami segítséggel? Szerintem igen!

A fentiek közül talán a legfontosabb: a színvonalas erdővagyon-kezelés képessége, aminek birtokában csak gazdaságilag stabil szervezet lehet. Ez hát a valós,

megalapozott célkitűzés, ami messze nem valódi „profitkényszer”, csupán annak igénye, hogy a megélhetésünket a piacról is biztosítani tudjuk. A kezelő önállósága, képessége a kiegyensúlyozott, kiszámítható, tervezhető működésre – ez az erdő érdeke, nem a mindenkori költségvetési helyzettől függő gazdasági bizonytalanság!

Higgyék el, nem tartunk a civil szervezetek kontrolljától. Nyilvános adatbázisaink nyitva állnak a tájékozódni kívánók előtt, szakmánk megismerésének, egyben természetesnek tartja a megkülönböztetett érdeklődést. Úgy gondolom, hogy szándékaink kölcsönösen az erdőügy jobbítására irányulnak – ezért megalapozott a remény, hogy nem a sajátban, hanem közös munkaasztalnál egyeztetve gondolatainkat, energiánkat hatékonyabban fordíthatjuk a valódi problémák megoldására.

Gémesi József

ügyvezető igazgatóhelyettes
ÁPV Zrt.

Többféle segítséggel...

Az „Erdőrontás Magyarországon állami segítséggel?” c. cikk társszerzőjeként, sok (további) kritikának elébe menve, az anyagnak az Erdészeti Lapok májusi számában megjelent változatához szeretnék pár gondolatot hozzáfűzni. Több erdész kolléga tette szóvá ugyanis (jogosan), hogy egy ilyen szövegnek vajon mi keresnivalója van az Erdészeti Lapokban, és ha van, a benne foglaltakat miért ilyen formában vetettük papírra? Nos:

1. A cikk eredeti megjelenési helyén (EU Forest Watch) európai civil szervezetek számára, rövid tájékoztatásul íródott – ebből adódik vázlatossága, sajátos szempontrendszere. A benne leírtak mellett természetesen más tények is említhetők lettek volna, melyeket az Erdészeti Lapok olvasói (e lap hasábjain) joggal hiányolhattak. Ilyen pl. az erdők jelenlegi állapotának történeti előzményei, az erdészszakma felelősségi körén kívül eső okok külön kiemelése stb.

2. A cikket azonban a tudtunk (és beleegyezésünk) nélkül fordították le (sajnos a szöveg mellett nem derül ki, hogy ki volt a fordító), és tették közzé. A fordítás sok helyen pontatlan, rossz szakki-fejezéseket használ (vö.: „bozóterdő” – „bokorerdő” helyett, „part menti erdő” –

„ligeterdő” helyett), ami a szerzőpáros hozzá nem értésének jeleként is értelmezhető. Nagyobb baj, hogy egyes mondatok jelentése is megváltozott (pl. a „Magyarország erdei, amelyek a rossz gazdálkodás miatt már amúgy is súlyosan rontottak és veszélyeztetettek...” az eredetiben úgy hangzik, hogy „Magyarország már eleve degradált, és a rossz gazdálkodás kockázatának kitett erdei...” A különbség nyilvánvaló: mi nem állítottuk, hogy a degradáltság oka feltétlenül a rossz gazdálkodás). Az eredeti szöveget igyekeztünk az erdészeti szakirodalomra támaszkodva elkészíteni, sajnos az irodalomjegyzék a magyar fordítás végéről lemaradt.

3. Szerzőtársam és a magam nevében (sok félreértést elkerülendő) szeretném kijelenteni: cikkünkben nem a hazai erdész társadalom egészének munkáját szándékoztunk kritizálni – csupán az erdők ökológiai állapotának és az erdőgazdálkodás jelenlegi szabályozásának visszasságait állítottuk fókuszba, különös tekintettel a védett erdők helyzetére. Meggyőződésünk, hogy az erdeink állapotának javítása elsősorban az erdészek jelenben és jövőben végzett munkájának lesz, lehet az eredménye.

Gálhidy László

Hozzászólás

Örülök, hogy a Gépesítési Szakosztály szép élménnyel gazdagodott a Píli Park-erdőben látott Koller 501 típ. kötélpálya bemutatásával.

Az természetes, hogy a technika fejlődésével mind korszerűbb gépeket fejlesztenek ki, de ez nem jelenti azt, hogy elődeinket becsmérelni kellene. Gondolok itt elsősorban többek között a férjem, Zsilvölgyi László kötélpályáiról említett negatív jelzőkre.

Azt hiszem nem kell hangsúlyoznom, hogy a férjemnél többet kötélpályáról országunkban a közelmúltban erdőmérnök nem tudott, hiszen Ő nemcsak kifejlesztett, gyártott, de üzemeltette is gépeit évtizedekig.

A VKD 300/12 típ. kötélpályáról több külföldi és „nem irigy” magyar szakember is nagy elismeréssel szólt. A kötélpálya hidraulikus rendszerű, elektronikus vezérlésű volt és megfelelő körülmények között jó teljesítményt ért el. A gondot az egyre nehezebb gazdasági helyzet, a munka hiánya és a kötélpályázással kapcsolatos negatív hozzáállás jelentette.

Mindezt azért írtam le, mert aki ismeri, jól tudja, hogy a férjem egyedül, egy primitív műhellyel, de teljes szívvel dolgozott egy életen át a kötélpályázás szolgálatában (régóta kötélpályái közül még ma is több dolgozik), így a cikkben említett jelzőket nem egészen helytállónak és egy nagytudású erdészemberrel szembeni kegyelestétésnek tartom!

Zsilvölgyiné Juriss Éva

Az akác termesztésének termőhelyi lehetőségei és korlátai

1. Bevezetés

Erdőgazdálkodásunk sokszínűsége az erdő multifunkcionalitásában, többcé-lúságában rejlik. Az erdő funkcióinak arányeltolódása, valamint az utóbbi években jelentkező egyre nagyobb tár-sadalmi igény kikényszeríti erdész-társadalmunkból azt, hogy a szakmai probléma megoldását mi magunk kezde-ményezzük. Ezek közé tartozik az egyes nem őshonos fajok szerepének szakmai megítélése. Sokat vita-tott faj az akác, amelynek térhódítása az utóbbi évtizedekben lényegesen felgyorsult. Nem kétséges, hogy az ellene fölhozott vádak mellett számos kiváló hasznosítási tulajdonsággal rendelke-zik. Hátrányait, negatív hatásait azon-ban rendszerint szubjektíven, esetlege-sen ítélik meg. Múltbéli térhódításának, jelen hazai helyzetének, az evvel kap-csolatos problémáknak, és a megoldási lehetőségeknek az objektív összegzése céljából készült a közelmúltban egy összeállítás sok erdész szakember rész-vételével (Balogh et al., 2005). Ehelyütt azt kívánjuk számszerűen, összefüggé-seiben megvizsgálni, hogy termőhelyi oldalról melyek az akác termesztésének mai lehetőségei és korlátai.

Hogy a probléma régóta ismert, és szakmai megítélése sem vitatott, azt az alábbi idézetek talán jól szemléltetik:

„Termőhelyi igényei általában na-gyobbak, mint korábban gondolták.” (Csapody-Csapody-Rott, 1966).

„Az akácot azonban a múltban válo-gatás nélküli termőhelyre telepítették, a kedvezőtlen termőhely miatt sok a gyenge állomány.” (Majer, 1973).

„Az akác termőhelyigényét figyelem-be véve megállapítottuk, hogy a meglévő akácosoknak mintegy 50 %-a áll termőhelyén.” ... „2000-ig a nem megfelelő termőhelyen álló akácosok mintegy felénél (60 000 ha) kerülhet sor fajokcserés átalakításra” (Danszky-Járó, 1973).

Célunk érdekében – az Országos Erdőállomány Adattárra alapozva – megvizsgáltuk az akác előfordulását, valamint tulajdonságait az egyes ter-mőhelyeken. Szakmai indokok alapján javaslatot tettünk az akác termesztés-nek lehetőségeire, számba vettük azo-ka termőhelyeket, ahol az akác ke-vezebb létjogosultsággal bír, illetve ahol termesztése semmiképpen sem indokolt.

Vizsgálataink alapjául az akác jelen-legi termőhelytípus-változatokénti előfordulása, fatermőképessége, vala-mint az új termőhelytípus-változatok célállományok tábla (Balogh-Kovács-Tímár 2005) iránymutatásai szolgáltak.

Már a bevezetőben szükséges meg-említenünk, hogy megfogalmazott vé-leményünk szilárdabbá tételéhez to-vábbi, pl. a különböző fajokokat össze-hasonlító faterméstani és gazdaságossá-gi vizsgálatokra is szükség van adott esetekben.

2. Az akác előfordulása az egyes termőhelyeken

A fehér akác (394 029,4 ha) és nemesített fajtái (853,8 ha) 1533 termőhelytípus-változat (az összes adattári termőhelytípus-változat 61,9%-án) fordulnak elő. Az akác (szakirodalomban is megfogalma-zott) termőhelyi igénye alapján első pil-lantásra is jogosan megfogalmazható, hogy ezek a termőhelyek túlságosan széles skálát fognak át. Már ez is előrevetíti, hogy számos termőhelyen az akác jelenléte nem kívánatos.

Az akác 32,0%-a erdőssztyepp, 42,2%-a kocsánytalan tölgyes, illetve cseres,

25,4%-a gyertyános-tölgyes klímában fordul elő (1. ábra). A bükkös klímában 0,4% (1656,2 ha) található, ahonnan mindenképpen vissza kell szorítani.

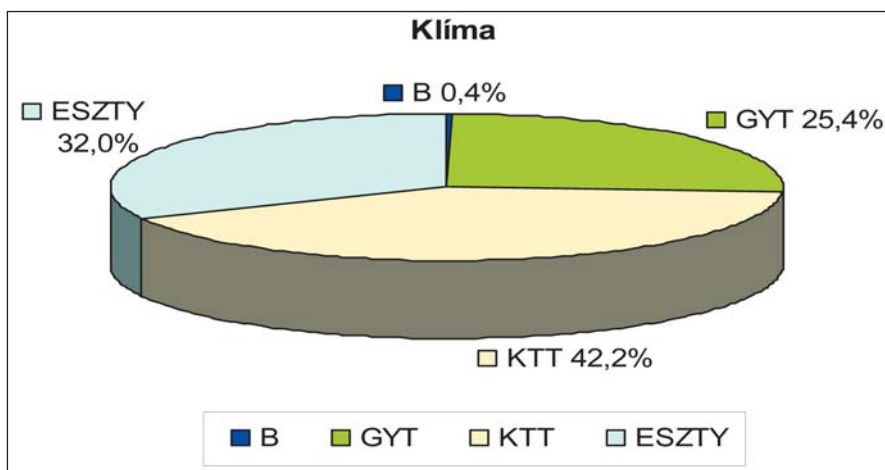
A hidrológiai viszonyokat tekintve legnagyobb arányban – természetesen – a többletvízhatástól független (91,6%) termőhelyeken található, de jelentős az időszakos vízhatás (6,8%) melletti előfordulása is (2. ábra). A többi hidrológi-ai kategóriában csak kis arányban van jelen (1,6%, 6063,0 ha).

Mivel az akác alapvetően a táp-anyagban gazdag, laza, levegős talajo-kat részesíti előnyben, ezért a változó vízellátású (0,7%), a vízzel borított (0,01%), a felszínig nedves (0,1%) és az állandó vízhatású (0,5%) termőhe-lyekről vissza kell szorítani, ill. más fa-fajokkal kell leváltani. A talaj magas víz-tartalma csökkenti a levegőzöttséget, ami károsan hat a gyökérművekedésre, másrészt fagyérzékenyebbé is teszi az amúgy is fagyérzékeny akácot.

A genetikai talaj-főtípusok közül leg-nagyobb arányban a váztalajokon (45,3%) és a barna erdőtalajokon (43,5%) található (3. ábra).

A talajtípusok közül legnagyobb te-rületi kiterjedésben az akác humuszos homoktalajon (38,1%) nő, de jelentős a barnaföldön (15,1%) és a rozsdabarna erdőtalajokon (13,3%) való előfor-dulása is. A földes váztalajokon 6,1 %, agyagbemosódásos barna erdőtalajon 6,0%, míg kovárványos barna erdőtala-jon 4,3% a térhódítása.

A 10 000 ha (kb. 2,5%) feletti akác előfordulású termőhelytípus-változa-tokat az 1. táblázatban mutatjuk be.

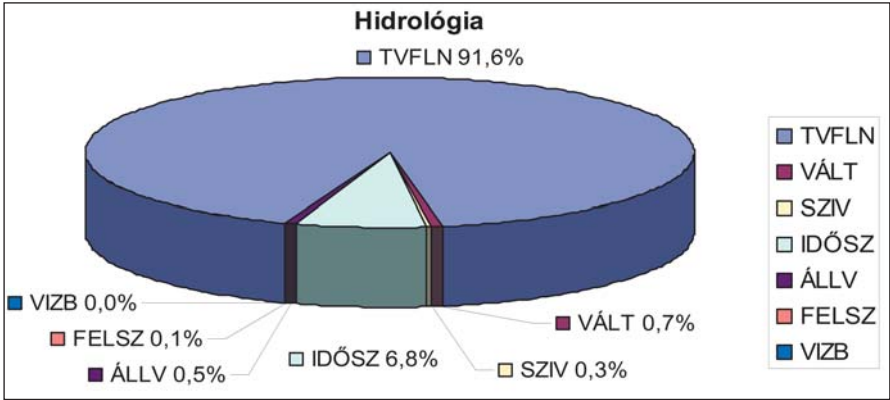
1. ábra. Az akác előfordulása a különböző erdészeti klímákban

¹ Állami Erdészeti Szolgálat Pécsi Igazgatósá-ga, Pécs

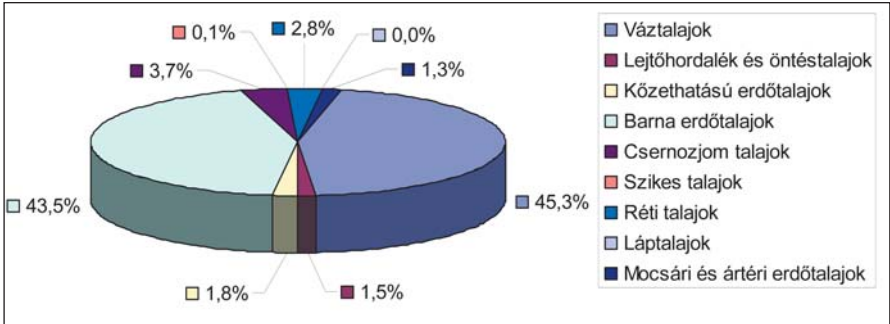
² PTE EFK, Biostatistikai és Egészségügyi In-formatikai Tanszék, Pécs

³ NYME EMK, Termőhelyismerettani Intézeti Tanszék, Sopron

⁴ Állami Erdészeti Szolgálat Egri Igazgatósága, Vác

2. ábra. Az akác előfordulása a különböző hidrológiai adottságok mellett

3. ábra. Az akác előfordulása a különböző genetikai főtípusokon

Figyelemre méltó a közel 100 ezer hektár gyertyános tölgyes klímában való előfordulás. Ezt a nagy területet érdemes egy kicsit részletesebben is megvizsgálni, hiszen a hazai viszonyok mellett itt a termőhelyek potenciális fatermőképességét az akác már bizonyos esetekben nem használja ki, ezért a leváltása is szükséges lehet. Természetesen adódhatnak olyan termőhelyi adottságok (pl. erodált talajfelszín következtében sekély termőrétegű csonka erdőtalaj), ahol az akác a lehetőségeket teljes mértékben kihasználja, ezért egészében a gyertyános-tölgyes klímából sem zárható ki.

A gyertyános-tölgyes klímán belül a

többlévtízhatástól független termőhelytípusok megoszlását a 4. ábra szemlélteti.

A gyertyános-tölgyes termőhelytípusokat tovább elemezve már elkülöníthetők azok a termőhelytípus-variantok, amelyeken az akác erdősitése elfogadható, ill. amelyekről a fafaj visszaszorítandó. Ebben a klímában több tízezer hektár olyan akác által elfoglalt terület van (pl. GYT-TVFLN-ABE-MÉ-V 13 873,2 ha, GYT-TVFLN-BFÖLD-MÉ-V 11 448,4 ha), amely hazai körülmények között a legnagyobb fatermőképességet eredményező termőhelyek, a gyertyános-tölgyes faállományok optimális termőhelyei. Ilyen termőhelytí-

1. táblázat – Az akác termőhelytípus-variantonkénti térfoglalása 10 000 ha-nál nagyobb területi kiterjedésben

Klíma	Hidrológia	Genetikai talajtípus	Termőréteg vastagság	Fizikai talajféleség	Terület (ha)
GYT	TVFLN	ABE	MÉ	V	13 873,2
GYT	TVFLN	BFÖLD	KMÉ	V	14 020,1
GYT	TVFLN	BFÖLD	MÉ	V	11 448,4
GYT	TVFLN	RBE	MÉ	H	12 246,5
KTT	TVFLN	FV	SE	V	15 242,0
KTT	TVFLN	HH	SE	H	11 706,0
KTT	TVFLN	HH	KMÉ	H	32 995,3
KTT	TVFLN	BFÖLD	KMÉ	V	23 920,6
KTT	TVFLN	RBE	KMÉ	H	12 696,8
ESZTY	TVFLN	HH	SE	H	15 952,2
ESZTY	TVFLN	HH	KMÉ	H	57 626,2
ESZTY	TVFLN	HH	MÉ	H	17 014,0

pus-variantokon mindenképp javaslandó a felújításokban az akác lecserélése. Ugyanitt erdőtelepítésekben ültetése sem engedélyezhető.

3. Az akác termesztésének lehetőségei a termőhely-célállomány tábla alapján

Az említett segédlet 702 különböző táblájából 187 (26,6 %) tartalmazza az akácot választható főfafajnak. Az egyes termőhelyi tényezők (klíma, hidrológia, genetikai talajtípus, fizikai talajféleség) esetén vannak azonban olyan kategóriák, melyek esetén nem választható ez a fafaj. Ezeket röviden az alábbiakban indokoljuk:

- bükkös klíma – az éghajlati tényezők (pl. fagyok) alapvetően kizárják;
- változó és állandó vízhatású, felszínig nedves, vízzel borított hidrológia – az akác kifejezetten a levegős talajokat kedveli, ezért ezeken a termőhelyeken jelentősen csökken a fatermőképessége, illetve romlik az egészségi állapota;

- szivárgó vízü hidrológia – ritka kivételtől eltekintve kiváló termőhelyek, melyeken két- vagy többszintes, nagy fatermőképességű természetes erdőtársulások nőnek;

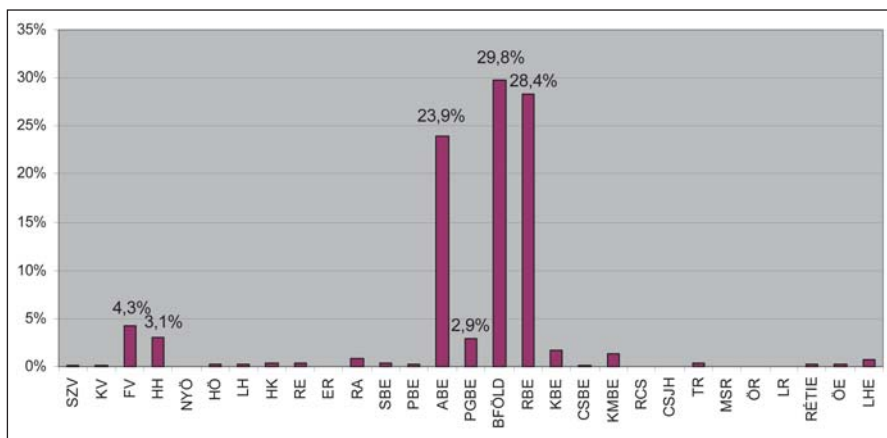
- sziklás, köves váz-, nyers öntés-, rendzina, ranker, erubáz, savanyú barna erdő-, podzolos barna erdő-, agyagbemosódásos barna erdő-, mindenféle szikes, lápos réti, mohaláp, síkláp talajok – ezek az akác termőhelyi spektrumának szélsőségei, ahol vagy túl gyengén nő (határ termőhelyek), vagy nem képes a termőhely potenciális fatermőképességét kihasználni („csúcs” termőhelyek), ezért nem kívánatos;

- agyag és törmelék fizikai talajféleség – a kedvezőtlen levegőháztartás és/vagy vízgázdalkodás erősen csökkenti az akác termőképességét.

A választható célállományok sorából sokféle kombináció esetén szintén kizártuk az akác alkalmazását, pl.:

- gyertyános-tölgyes klímában középmély, mély barnaföld termőhelyekről, amelyek két- vagy többszintes, természetes erdőtársulások optimális termőhelyei (nagy fatermőképesség, ökológiailag stabil, diverz állapot, nincs termőhelyi degradáció).

A korábbi Járó-táblához képest 30 akác-alkalmazási lehetőséget töröltünk a fent említett okok miatt. Az akác összes területe ezeken a termőhelyeken 57 344,8 ha, közülük kiemelkedik a GYT-TVFLN-ABE-KMÉ-V (5743,5 ha), GYT-TVFLN-BFÖLD-KMÉ-V (14 020,1 ha), GYT-TVFLN-BFÖLD-MÉ-V (11 448,4 ha), GYT-

4. ábra. Az akác előfordulása az egyes talajtípusokon, többletvízhatástól független hidrológia mellett gyertyános-tölgyes klímában

TVFLN-RBE-MÉ-H (12 246,5 ha), KTT-TVFLN-BFÖLD-MÉ-V (5971,3 ha). Előbbiek helyett 37 új alkalmazási lehetőséget hoztunk be, amiből 7 újonnan kialakított termőhelytípus-változatot képvisel. Az akác összterülete ezeken a termőhelyeken 23 681,7 ha. Többnyire gyenge termőhelyekről van szó, ahol az akác a véderdők szegényes fajválasztási lehetőségét szélesíti. Korábban itt szinte kizárólag fenyők szerepeltek. Megjegyzendő, hogy minden szóba jöhető termőhelytípus-változaton választható az akác mellett őshonos fajok (kocsányos tölgy, kocsánytalan tölgy, cser, molyhos tölgy vagy fehér nyár), valamint legalább egy egyéb idegenhonos faj is (erdei- vagy fekete-fenyő). Területi szempontból itt kiemelhető a KTT-TVFLN-HK-KMÉ-V (1268,1 ha), ESZTY-TVFLN-HH-SE-H (15 952,2), KTT-TVFLN-BFÖLD-SE-V (2036,4).

Gyengének prognosztizált növekedésű akácot mindössze 8 termőhelytípus-változaton engedünk alkalmazni. Ennek oka egyrészt az akác jelentős aktuális kiterjedése (16 981,0 ha) és erdősítési igénye (a 2004. évi E-lapok szerint folyamatban lévő erdősítés mintegy 6 000 ha) ezeken a területeken. Másrészt e termőhelyeken az egyéb fajok is csak gyenge (illetve egy-egy termőhelyen a fenyők gyenge-közepes) várható növekedéssel erdősíthetők.

Összegzésképpen megállapítható, hogy (az FVM Erdészeti Főosztálya 46063/2005. sz. levelében jóváhagyott) „Az egyes termőhelytípus-változatokon alkalmazható célállományok” c. táblázat iránymutatása szerint az akác 255 883,9 ha-on, jelenlegi előfordulásának 64,8%-án termesztendő. A jelenlegi táblázat *következetes alkalmazása esetén azonban az akác jelenlegi térfoglalása várhatóan csökkeni fog*. Ilyen arányú csökkenés persze csak akkor képzelhető el, ha az új

erdősítések termőhely-típus viszonyai a mai erdős területekkel azonos, tehát arányaiban leképezik a jelenlegi termőhelytípus-változatokat. Mivel az újabb telepítések gyakran gyengébb termőképességű, sok esetben határtermőhelyeken történnek – még kedvezőbb klimatikus feltételek mellett is –, ezért ez a csökkenés inkább az erdőfelújításokban képzelhető el. Összességében tehát az akác jövőbeni területi viszonyainak alakulása további tényezők függvénye, amelyek már nem ökológiai jellegűek, hanem erdőgazdálkodást szabályzó és támogatási rendszerekhez kötődik.

4. Az akác termesztésének termőhelyi korlátai

E fejezet célja hogy az akác aktuális előfordulásai közül a leggyengébb és legjobb termőhelyeket kiszűrjük és ezeken a főfajok növekedését összehasonlítsuk. Ezek azok a termőhelyek, ahonnan legelőször kell visszaszorítani az akácot. A fatermőképesség korfüggése, valamint a rendelkezésre álló adatok megbízhatósága miatt az akác fatermőképességét csak nagyobb számú mintán célszerű elemezni, így a vizsgálatba csak a 4 évesnél idősebb állományokat és 100 ha feletti akác-termőhelyeket vontuk be.

4.1. Gyenge növekedésű akácállományok

Számba vettük azokat a termőhelyeket, ahol az akác fatermőképessége 6 m³/ha/év vagy annál kisebb, tehát növekedése a leggyengébb. A 4 év feletti akácállományok közül 10 540,5 ha (2,9%) tartozik ide. Az akác fatermőképességét a cser és a fehér nyár (benne szürke

nyár, rezgő nyár) fatermőképességével hasonlítottuk össze az adott termőhelyeken (a 100 ha-nál nagyobb területű termőhelytípus-változatokat, eredettől függetlenül vizsgálva).

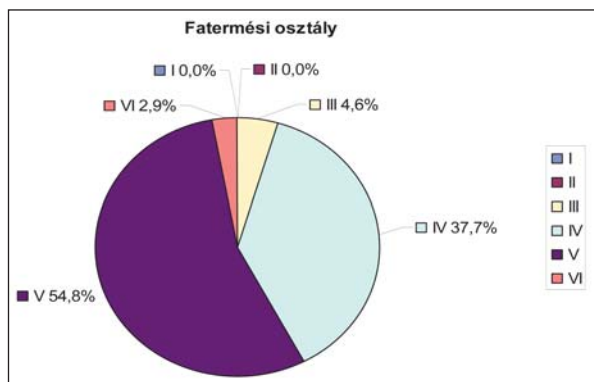
A 16 vizsgált termőhelyből 14 esetén legalább olyan jó növekedésű őshonos faj választható, mint az akác. A fentiek között persze van olyan termőhelytípus-változat is (pl. ESZTY-TVFLN-CSJH-SE-H), ahol az akác fatermőképessége és termőhelye közötti kapcsolat feltételezhetően torz. Ennek a többszöri sarjztatás, illetve a tömegesen előforduló hibás termőhelyleírás lehet az oka. Ezek a termőhelyek egyenként vizsgálandók, esetenként felvetődhet a helyi újrafelvétel igénye.

A gyenge termőképesség miatt a várhatóan VI. fatermési osztályú akácok fenntartása, illetve létesítése általában nem indokolt. Ezek a termőhelyek határtermőhelyek, melyeken valószínűsíthetően valamennyi faj gyenge termőképességű. Itt elsősorban a termőhely védelme, az ökológiai viszonyok stabilizálása a gazdálkodás célja, így csak gyenge növekedésű, rendszerint nyílt, erdőssztyepp jellegű *őshonos fajok* *véderdő fenntartása javasolható*, de akár cserjés vagy gyepek is elfogadhatók. Gyakran kiemelkedő természeti értéket hordoznak.

4.2. Jó növekedésű akácállományok

A jó növekedésű akácállományok közé a 12 m³/ha/év-nél nagyobb fatermőképességű, alapvetően jó növekedésű akácokat soroltuk. A jelenlegi statisztika szerint 16 859,0 ha (4,6%) akác tartozik ide. A 2. táblázatban az akác fatermőképességét a kocsánytalan és a kocsányos tölgy fatermőképességével hasonlíthatjuk össze (továbbra is 100 ha és 4 év feletti állományokat, eredettől függetlenül vizsgálva).

Ezek a termőhelytípus-változatokon is *indokolt* (a korábbiak szerint) az *akácállományok őshonos fajokra történő lecserélése*, hiszen az őshonos

Az akácállományok fatermési osztályai

2. táblázat. Jó növekedésű akácállományok 100 ha-nál nagyobb területi kiterjedésben

Klíma	Hidrológia	Genetikai talajtípus	Termőréteg	Fizikai talajféleség	Terület Akác	Fatermőképesség Akác	Fatermőképesség Kocsánytalan tölgy	Fatermőképesség Kocsányos tölgy
					(ha)	m ³ /ha/év		
B	TVFLN	ABE	MÉ	V	819,1	13,2	10,0	10,4
B	TFVLN	BFÖLD	MÉ	V	200,0	13,7	9,4	9,8
GYT	IDŐSZ	HÖ	MÉ	H	113,7	12,3	11,1	8,8
GYT	TVFLN	ABE	MÉ	V	13 379,9	12,1	9,7	9,1
GYT	SZIV	ABE	MÉ	V	260,0	12,9	10,3	10,1
GYT	SZIV	LHE	MÉ	V	385,0	13,1	10,8	10,0

Megjegyzés: B-bükkös klíma, GYT-gyertyános-tölgyes klíma, IDŐSZ-időszakos vízhatás, SZIV-szivárgó víz, ABE-agyagbemosódásos barna erdőtalaj, BFÖLD-barnaföld, HÖ-humuszos öntéstalaj, LHE-lejtőhordalék talaj, MÉ-mély

fafajok is jó növekedést és értékes faanyagot produkálnak, ökológiai-természeti értékük pedig kiemelkedően magasabb. A számok azt mutatják, hogy itt az akác mintegy 20-25%-kal nagyobb

fatermőképességet ér el. Ahhoz azonban, hogy a területegységre vetített értékhozamot pontosan meg tudjuk állapítani, a fatermőképesség mellett szükséges az átlagos választéktervek ismerete

te, valamint az adott gazdasági környezetben történő további elemzés. Csak ezután lehet tényszerűen is mérlegelni azt, hogy szigorúan gazdasági szempontok szerint az adott termőhelytípus-változatokon az akác erdősítése javasolható-e vagy sem. Ellenkező esetben a választást egy komplex, fenntarthatóságát tízezer éves távlatban bizonyított életközösség (és az abban domináns fafajok) melletti elkötelezettségünk jelenti, amely a gazdálkodás oldaláról nehezen védhető és számos támadási felületet generál. Természetesen az erdőkkel szembeni igények magasabb társadalmi szinteken dőlnek el.

Kitaibel Pál útinaplójából Soproni út 1806

A kiadvány részben az Országos Erdészeti Egyesület támogatásával jelent meg a Soproni Erdőkért Környezetkultúra Alapítvány gondozásában. A német-latin nyelvű útinaplóból a fordítást *Andrássy Péter* középiskolai tanár, szaktanácsadó, *dr. Szabó T. Attila* egyetemi tanár, tudománytörténész és *Szabó Renáta* turisztikai szakfelügyelő végezték, igényesen.

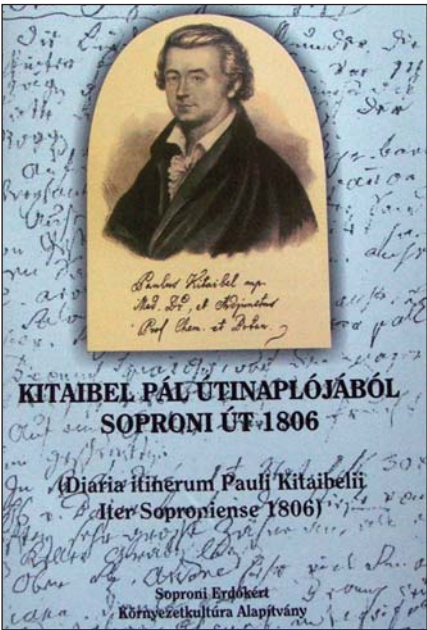
A fordítók felteszik a kérdést. „Érdemes-e, egy 200 évvel ezelőtt írt, német-latin nyelvű – növényfajok szá-

zaít felsorakoztató – tudományos útinaplót lefordítani, kiadni? Kinek van erre szüksége? Úgy véljük érdemes!

Jövők ígérete, múltunk ismeretében van. – írta *Gombocz Endre*, a magyar természettudományi kultúra 100 évét bemutató könyvében.”

A tetszetős kiállítású, értékeket megjelenítő, szakmai kiadvány az OEE Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtárában hozzáférhető.

Ormos Balázs

A Szombathelyi Erdészeti ZRt. eladásra felkínálja a következő járműveket, munkagépeket:

Az eladásra felkínált eszközök megtekinthetők az alábbi telephelyeken:

Szombathely, Saághy István u. 13. sz. alatt:

- ZETOR 120-45,
- ZETOR 120-45 mg. traktorral összeépített DRP-80 daruzott közelítő szerelvény,
- VARUTA 62 erdészeti közelítőgép,

Sárvár, Kemény István u. 1. sz. alatt:

- UAZ 452 platós kistehergépkocsi, Zetor-16045 mg. traktor

Vasvár, Petőfi Sándor u. 80. sz. alatt:

- CAMBIO 70-35 kéregzőgép, SK 900/18 hasítógép, UAZ 452 körablakos tgc.
- LKT-81 erdészeti csuklós traktor, Kamaz 43101 tgc.

Szentgotthárd, Hunyadi u. 47. sz. alatt:

- CAMBIO 70-35 kéregzőgép, UAZ 452 körablakos tgc.

Érdeklődni lehet a 94-329-977 és a 06-30-936-5723 sz. telefonon Markó Gyulánál

Az akác szelekciós nemesítésének újabb eredményei

Bevezetés

A fehér akác (*Robinia pseudoacacia* L.) a legjelentősebb gyorsan növekvő, kemény lombos fafaja hazánk erdeinek. Közel 400 ezer hektáron tenyészik, s az elkövetkezendő évtizedek erdőtelepítéseiben aránya a 35 %-ot is elérheti.

Ismert tény ugyanakkor, hogy az akáctermesztés számára fontos sík vidéki régiókban – így a Duna-Tisza közti homokháton és az Észak-Bácsi löszháton – a fatermesztést alapvetően befolyásoló tényezők egy része lényegesen kedvezőtlenebbé vált (talajvízszint mélyebbre húzódása, elégtelen mennyiségű csapadék a vegetációs időszakban). Mindezek a szempontok tették indokoltá olyan, a megváltozott feltételekhez is alkalmazkodni tudó új akáclónok, fajták szelektálásának szükségességét, amelyekkel a jövő minőségi csemetetermelését segítő táji magtermesztő ültetvények (plantázatok) hozhatók létre, illetve a már meglévők bővíthetők. A magtermesztő plantázatok (ok) létesítésének, illetve bővítésének elsődleges célja ugyanis az előállítandó szaporítóanyag genetikai értékének fokozatos emelésében fogalmazható meg.

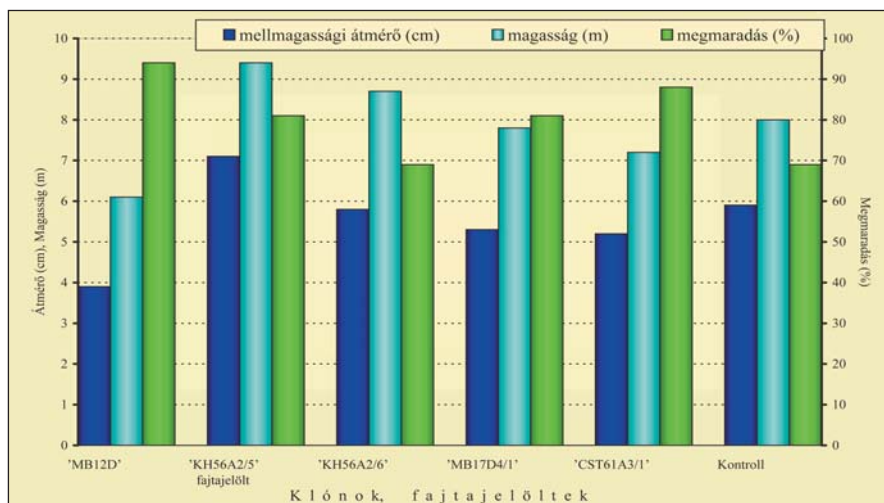
A fentebb említett szelekciós program keretében ígéretes törzsfajklónokat is előállítottunk, amelyekkel – ha majd a nagyüzemi és ökonómiailag rentábilis vegetatív szaporítási eljárásaik rendelkezésre állnak – magtermesztő állományok is létrehozhatók.

A vizsgálatok helye, módszere és eredményei

2000 tavaszán öt, szövettenyésztéssel előállított klónnal ('KH 56A 2/5', 'KH 56A 2/6', 'MB 12D', 'Cst 61A 3/1' és 'MB 17D 4/1' jelűek) létesítettünk két klónkísérletet Kecskemét, illetve Isaszeg határában. A kecskeméti klónkísérletet 2002 tavaszán további nyolc klónnal ('PV 233A/1', 'PV 201E 2/4', 'PV 201E 2/1', 'MB 15A 2/3', 'PV 201E 2/3', 'PV 35B/2', 'MB 17D 3/10' és 'MB 17D 3/4' jelűek) bővítettük.

Megkezdtük Pilis község határában egy akác magtermesztő ültetvény kivitelezését is, ahol első ízben kerül sor oltványklónok helyett szövettenyésztéssel előállított csemeték alkalmazására.

Az 1. ábrán a Kecskemét-ERTI csemetekertben 2000 tavaszán létesített (I. fázis) klónkísérlet 6 éves korban mért

1. ábra. Szövettenyésztéssel előállított akáclónok hatodik éves mellmagassági átmérő, magassági és faegyedek megmaradási %-adatai (parcellaátlagok)

mellmagassági átmérő, magassági valamint a megmaradási %-ára vonatkozó adatokat mutatjuk be.

A 2. ábrán a 2005 őszén 4 éves klónok (II. fázis) mellmagassági átmérő, magassági és a fák megmaradási %-ára vonatkozó adatai láthatók.

Az ábrák adatai alapján megállapítható, hogy a faegyedek megmaradási aránya mind a 4., mind az 6. évben igen jónak mondható (70–94 % között változik a parcellaátlagok alapján).

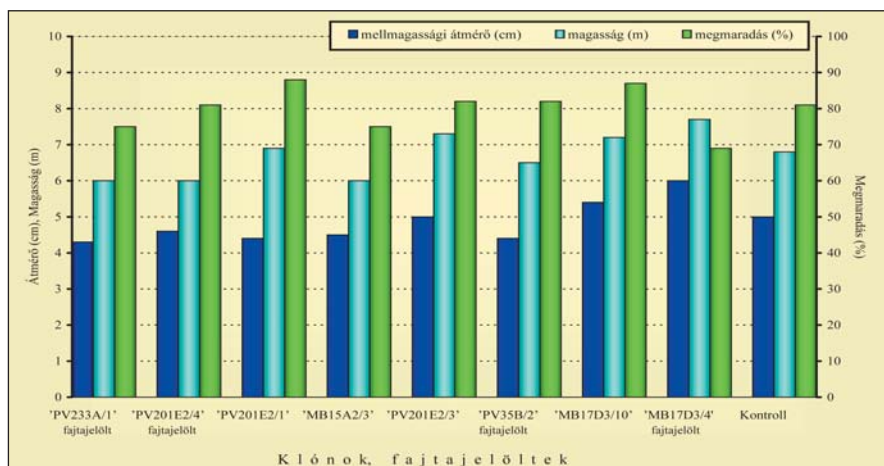
A magassági növekedés vonatkozásában 6 éves korban a két kéleshalmi klón ('KH 56A 2/5' 'KH 56A 2/6'), 4 éves korban pedig a 'Pusztavacs201E 2/3' ('PV201E 2/3') és a 'Mikebuda 17D 3/4' ('MB 17D 3/4') jelű klónok adták a legmagasabb értékeket. P=5%-on szig-

nifikáns különbséget 6 éves korban a 'Kéleshalm 56A 2/5' (fajtajelölt), illetve a 'Mikebuda 12D' jelű klón között.

A vastagsági növekedés (mellmagassági átmérő) vizsgálata alapján 6 éves korban ugyancsak a két kéleshalmi klón, 4 éves korban pedig a 'Mikebuda 17D 3/10' és a 'Mikebuda 17D 3/4' jelű klónok érték el a legjobb eredményeket.

A magassági és vastagsági növekedésben megmutatkozó különbségek a kísérleti terület mozaikszerűen változó talajviszonyain túlmenően részben a szárazságtűrési hajlamra is utalhatnak, amit a párhuzamosan folyó terepi műszeres vizsgálatokkal fokozatosan regisztrálunk.

A 6 éves kori morfológiai értékelés alapján legjobb törzsalakkal a 'CST 61A

2. ábra. Szövettenyésztéssel előállított akáclónok negyedik éves mellmagassági átmérő, magassági és faegyedek megmaradási %-adatai (parcella-átlagok)

3/1', valamint a 'KH 56A 2/5' és a 'KH 56A 2/6' jelű klón rendelkezik. A lombfakadás intenzitása és a lombózat sűrűsége tekintetében a 'KH 56A 2/5' jelű klón kapta a legmagasabb értékeket. A villásság és az ágasság mértéke a klónok többségénél közel kiegyenlített volt, 1,4–1,5, illetve 2,0–2,2 értékekkel.

A 4 éves kori értékelés alapján, a törzsalak tekintetében az ugyancsak fajtajelölt klónok ('PV 233 A/1', 'PV 201 E 2/1', 'PV 35 B/2' és 'MB 17D 3/4' jelűek) kapták a

legjobb minősítést. A többi, az előzőekben is említett morfológiai tulajdonságok vonatkozásában az egyes klónok átlagértékei közel kiegyenlítettek.

Az egészségi állapot tekintetében minden klón és a kontroll, közönséges akácegyedeit is kisebb-nagyobb mértékben károsította az akácaknázó hőlágosmoly (*Parectopa robinella*) és az akáclevél aknázómoly (*Phyllonorycter robinella*). Abiotikus károsítást nem észleltünk a kísérletekben.

Köszönetnyilvánítás

A szerzők e helyen is köszönetüket fejezik ki az Országos Tudományos Kutatási Alapnak (témaszám: OTKA T043321), a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumnak (témaszám: 43109/2004) és az ÁESZ Kecskeméti Igazgatóságának, hogy az előzőekben bemutatott kutatófejlesztő munkánk eredményes végrehajtásához pénzügyi forrásokat biztosítottak.

Erdészeti vezetők találkoztak Baktalórántházán

A Nyírerdő Zrt. Baktalórántházi Erdészete a házigazdája az ÁPV Zrt. Agrárgazdasági és Vagyonkezelő Igazgatóságához tartozó 19 erdőkezelő társaság vezérigazgató-helyettesi értekezletének. Csütörtökön – a kétnapos találkozó első napján – szakmai előadásokat hallgattak meg a résztvevők.

Kaknics Lajos, a Nyírerdő Zrt. vezérigazgatója a nyíregyházi székhelyű társaságot bemutatva szölt a tavalyi viharok felszámolására tett erőfeszítésekről, kiemelte a közjóléti beruházások szerepének felértékelődését, illetve a közmunkaprogram fontosságát. A Nyírerdő már hetedik alkalommal vesz részt köz-

munkaprogramban: idén mintegy 600 állástalant foglalkoztat a cég kettő vagy hat hónapon keresztül.

A vagyonkezelő szerint a 19 állami erdészeti társaság jól vezetett, kézben tartott vállalatcsoport: *tavaly nettó 5,7 milliárd forintot fizetett be a költségvetésbe*, miközben az agráriumban egyetlen cégcsoport sem ért el pozitív eredményt – jelentette ki az ÁPV Zrt. ügyvezető igazgató-helyettese. A három éve folyó erdőkezelési közmunkaprogramokról szólva *Gémesi József* elmondta: 2004-ben 672 millió, tavaly 1,07 milliárd, idén pedig 1,6 milliárd forint jut erre a területre.

Idén várhatóan átlépi a kétmillió hektárt az erdők nagysága Magyarországon: jelenleg 1 983 000 hektár erdőt tartanak számon idehaza, az erdőszűrség aránya 19,9%-os; az állami társaságokhoz tartozó erdőterületek aránya pedig 48% felett van – hívta fel a figyelmet *Klemencsics András*, az FVM Erdészeti Főosztályvezetője. A szakember arról is beszélt, hogy eldőlt: az erdészet továbbra is az Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz tartozik, és nem került át a környezetvédelmi tárcához.

A klímaváltozás regionális érvényesülését mérséklő erdőgazdálkodási és feldolgozási lehetőségekről *dr. Führer Ernő*, az Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója tartott előadást. Aláhúzza a szakszerű, minőségi fatermesztés, az erdőtelepítések és a termőképesség optimális hasznosításának fontosságát, de kiemelte a fatermékek széles körű elterjesztésének és a biomassa energetikai célú hasznosításának kérdését is. Úgy fogalmazott: Magyarországon mintegy 400 ezer hektár olyan terület van, ahol erdősíteni lehetne.

Sándor István, a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatója a természetvédelem és az erdészet kapcsolatáról – egy kollégáját idézve – azt mondta: a két terület szövetséges, mert mindkettő nagybirtokos. Szakmailag és emberileg kell találkozni, mert vannak közös célok, és ezek megérdemlik, hogy egymás tenyerébe csapjunk, másképp nem megy – jelentette ki Sándor István.

A program második napján, pénteken a résztvevők erdőművelési, fahasználati, fagyártmány-termelési és logisztikai bemutatókon vettek részt a Baktalórántházi Erdészet területén.

Vereb István

ERFA-TOURS Kft. 2006. II. félévi utazási ajánlatai:

ERFA-TOURS szálláslehetőségeket kínál a LIGNO NOVUM – WOOD TECH Szakkiállításra!

CSOPORTOS SZAKMAI TANULMÁNYUTAK (minimum csoportlétszám: 20 fő)

- augusztus 18–23. BALTIKUM
- szeptember 13–16. GaLaBau Kiállítás látogatás, Nürnberg
- szeptember 26–29. FachPack Kiállítás látogatás, Nürnberg
- december 1–4. ADVENT Bécsben

VÁROSLÁTOGATÁSOK

Repülő utak (minimum csoportlétszám: 20 fő), irányár: 149 000,- Ft/fő

- szeptember 22–25. RÓMA
- október 12–15. MADRID
- október 27–30. PÁRIZS

AUTÓBUSZOS UTAK (minimum csoportlétszám: 20 fő), irányár: 79 000,- Ft/fő

- október 2–5. PRÁGA;
- október 6–9. BÉCS

Jelentkezési határidő: 2006. július 31.

EXKLUZIV ajánlatok DÉL-AFRIKA és NAMIBIA folyamatosan, IZLAND egyénileg folyamatosan, csoportosan október 5–12.

A részletes programot igény szerint küldjük meg.

Továbbra is várjuk szállás megrendelésüket a LIGNO NOVUM és WOOD TECH Szakkiállításokra

A szén-dioxid tündöklése és hanyatlása?

Avagy miért és mikor rossz, ami egyébként korábban jó volt ?

*Mottó:
amit teszel tedd okosan,
de nézd meg a végét is*

Földünk klímájának – jelen pillanatban még – első számú közellensége a szén-dioxid. Hogyan lehetséges ez ?

Az ipari forradalom óta meg-növekedett és antropogén eredetűnek mondott CO_2 légköri koncentráció-növekedés – az akkori 280 ppm-ről – a múlt év végére elérte a 370-380 ppm-et és ez egyes vélemények szerint a fosszilis energiahordozók egyre növekvő felhasználásának következménye. Állítják, ez még csak az út eleje, mert ha a kibocsátást a jelenlegi szinten befagyaszttjuk, akkor sem állunk meg 450-550 ppm-ig jó néhány évtizeden keresztül. Eredménye pedig a klímaváltozás kórképe, azaz a felmelegedés, annak minden egyéb veszélyes következményével együtt. Megszülethetett a jelenlegi diagnózis, kijelölve a patogént (kórokozót), azt a rossz CO_2 -t, amelyet a fosszilis energiahordozó, szén, kőolaj, földgáz elégetésével bocsátunk a légkörünkbe. Miért? Azért, mert azt a CO_2 -t juttatjuk vissza a légkörbe, amelyet az évmilliókkal előttünk a Földet uráló növényvilág épített be szervezetébe. Kellő nyomaték kedvéért még azt is hozzatesszük, évmilliók alatt. És ez nem bio. És ez rossz! Nagyon rossz! Vajon nem egy és ugyanazon elemi szénatom évmilliók körforgalmáról van szó? Ma már tudjuk – és ezt a tudást az „évmilliók törzsfajlásunknak” köszönhetjük – hogy van jó bio CO_2 is. A megoldás kulcsa az a ma, esetleg tegnap megkötött CO_2 -ban taláلتa meg zseniális agyunk. Tegnap alatt 100-120 év (természetes erdő), a ma alatt – ez még az előzőnél is jobb – pedig a 3-5-10 év (energiaültetvény) értendő. És ez jó, sőt nagyon jó, mert ebből a gázból – amely a maga elenyésző 0,03 térfogat %-ával részesül légkörünk összetételéből – „lét” is tudunk nyerni (emisszió-kereskedelem) A CO_2 -ról, a NO_x -ról, egyéb karcinogén szénhidrogénekről, vízgőzről stb. pedig nem szabad tudomást vennünk, és amiről nem beszélünk az nincs is. Ezt az axiómát pedig – számos vonatkozásban – már a múltban is jól az agyunkba vés-ték. Most csak alkalmazni kell. Azt is értésünkre adták, hogy a civilizáció létét is fenyegetni fogja az emiatt bekövetkező klímaváltozás, tudniillik, ha nem cseréljük le a rossz CO_2 -t a jó bio-ra, Grönland elol-

vad, az Alpokban gyapotot fognak termesztetni, New York Atlantisz sorsára jut: víz alá merül. A donor is tálcán kínálta magát, miután egyik tanult kollégánk így tudósította kevésbé (egyébként nála-álta-la is) tanult kollégáit és a nagyvilágot egyik napilapunkban: „Környezetvédelmi szempontból különösen előnyös a fa-fűtés, a fa elégetése során azt az oxigént használjuk el, amely az asszimiláció során felszabadult, és a keletkező szén-dioxid azonnal megkötődik...”sic! (Népszabadság, 1999. ápr. 29.) Tehát megvan a diagnózis (klímaváltozás), a kórokozó (rossz CO_2), a gyógy mód (a jó CO_2 csere), a donor is: az erdő. A gyógyászati segédeszköz pedig az erdő erőművi eltűzése.

Hogyan és miért juthattunk idáig ?

Az Ősi Légkörünkben csakúgy mint a másik két ún. Föld-típusú bolygóban (Mars-Vénusz) a CO_2 (94-96 %) dominált a hidrogén mellett. A maradékon osztozhattak a mindegyik bolygón ma is jelen levő nemesgázok. A Föld belső hőjéből eredő vulkáni aktivitás a CO_2 mellé vízgőzt is juttatott a légkörbe (mint a Vénuszon is) és kialakított egy másodlagos redukáló atmoszférát. Amely közreműködésével és a vízgőz lecsapódásával kialakulhatott egy Ősi Óceán. Legalábbis a ma leginkább hangoztatott teória szerint, (mellőzzük most az élet kialakulásáról szóló különböző nézeteket) itt a vízben oldott CO_2 -ból a szén az első élőlények megkezdtek beépíteni szervezetükbe. Miközben már oxigént is juttattak a légkörbe az első fotoszintetizáló szervezetek az algák, ekkor már a Földtörténeti Őskor és Ókor, a Prekambrium és Kambrium hatá-

rán úgy 600 millió évvel ezelőtt jártunk.. Ekkor és még az eltelt hatszáz millió éven át is a CO_2 az élet feltétele volt, mindmáig nem minősült persona non gratanak, pedig akkor 3000-szer több volt légkörünkben. Felmelegedés helyett lehűlés következett, kialakultak a sarki jégsapkák is (a Marson ez még mindig szén-dioxidból van!) Mohón nyelte minden élőlény. Meg is lett az eredménye, mire megjelen-tünk mi, úgy 2,5-3 millió évvel ezelőtt „törzsfajlódni” egészen napjainkig (most 0,037 %!). Ami addig jó volt és kialakult általa egy csodálatos élővilág, és testébe szervezetébe beépítve, majd életét befejezve feláldozta magát. Elhalva lehetővé tette számunkra, hogy megszabaduljunk kemény fizikai munkától, munkaidőnket csökkentjük, létünk bölcsőjére az Ősi Óceánra az űrből tekintünk le, kontinen-sek között röpködünk, melegedjünk általa, sőt háborúzzunk vele és érte a fosszilis energiahordozókért, és most vége, vége a jó szén-dioxid tündöklésének. Most majd aki teheti, mehet a tőzsdére kvótát venni. Hamarosan az egészségbiztosítási rendszer és a bankok is beszálhatnak az üzletbe. Egy olyan időtlen idők óta létező háromatomos „láthatatlan” gázmolekulát tet-tünk „látható” terméké, spekuláció tárgyává, mely mögött semmilyen, az emberiség által – és a közgazdászok által oly előszeretettel hangoztatott – hozzáadott érték nem áll. Eszünkbe sem jut, hogy ez már a fenntartható fejlődés elméletének a tarthatatlanságát, ki kell mondani, csődjét vetíti előre, sőt pecsételi meg. Óhatatlanul felmerül az emberben, ez a szén-dioxid-

A Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola és Kollégium 2006. szeptemberétől erdőmérnök munkatársat keres,

**mérnöktanári
álláshelyre.**

Elsősorban fiatal és nyelv-tudással rendelkező kol-legák jelentkezését várjuk.

Érdeklődni az iskolában lehet a
62/548-930-as telefonszámon.

kereskedelem úgy fog összeomlani ahogy felépült: légvárra épített kártyavárként. Addig is nagyon nagy kárt fog okozni különösen nekünk, gazdasági és környezeti területen egyaránt, amely céllal állítólag megálmodták. Évtizedekig sem fogjuk helyrehozni. Lesz gondjuk unokáinknak is. Hiszen fals diagnózist állítottunk fel, hatástalan gyógyszerrel kezeljük. Egyéb-ként is értelmetlen és hatástalan lenne, hiszen a legnagyobb szennyezők nem írják alá. Pl. az USA, amely a világ ipari termelésének 4%-át adja, a CO₂ szennyezésének viszont 25 %-át. Kiterjedt nemzetközi vállalatrendszerén keresztül viszont már

több mint 53 %-át. A már-már észbontó növekedési (kényszer) igényeinek megfelelni kívánó ipari és technikai fejlődés mellett élen járt a vízkészletek elhasználásában is. Egyes szövetségi államaiban az öntözési igények mértéktelen növekedése miatt a víztartó rétegekből tizennégy-szer ! annyi vizet szivattyúznak ki, mint amennyi oda természetes úton visszajut. Teljesen figyelmen kívül hagynak más olyan környezetre gyakorolt visszahatásokat is, melyek esetleg saját létüket is veszélyeztethetik. Vajon miért? Úgy tűnik a fenntartható fejlődésnek mostanra kialakult egy másik olvasata is. Tudniillik, az

nem is igényli szükségleteink korlátozását, csak arra hívja fel a figyelmet, ha lehet akkor elégszük ki kevesebb anyag és energia felhasználásával és ha még egyáltalán lehetséges, a szennyező hatásokat minimálisra csökkenteni. Sajnos a magát fejlett nyugati világnak nevező gazdasági elit egy meghatározó, befolyásos része a fenntartható fejlődést, úgy tűnik még mindig csak egyfajta gazdasági (pénzforgalmi?) növekedésként tudja elképzelni. Ez a növekedés nem az emberiség alapvető javakkal, tiszta levegővel, tiszta ivóvízzel való ellátásának, megteremtésének lehetőségét, élhető környezet megteremtését hordozza magában. Továbbra is fennáll egy világméretű környezeti katasztrófák sorozatának nyilvánvaló kockázata. Nem véletlen tehát, hogy ez az elv egyes fejlett ipari államokban táptalajra talált. „Egyetlen ország sem engedheti meg magának, hogy gazdaságát feláldozza környezetvédelmi célok megvalósításának oltárán!” (Tony Blair) Vagy: Fontos a Kyotói Szerződés betartása, de a fenntartható fejlődésnek egy „termelési kultúra” nem eshet áldozatul.??? (Kapolyi László, Országgyűlés Gazdasági Bizottsága, 2004. ápr. 8.) Még a konzekvens szén-dioxid-hívók szerint is a (vélt vagy valós) globális felmelegedésben a CO₂ legfeljebb (ha egyáltalán okolható) csak 20–25 %-ban vádolható. Vajon miért szent tehenünk még ma is a fennmaradó 75–80%?

Istvánffy László

Egy vélemény külföldről

Az utóbbi hónapokban megszapordtak a napi- és hetilapokban a szakmánkkal foglalkozó írások, melyek többnyire kritikus hangvételükkel hívták fel magukra a figyelmet, váltottak ki felháborodást. Példaként közöltünk egyet-egyet közülük, hogy érzékeltesük, hogy hogyan vélekednek rólunk, hogyan látják az erdőgazdálkodást kívülről. Természetesen valamennyi megjelent írást nem áll szándékunkban átvenni, hiszen azokra a megjelentető sajtótermékben szokás válaszolni.

A **Heti Válasz Fanyűvők** cím alatt megjelent írására a következő, 2006/27. számban reflexiót olvashatjuk:

„Az az érzésem, hogy önöknek torz elképzelésük van (mármint a szerzőknek. A szerk.) az erdőgazdálkodásról, ha

azt egyszerűen fanyűvésnek titulálják. Az erdőgazdálkodás keretei szigorúan behatároltak, a szabályozásban mindenekelőtt a fenntartható fatermesztés és a természetvédelem szempontjai érvényesülnek. A jogszabályi kereteken túl az illetékes természetvédelmi hatóságnak konkrét beleszólása is van minden, erdővel borított terület 10 évenként megújított kezelési tervébe. Magyarán: a fakitermelés helye és mértéke pontosan elő van írva. Mindezek tudatában nehéz értelmezni a „fakitermelés visszaszorítása” kitételt. Az természetesen igaz, hogy az erdőgazdálkodásnak jelenleg nem az az első számú célja, hogy valamiféle ökológiailag optimális állapotot állítson elő és tartson fenn. De lehetne ez is: ez azonban politikai és nem szakmai döntés kérdése. Egy ilyen döntés végrehajtása az erdőgazdálkodásból származó bevételek drasztikus csökkenésével jár. Ez

ellensúlyozható lenne egy ökológiai és rekreációs célok eléréséhez kötött támogatási rendszer kiépítésével. Bár szakmai berkekben erről régóta folyik a disputa, anyagi erőforrások hiányában a gyakorlati megvalósulás várat magára. Ezen pedig a „gyenge érdekérvényesítő képességű zöldtárca” aligha tudott volna változtatni. Ráadásul a természetvédelmi hatóságokba vetett feltétlen bizalmat az eddigi gyakorlat nem igazán támasztja alá: erdész körökben pikáns történetek keringenek a nemzeti parkok kezelésébe került erdőkről. Szabálytalan fakitermelésekről, az erdő-felújítási kötelezettség elmulasztásáról és különös protokollvadászatokról szól a fáma.

Azt gondolom tehát, hogy itt egy sokszereplős hatalmi harc zajlik, amit hiba lenne a gonosz (és szoci) erdészek meg a jó természetvédők harcára egyszerűsíteni.”

Horváth Balázs

környezetmérnök

Nordwestdeutsche Forstliche Versuchsanstalt, Göttingen

Bányász–Kohász–Erdész Találkozó Egerben

Immár hagyományosan, kétfévente kerül megrendezésre az ősi szakok országos seregszemléje. Nemcsak küllemében, de tartalmában is a hagyományokhoz hű baráti együttlét volt Egerben. *Pallagi László*, az EGERERDŐ Zrt. vezérigazgatója, az OEE elnökségi tagja vállalta a társrendező szerepét. Az erdőgazdaság sokunk örömeire ugyancsak vállalta, hogy ebben az időpontban rendezi meg „Az év erdésze” országos versenyt is. A programok összehangolását és lebonyolítását a főszervezők, *Schmotzer András* és *Urbán Pál* kollégák végezték, igen nagy sikerrel.

Sikeresek voltak a programok, a tudományos konferencia, a kulturális műsor, a szakmai beszélgetések.

Az erdészek nagy létszámú csoport-

tal, az erdészverseny résztvevőivel együtt vettek részt az ünnepi díszfelvonuláson Egerben.

A bányászok ünnepi közgyűlésén Egyesületünket *Ormos Balázs* főtitkár képviselte, aki hozzászólásában kifejtette, hogy a baráti együttlét igen hasznos a tapasztalatok átadására. Mindkét szak közös gondja a Natura 2000 területek kijelölése és kezelése, mely területen közös fellépés lehetséges és szükséges. A közgyűlés határozatba foglalta a javaslatot. Várjuk a folytatást! A főtitkár javasolta továbbá a csodálatos egri egyenruhás felvonulás, a Dobó téren történt seregszemle és a himnuszok megható elénekzése kapcsán, hogy a következő találkozó Budapesten kerüljön megrendezésre és a felvonulás a Parlament előtt történjen meg. Szüksége van a szakoknak egy országos megmutatkozásra, hogy az ágazatokat ért sok negatív folyamat ellenére még mindig létezzünk és összetartunk. Talán magunknak sem ártana a lelki megerősítés.

Kép és szöveg: **Ormos Balázs**

Külföldi tapasztalatok az erdészeti ágazati kommunikációhoz

Június elején Bécsben szervezte meg a CEPF (Európai Magán Erdőtulajdonosok Szövetsége) második, kommunikációs szakértői találkozóját. Az osztrák „Land und Forst Betriebe Österreich” házigazda szervezet mellett az angol, cseh, finn, magyar, német, norvég erdőtulajdonosi szervezetek PR tevékenységgel foglalkozó munkatársai és szakértői jelentek meg. A következő munkamebeszélést ez év novemberében tervezik, közel egy időben a szervezeti közgyűléssel. Az egész napos, jól vezetett munka során a szervezetek helyzetéről az eddigi kommunikációs tevékenységről kaptunk rövid, országokénti összefoglalókat. Ezt követően irányított beszélgetés keretében tapasztalatcserére, az azonos jellegű problémák feltárására és a kölcsönös megoldások keresésére került sor. Úgy gondolom, hogy a CEPF PR munkájának ilyen szervezetsége még hatékonyabbá fogja tenni a tagországok európai szintű és közös elgondolás alapján végrehajtott kommunikációs tevékenységét.

Az egyes országok tevékenységének bemutatója alapján egyértelművé vált, hogy a MEGOSZ szervezet-fejlesztése jó irányba halad és a gyakorlati tevékenységet hasonlóan az itthoni helyzethez, terület szerinti (régió vagy tartomány) munkatársakkal oldották meg. Ez a folyamat két formában jelenik meg; a területi képviselők bővítésében vagy a konkuráló szerveződések összeolvadásában. A reprezentatív, adminisztrációs irodában átlagosan 3-5 fő, szakképzett specialista foglalkozik a szervezet egy-egy tevékenységi körével. A nagyobb szervezeteknél (Ausztria, Norvégia) a kommunikációs tevékenységet minden esetben szakirányú végzettségű szakember vezeti, esetenként más területekkel együtt.

Szövetségünk jellege és tevékenységének körülményei legjobban az angliai és a csehországi helyzethez hasonlíthatók. Angliában az állami szektor támogatása mellett a magánszféra megélhetése egyre nehezebb. A szövetségek tagsága erősen eltérő szemléletű és hátterű emberekből áll, az érdekvédelem ezért inkább a zöld civil áramlattal együtt próbál utat találni. A törvényhozás egyeztetés nélkül szabályoz és a működő vagy működtethető regionális programokat ellehetetlenítik a szakképzetlen bürokraták. Csehországban tudatosan, az állami politika része a magán-erdőtulajdonosi szektor kialakítása és működtetése. Ez eleve meghatározza a magántulajdonosok önálló fellépésének határait és önmegjelenítésüket. Az állami erdőgazdálkodást érő negatív kritika esetén ezért nem is tudnak megfelelően elkülönülni attól. Ugyanakkor ilyen, „szimbiózisban” élve a törvényi szabályozásban, a piácszervezésben és a nemzetközi jelenlétben sokkal jobb a lehetőségek, a kapacitások és nagyobb a mozgáster.

Ezek alapján látható, hogy a magyar erdészeti ágazat „példaértékű” helyzetben van. A két nagy csoport gazdasági szempontból erős versenykülönbsége mellett, majdnem homogén csoportot képez a gazdálkodásban, a szabályozó hivatalokban és szervezeteiknél dolgozó emberek körében, főként a személyes kapcsolatok és a közel azonos jellegű tapasztalati háttér miatt. Ez az egyesség akkora előnyt jelenthet számunkra, mint az északi területeken lévő családi erdőtulajdonos családok kapcsolatai a hasonlóan nehéz körülményekkel bíró területeken.

Ennek a lehetőségnek a kiaknázása alapvető fontosságú a közös hazai, ága-

zati kommunikációs célok kitűzésekor és azok megvalósításakor. A MEGOSZ nemzetközi kapcsolatai révén a jó és alkalmazható példák összegyűjtésével készen áll egy ilyen együttműködés megvalósítására.

Sajnos azonban, pénz nélkül nehéz nagy dolgokat véghezvinni. Ez látható a külföldi PR kezdeményezésekben is, melyek többségében fa- és papíripari cégek kezdeményezésére jöttek létre vagy olyan céggel együttműködésben, melynek terméke (pl.: ásványvíz) összefüggésben van az erdők érték-megőrző képességével. Ezek a cégek felismerték a kommunikációs együttműködés marketingnövelő erejét, és hajlandók befektetni a közösen képviselt területbe, nevezetesen az erdők gazdálkodók által történő, pénzben is megtérülő fenntartásába. Így válhat át a kommunikáció-termék marketingbe, ami ezzel együtt a magánszektor és a szakma képviselte értékek sikeres átadásáról, „eladásáról” is szól. Fa-anyag és kapcsolódó marketinget pedig csak olyat találunk, aminek kivitelezését profi, erre szakosodott cégek végzik.

Az európai szervezetek nagy része arra törekszik, hogy egyre jobban szélesítse a versenyképes, de nem fához kötött termékek és szolgáltatások körét és ezzel sok, az emberek számára ismerős területre nyithatnak, hogy új arcukat bemutatásával, az egyedi értékek közvetítésével elfogadottá tegyék magukat, miközben bevételhez is jutnak. Így alkalmasak válnak a piac mélypontjainak áthidalására és eleve irányítani tudják azt, egyben felkeltik az igényt az ágazattal kapcsolatos szolgáltatások és új termékcsoportok iránt.

A kommunikációs célkitűzések tehát országok szerint is igen hasonlóak. Ter-

mészeten alapvetően befolyásolhatják azokat olyan tényezők, mint például az adott ország földrajza, mint mondjuk Norvégia esetében, ahol a technikai fejlettség ellenére internet elérhetőséggel az erdőtulajdonosok csupán 60%-a rendelkezik. A célkitűzések prioritása persze függ az érintett régió gazdasági és szociális berendezkedésétől is. A szakmától talán kevésbé. Miként azt a CEPF korábbi elnöke mondta: „Az erdőnek akkor is lehet valaki jó gazdája, ha nem erdész, de ugyanakkor egy erdész is lehet nagyon rossz gazdája az erdőnek”.

Melyek is ezek az általánosan megfogalmazható kommunikációs célkitűzések? Sorrend állítása nélkül talán az alábbiak:

Állandó médijelenlét megteremtése – interjúk, nyilatkozatok, ünnepi fogadások, cikkek, TV riport.

Ismeret- és információ-közvetítés – a naprakészség megléte a gazdasági versenyben pénzt jelent.

A nemzeti és EU szintű problémák megoldása – több szinten, egy időben történő nyomásgyakorlás.

A fiatal erdőtulajdonosok felkészítése – érthetően fontos foglalkozáspolitikai vonatkozásai vannak.

Konfliktuskezelés a zöld szervezetekkel – együttes álláspont kialakítása és közvetítése

Személyes hálózatépítés és segítségnyújtás – tanácsadói szolgáltatások iránti igény megteremtése.

A tudás értékesítése és piacának megteremtése – a konferenciák szervezésétől az interaktív CD-ig.

Közéleti szereplők, politikusok bevonása – ismert „arcok” keresése és támogatók bevonása.

A gyerekek és fiatalok tudatformálása – ez egész Európa számára egyre fontosabb feladattá válik.

A nyomtatott anyagok és filmek kreatív alkalmazása – mesekönyvtől a versenyfilm spot-ig bezárólag.

Az internet lehető legsokoldalúbb használata – interaktív tartalom szolgáltatása és a képzésbe vonása.

Együttműködés nagy cégekkel, mecenásokkal – közös PR kampányok és termékek, kiadványok.

A fa mint anyag reklámozása, annak forrásától függetlenül – a másodlagos felhasználást támogatva.

Úgy gondolom egy egységes ágazati kommunikációs stratégia kialakításakor a fenti szempontokat mi sem hagyhatjuk figyelmen kívül.

Kapcsolódó linkek:

www.holzystgenial.at

www.proholz.at

www.svol.cz

www.skog.no

www.cepf-eu.org/

www.avbuch.at

www.zuschnitt.at

www.landforstbetriebe.at

Pallagi Ferenc

a MEGOSZ munkatársa

A bajor példa

Nem biztos, hogy nekünk kell kitárlni és – egyáltalán nem mellesleg – kipróbálni új dolgokat, amikor kész és megszívlelendő példákat találunk nem is olyan messze tőlünk. Az erdészeti és a természetvédelmi napi gyakorlat pár lehetőségét szeretnénk a jövőben felvillantani a MEGOSZ Híradóban, néhány régi és új európai uniós tagállam bemutatásával.

Egy rövid bajorországi látogatás kapcsán tájékozódunk az ottani magán-erdő helyzetről.

Ezen a téren Németország Bajor Szövetségi Államában is jelentős változások zajlottak le a 2005. júliusi erdőtvény (7902-1-L) módosítással és folynak ma is a tervezett erdészeti reformokkal kapcsolatban. A bajor erdőtvénnyel csak annyit, hogy az európai joggyakorlatot követve csak azt írja elő, amit az állam szabályozni akar. Magában a törvényben a magán-erdővel kapcsolatosan szinte nincs semmilyen jogi előírás, hisz a magántulajdon használatában és a használat korlátozásához rendkívüli összetársadalmi indokok kellenének, egyébként az állam jogilag nem szabályozhatja.

Néhány adat a közel Magyarországnagyságú Bajor Tartományról. Terület: 70 000 km² ebből az erdőterület igen

jelentős, mintegy 2,5 millió ha. Fő fafajok: lucfenyő, erdeifenyő, bükk és tölgy. A bajor erdők hektáronkénti élőfakészlete meghaladja nemcsak a német országos átlagot, de olyan országokét is, mint Ausztria, Csehország, Lengyelország, Franciaország vagy a skandináv államok.

A magán-erdő térfoglalása 54 %. Ezen a mintegy 1,5 millió hektáron közel 700 ezer(!) erdőtulajdonos osztozik, vagyis az átlagos birtoknagyság csupán 2 ha körüli.

Nézzük hogyan kezelik tőlünk pár száz kilométerre nyugatra ezt a problémakört. A magán-erdőkben a birtoknagságtól függetlenül nincsen üzemtervezési kötelezettség. Vagyis a magán-erdő-tulajdonos dönti el, hogy mi legyen saját erdejével. Egyetlen kötelezettség áll fenn, nevezetesen, hogy az erdőterület művelési ágát nem szabad megváltoztatni, de azt, hogy mikor, milyen fafajjal, milyen szaporítóanyaggal, technológiával, mely évszakban, hogyan újítsa fel az erdejét, azt egyszerűen nem írhatja elő senki a tulajdonosnak. Kitermelt lucfenyvese helyén tulipánfával elegyes bálványfa-állományt is létrehozhat, ha éppen kedve tartja (egyébként nem tartja), csak maradjon meg az erdő jelleg. Azt, hogy ez az erdő szakmailag igényes, elegyes, természetközeli erdő legyen, azt az állam nem jogkényszerrel, hanem ingyenes er-

dészeti tanácsadással és pénzügyi támogatással éri el, ami a tulajdonosi közösségek szakmai kontrolljával egészül ki.

Különben a 2005. évi új erdőtvény – ami egyértelműen a magán-erdő számára hozott további pozitív változásokat – a tervezést eltörölte a közbirtokossági és a kommunális erdőkre vonatkozóan is (ennyit arról a tévhitről, hogy az uniós országokban a teljes üzemtervezés felé kellene haladnunk). A törvény az üzemtervezési kötelezettség megszüntetését – bevallottan – a piaci igényekhez való jobb alkalmazkodás érdekében terjesztette ki ezekre az erdőkre is.

A magán-erdőben történő gazdálkodást – amint már említettük – ingyenes szaktanácsadás segíti, amelyet mintegy 300-320 fő állami alkalmazásban lévő ún. Forstberater (erdészeti tanácsadó) lát el kistérségi (járási) szinten. Ezek után szinte természetesnek tűnik, hogy 20 hektárig (házaspár esetében 40 hektárig) az állam ingyenesen végzi el a termőhelyfeltárást. Erre egyébként felhívásokkal és egyéni megkeresésekkel is ösztönzik az erdő birtokosát. Az persze nyilvánvaló, hogy a termőhelyi adatokat bizalmasan kezelik, csak a tulajdonos kaphatja kézhez, senki számára nem adható ki. A magán-erdő-tulajdonosok és az ebből élni kívánó vállalkozók részére különböző képzési, továbbképzési formák működnek, amelyek költségeihez az állam és a magán-erdő-tulajdonosi szövetségek is hozzájárulnak. Így a bentlakásos, összetett, bizonyítványt adó

képzések – amelyek kiterjednek nemcsak a hagyományos gazdálkodási, de a természetközeli erdőművelési módszerekre is – megfizethetők a résztvevők számára.

Vessünk egy pillantást a természetvédelem és a magánerdő viszonyára is. Általánosságban a magántulajdon uniós alapelvét hangsúlyozta a Karlsruhei Alkotmánybíróság néhány évvel ezelőtti döntése, amely megerősítette a magántulajdon szent és sérthetetlen voltát. (Bár ezt a mi alkotmányunk is precízen leírja, de talán nem ártana ezt egyértelműbben tudatosítani.) A természetvédelmi korlátozások által okozott tulajdonosi károk megtérítése igen egyszerűen, a „Kellner Prinzip” (pincér elv) alapján történik, vagyis, „aki rendel az fizet”. Egyébként Németországban nem is lehet elképzelni, hogy a zöld civil szervezet vagy a természetvédelmi hatóság embere csak úgy bemegy egy magánerdőbe és ott különböző felméréseket végez a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül. A magánerdő terület-

re való belépést csak az erdőtulajdonos engedélyezheti – az erre vonatkozó kérdésünket eleinte nem is nagyon értették a helyi erdőtulajdonosok. A kártérítések lefolyása a gyakorlatban pedig az, hogy a korlátozásokat elrendelni kívánó hatóság a tulajdonosnak előzetesen megajánlja a kérdéses összeget és ha az nem fogadja el, nem tudnak megegyezni, akkor a zöld hatóság eláll a korlátozástól. Ez történik az esetek döntő többségében, mert egyrészt nem áll arányban a megajánlott összeg a korlátozások által okozott tulajdonosi károkkal, másrészt a tulajdonos nem szívesen veszi, ha mások rendelkeznek az erdejében, még ha rendesen meg is fizetnek érte. Ahol a zöld hatóságnak nagyon fontos a korlátozás (például fokozottan védett területeken található magánerdők esetében), ott nyilván meg kell egyeznie a tulajdonossal.

Nos, az előbbieken leírt modell számunkra, az erdőtulajdonosok számára, követendő példa és elérendő cél. A kérdés csak az, hogy mikor fogjuk elérni és

közben milyen eszközök igénybevétele kényszerítenek minket. Ez a hivatásos természetvédelem és a zöld civil szervezetek képviselőin is múlik. Lassíthatják a folyamatot és továbbra is szembe mehetnek az európai demokrácia természetes rendjével, vagy együttműködni, tárgyalóasztalhoz ülnek és megegyeznek a föld- és erdőtulajdonosokkal, gazdálkodókkal.

Dr. Sárvári János

Jogsegély szolgálat
Dr. Derzsenyi
Tibor

Telefon: (30) 908 2812

Hirdessen az
Erdészeti Lapokban!

Feljegyzés a parlament mezőgazdasági bizottsága 2006. június 7-i üléséről

Fotó: Ormos B.

Gráf József miniszterjelölt (balra) felszólalását azzal kezdte, hogy nem politikusként, hanem szakemberként vállalta a feladatot. E gondolat körben rögtön az erdőről, az erdőgazdálkodásról kezdett beszélni. Elmondta, hogy az erdő ügyét az FVM-ben tartja megfelelőnek és számára ez szakmai kérdés. Az „akadálymentesítés” kapcsán, mely a bürokratizmus leépítését jelenti, egyszerűsíteni kívánja az államigazgatás működését. Itt említette meg, hogy erdő ügyben nem kell a termelőtől félni a természetet,

mert a gazdálkodók úgy kezelik földjeiket, hogy unokáik is képesek legyenek azt művelni. A környezet védelmére hivatkozva nem lehet kizorítani a termelőket. Szép, hogy lábon szárad el a fa, de az egész országot természetvédelmi területté tenni, nem támogatható megoldás.

Az erdőgazdálkodás az európai országokban is elterjedt formáció, Skandináviától más országokig – hangsúlyozta.

Az energetika területén támogatják a kistérségi fűtőművek létesítését, erre pályázatok kerülnek kiírásra. (Megj.: Feladatunk elérni, hogy a fa is kerüljön be a támogatási körbe.)

Font Sándor, a bizottság elnöke kijelentette, hogy azoktól védik az erdőt, akik megvédték. Kifogásolta, hogy a korlátozások ellentételezése nem történt meg a mai napig sem. A magántu-

lajdon alkotmányos jogának megvédésére szólított fel.

A képviselői kérdésekre válaszolva a miniszterjelölt kijelentette, hogy a minisztériumi munka az MVH-ra fog áttolódni, ezért a minisztérium kisebb létszámmal fog működni. (Megj.: az ÁESZ is MVH feladatokat lát el!) Továbbá kifejtette, hogy a korlátozások nem segítik a termelőket, aki korlátoz, fizessen. A Natura 2000 bevezetése attól függ lesz-e pénz hozzá. Erre most nincs a költségvetésben keret.

Dr. Kis Zoltán képviselő kifejtette, hogy a természetvédelemben nem korlátozni, hanem ösztönözni kell. Speciális támogatásokat kell bevezetni és nem fenyegetőzni. Az erdő ügyet mindkét minisztériumban el tudja képzelni.

Az ülés végén javaslatok hangzottak el a megalakítandó albizottságokra. A következő ülésen kerülnek megszavazásra az albizottságok, köztük a javasolt Erdészeti Albizottság.

Luzsi József

MEGOSZ elnök

Dr. Sárvári János

MEGOSZ főtitkár

Ormos Balázs

OEE főtitkár

Az Erdészeti Lapok értékmegőrző megújítása

– Célok és elképzelések az Újság jövőjéről –

Az Erdészeti Lapok a Tagság és az Egyesület legfontosabb, nagy múltú, patinás kapcsolatteremtő fóruma. Az aktív gyakorlaton kívül került egyesületi tagok jelentős hányada az Egyesülethez szinte kizárólag az Újságon keresztül kötődik, ami egyben a gyakorló erdészek egyetlen magyar nyelven kiadott szakfolyóirata. A Lapok tartalma, arculata, üzenete befolyásolhatja az azt forgató szakmán kívüliek ágazatunkról alkotott képét, társadalmi megítélésünket is.

A környező világ gyorsan változik, szakmánk kommunikációs eszközrendszerét, módszereit időről-időre fel kell frissíteni. Ennek kiemelt része az Erdészeti Lapok (EL) értékmegőrző megújítása, a hozzá méltó szakmai alázattal és odafigyeléssel. Röviden: megtartani mindent, ami időtálló érték, beépíteni, megvalósítani a legszínvonalasabb új ötleteket, tartalmi és formai elemeket, hatékonyan kihasználni az információs technológia korszerű lehetőségeit.

A Szerkesztőbizottság

A megalakuló Bizottság a hatékony működés képessége érdekében kis létszámú, a Szakma és az EL iránt elkötelezett, a kommunikációban járatos, jó íráskészségű tagokból álló testület. A lapszerkesztést markánsan meghatározó munkáját a Főszerkesztő szoros együttműködésével végezze.

A Bizottság tevékenységét egy hozzá szervesen kapcsolódó, az összes régiót és több szakterületet érintően felkérendő, ún. szerkesztői munkacsoport segítse. A csoport jó tollú, ambíciózus tagjainak elsődleges feladata az írott „muníció” (készre írt, ill. íratott cikkek, aktuális hírek és tudósítások) szállítása az Újság szerkesztéséhez, valamint az olvasók véleményének visszajelzése, igényeinek közvetítése a Bizottság felé.

Az Erdészeti Lapok tartalma, megjelenése, terjesztése

Az Újság tartalmi és arculati értékeinek megőrzése mellett, kívánatos a témacsoportok markánsabb rovatokba rendezése, a rovatokért felelős munkatársak hozzárendelésével. Ismételten átgondolható az egyes témacsoportok sorrendisége a lapban. Az Újság aktualitásának

javítása érdekében szükséges az átfutási idő csökkentése. Az előrelépés további lehetőségei:

- Az internet-alapú, hozzáférés lehetőségeinek biztosítása – az Újság honlapjának elindítása,
- Több gyakorlati témájú, módszereket, technológiákat elemző cikk megjelenítése,
- Az ágazatot érintő aktuális gazdasági, piaci információk, trendek, elemzések gyakoribb közlése,
- Az ágazatot érintő pályázati lehetőségek bemutatása, elemzése,
- Azonnali, kompetens reakció az ágazatot ért kihívásokra,
- A közönségkapcsolati tevékenység még hangsúlyozottabb bemutatása, népszerűsítése,
- Több érdekes portré, riport, interjú, szakmánk és partnereink meghatározó képviselőivel,
- Lapszemle a rokon szakterületek és a külföldi társ-szervezetek sajtójából,
- Több szakmatörténeti visszatekintés – napjaink problémáira vonatkozó tanulságokkal,
- Több művészeti alkotás, karikatúra a lapban, a szerzők bemutatásával,
- Alkotói pályázatok kiírása, különös figyelemmel a diákokra, gyerekekre,
- Diákoldal, az Egyetem és a középis-kolák életképeivel – a hallgatók tollából,
- Egy időszak, tudományos melléklet létjogosultságának, ésszerűségének mérlegelése,
- Az Újság eljuttatása a sajtó és a politika mértékadó képviselőihez,
- Az előfizetés rendszerének egyszerűsítése, potenciális előfizetők név szerinti megszólítása,
- Az Újság piaci hozzáférhetőségének megteremtése.

Az Erdészeti Lapok szerepe az OEE stratégiájában

Az OEE szakmai és társadalmi pozíciójának megerősítése

Az Egyesület erkölcsi, szakmai tőkéje és politikai értelemben is számottevő létszámú bázisa alapján érdemes arra, hogy az ágazaton belül programadó erejű szervezetté váljon. Ez a fő cél, ennek érdekében kell összefognunk és az Erdészeti Lapokat is felhasználnunk egy, az eddiginél is korszerűbb stratégia megfogalmazására!

Az ágazati együttműködés elősegítése, a szakmai egység erősítése

A tagságot jobban megszólító egyesületi arculat és programok megjelenítése az Újságban, a többség összefogása a legfontosabb célok elérésére. További nyitás, kölcsönös segítségnyújtás a magánérde és a szakmaközelni szerveződések irányába.

Az ágazati folyamatokat alakító képességünk fejlesztése

Kompetenciánkat az Újság üzenetével is tegyük egyértelművé az illetékes döntéshozók, az ágazatra hatni képes szervezetek, partnerek körében! Bizonyítsuk, hogy mi, erdészek vagyunk az erdő és a vele kapcsolatos folyamatok felelős gazdái. Aktuálisan hozzá kell fűznünk minden információhoz, ismerethez, mely a sorsunk alakulásában fontos lehet. Szükséges megteremtünk az egységes üzenetű ágazati közbeszédet, megszólaltatva ügyeink átütő erejű, hiteles érvekkel felvértezett képviselőit. Szóhoz kell jutnunk azoknál az asztaloknál, ahol a rólunk szóló döntések megszületnek. Elő kell segítenünk az ágazat termékeinek kedvező piaci megítélését annak érdekében, hogy mindinkább önállóan, a piacról élhessünk meg – ne legyünk kiszolgáltatottak, legyünk erősek és függetlenek!

Őszintén bízom abban, hogy a megalakulás előtt álló Szerkesztőbizottságnak lesz képessége, elegendő akarata, ereje és kitartása a célok eléréshez. A nevükben is kérem a Tagság együttműködő támogatását!

Haraszi Gyula

a Szerkesztőbizottság elnöke

Az erdészet kommunikációs állapotáról

Fotó: Pápai G.

Amint arról *Klemenics András* főosztályvezető a vándorgyűlésen beszámolt, megalakult a Nemzeti Erdőprogram Kommunikációs Munkacsoportja. A szerző az alábbi helyzetelemzést készítette az alakuló ülésre.

Napjainkban a sajtó, a médiumok hatalmi ágga nőttek ki magukat. E folyamat sajnos nem képeződött le az erdészeti ágazatban. Az utóbbi évtizedekben a közmédiában való szereplésünk is elmarad a szükséges és lehetséges mértéktől. Ehhez járult az új médium, a világháló birtokbavételének késlekedése.

Az okok számos tényezőben rejlenek, ezek közül lássunk néhányat.

Egy szubjektív elem az erdészek alkati, személyiségi jellemzőiben rejlik. Aki erre a pályára adja a fejét, az többnyire nem éppen szerepelni vágyó, exhibicionista alkat. Aki mégis ilyen, az kisodródik a pályáról vagy a szakmán belül keres valami sajátos helyet magának. Ebből adódóan kevés a sajtószerzésre termett kolléga.

Egy másik alapvető gond, hogy a kollégák döntő többsége állami alkalmazásban áll. Az ő véleménynyilvánítási szabadságuk erősen korlátozott. Ez utóbbi nem különleges helyzet, a függelmi viszonyok az élet számos területén szigorúan szabályozzák a nyilvánosság használatát. Ennek oldására találták ki a szövivői rendszert.

1991-92-ben az MDF frakció sajtófőnökeként nemegyszer kerültem olyan helyzetbe, hogy a több mint 150 fős frakcióban nem volt politikus, aki egy-egy kellemetlen témában válaszolt volna az újságírók, emlékezetesen nagyon kemény kérdéseire. (Akkoriban

még nem voltak szövivők a pártoknál.) Csaknem tíz év elteltével az FVM-ben sajtófőtanácsosként is számos esetben kellett újságíróknak azt mondani, hogy nincs, aki válaszoljon.

Most, hogy évek óta az erdészet sajtótügyeivel bajmólok, ismét hasonló cipőben járok. Még mondja valaki, hogy nem lehet kétszer ugyanabba a folyóba lépni.

Ma már – remélem – nem vitatja senki, hogy új helyzet van a házunk táján is: egyfelől rivális szervezetek léptek be az erdészeti kompetenciába, másfelől a lakosság, a közvélemény megnyerése elemi érdeke a szakmának. Lásd napjaink aktuális konfliktusait, az illegális fakitermeléstől a kormányzati struktúráig!

Ezekkel egyenrangú vagy talán még fontosabb, hogy nincs a szakmának érvényes énképe.

Nem tudjuk, hogy a kollégák önértékelése milyen. Nem ismerjük a szakmai jövőképüket. Nincs objektív visszajelzésünk az ágazatban történtek hatásáról. (Ez messzebb, például a szakmai oktatáspolitikáig vezet.)

Tények és feltételek

Az elmúlt öt-hat évet áttekintve megállapítható, hogy 2000-től kezdve dinamikusan növekedett az erdészettel kapcsolatos közlések száma, majd visszaesés és stagnálás volt tapasztalható, míg az elmúlt évtől kezdve ismét nőtt a témánk aránya a médiumokban.

Ezt segítette a természet is, gondolkod a gyapjaslepkére, de nem jöhetett volna létre a nagy sajtóérdeklődés, ha nem szervezzük meg az emlékezetes MTA konferencia utáni sajtótájékoztatót.

Hiányzanak a személyi feltételek és adottságok a megfelelő sajtómunkához.

A feltételek hiátusát, többek között, a szakreferensek hiánya jelenti, az adottságok hiánya pedig némely felelős vezetők sajtó iránti érzéketlenségéből fakad.

Lehetetlen és megengedhetetlen helyzet, hogy olyan szervezetek, amelyek számos ponton kénytelenek közönségkapcsolatot folytatni, ne rendelkezzen sajtóreferenssel. És akkor még szövivőről nem is beszéltem.

Hiányzik az összehangoltság és a tervszerűség

A tervszerűséget és az összehangoltságot már az ágazati rendezvények szervezése is nélkülözi. Mesterien tudunk egymásra szervezni országos és helyi, ám jelentős rendezvényeket. Erre épp a közelmúlt kínált példát: egy időben zajlott az országos erdészverseny, a küldöttközgyűlés, a bányász-kohász-erdész találkozó és Szabolcsban egy akáckonferencia.

Nincs működő eseménynaptár, a rendezvényeink „titokban” zajlanak, európai színvonalú létesítményeket szűk körben adnak át rendeltetésüknek, a legnagyobb erdészrendezvényeink országos sajtóviasshang nélkül zajlanak.

Nem tematizáljuk a sajtót, holott számos, évente visszatérő és egyedi esemény adna erre lehetőséget.

Nem favorizáljuk a tehetséges, jól kommunikáló kollégákat. Nincs a szakmának országosan ismert szövivője. Egy vagy több.

Nem menedzseljük kellően a nemzetközi rendezvényeken való részvételünket és kapcsolatainkat.

A kommunikáció technikája

Nincs olyan technikai háttér, amely kiszolgálja a sajtót mozgó- és állókép-anyaggal.

Nincs az ágazatnak mozgósítható könyvtára, archívuma.

Nem ismerik föl a kollégák az események hírértékét, más esetben vélt vagy valós félelem tartja vissza őket a nyilvánosságtól. A kollégák többsége, beleértve számos vezetőt is, gyakorlatlan a sajtó „kezelése”, a sajtómunka terén. Nincs szervezett hírgyűjtés és hírtovábbítás.

Nincs a szakmának hiteles hírforrása, ahonnan az alapinformációk származnak, amit az újságírók biztonsággal megkereshetnek.

ferdítések tisztására, a továbbblépésre. A kesztyűt föl kell vennünk!

A közvélemény megismerése

Újabb hátrányunk, hogy nem ismerjük a lakosság véleményét a szakmáról, az erdészetről, az erdészekről. Ennek hiányában bármit állíthatnak az ellenérdekelt felek „a társadalom, a lakosság” hangulatáról, véleményéről. Vegyünk példát a természetvédőkről és a vadászokról! Ők már elébe mentek a kérdésnek és alapos közvélemény-kutatást végeztek. Ezt mi sem úszhatjuk meg. Ahhoz, hogy igazán hatékony kommunikációt folytassunk, meg kell ismernünk a közvélekedést, és tükröt kell tartani magunk elé.

Tehát sürgősen változtatni kell mind a technikai, mind a személyi feltételeken, azok megteremtésével, illetve képesséssel. Az pedig senkit se riasszon vissza, hogy a kommunikációhoz három dolog kell... Sok minden megvalósítható egy fillér befektetés nélkül, csupán a szemlélet megváltoztatásával, összefogással, egymásra figyeléssel.

A közelmúltban nyilvánosságra került az EU Erdészeti Cselekvési Terve, amely egyes szakértők szerint egy újabb, a sok meg nem valósult dokumentum közül, de optimista megközelítésben számos biztatást és hivatkozási alapot adhat munkánkhoz.

A szakma jövője ezen is áll vagy bukik.

Zétényi Zoltán

Kudarok és sikerek

A közelmúlt eseményeit áttekintve jelentős kudarcnak kell tekintenünk a Zengő-ügyet, amiből nem tudtunk kikerülni legalább semlegesen. (Ld. a témával kapcsolatos tartalomelemzést!)

Vissza-visszatérő téma a tarvágás, ezzel néhány éve tele volt a sajtó, tavaly és idén csupán elvi utalások láttak napvilágot.

A tavalyi mátrakeresztesi árvíz alkalmat adott ismét az erdészek kárhoztatására, erre igyekeztünk (ÁESZ) higgadtan és szakmailag fölkészülten reagálni, igaz, kissé megkésve. De a hallgatásnál azért jobb volt. Azóta nem emlegetik nyíltan és „fennhangon”, hogy tarvágás volt az árvíz oka. Most hasonló helyzet alakult ki, és eddig még nem utaltak a tavalyi vádakra.

Tavaly ősszel volt egy sikeres, a dunántúli szűkárrel kapcsolatos sajtótájékoztató és bemutató.

Ebben az évben pedig országos üggyé tettük az illegális fakitermelést, falopást. (Ami azért is nevezetes, mert a politikailag korrekt „megélhetési bűnözés” helyett kimondatott, hogy a lopás az lopás.)

Korábban részeredmény volt a NEP által finanszírozott Erdészcsillag tévéesorozat, most a Duna TV-ben havonta egy alkalommal ismét fut egy erdész műsor.

Megjelent az ÁESZ szép kiadványa a magyar erdőkről, és készül az OEE összefoglalója az erdei iskolákról.

Hamarosan újra üzemel az egyesület honlapja, és újjáalakul a szolgálat oldala is.

Végül, de nem utolsósorban, megemlítem a forestpress.hu-t is, amely nem egészen három év alatt megkerülhetetlenné vált, „rátanultak” az újságírók és a kollégák is.

A legutóbbi hetek számos története ismét a közvélemény érdeklődésének

homlokterébe emelte az erdészet ügyét. A dolog szépséghibája, hogy az erdészet államigazgatási helyét nem a törvény-előkészítési „baki”, hanem a zöldek néhány tucatnyi tüntetője emelte médiaeseménnyé. Ebben az esetben sem sikerült maradéktalanul átvinni a médiumokon, hogy az először megjelent minisztériumi felsorolás nem az eredeti, elfogadott tervet tükrözte, hanem egy manipulált változat került nyilvánosságra. A törvénymódosítás csupán az eredeti állapotot állította helyre.

Azóta az egyik hetilapban megjelent alapos elemzés (Jávor Benedek írása a Mancs-ban) ismét föladta a labdát, alkalmat teremtve a vitára, a félreértésekre,

Dél-koreai erdészkiutalás látogat hazánkba

2006. június 29-én a Koreai Erdészeti Szolgálat főosztályvezetője, Ph.D. *Hyung-Kwang Kim* vezetésével 31 koreai vezető erdészeti tisztviselő tesz látogatást Budapesten a Földművelésügyi Minisztérium Erdészeti Főosztálya, valamint az Állami Erdészeti Szolgálat meghívására. Látogatásuk célja, a korábbi évek tanulmányútjaihoz hasonlóan, a továbbképzés és a tapasztalatcseré. A koreai szakemberek részint a központi, részint a helyi erdészeti igazgatásban dolgoznak. Érdeklődésük ékes bizonyítéka a magyar erdészet nemzetközi elismertségének és tekintélyének. Az előzetes egyeztetés szerint a látogatás alkalmával elsősorban az erdészeti törvényhozás, az erdészeti kutatás, az erdészeti politika, a környezetvédelem, a fenntartható erdőgazdálkodás, az erdőgazdálkodás jelenlegi helyzete és

az erdők megóvása, az akáccal kapcsolatos tapasztalatok, valamint a városokat (a fővárost) övező erdők kérdéskörre írárt várható érdeklődés részükről.

(ForestPress)

A lapot Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

» **OBSERVER** «

OBSERVER BUDAPEST
MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738
rendszeresen szemlézi

Akadálymentes tanösvény

Az ország első akadálymentesített tanösvénye épült meg Budapesten. A hűvösvölgyi Nagyréten a Fővárosi Önkormányzat támogatásából épült, másfél kilométer hosszú tanösvényt kerekesszékekkel is bárki segítség nélkül végigjárhatja. A környék növény- és állatvilágát bemutató táblák mellett megfelelően kiépített parkoló és tűzrakóhely várja a mozgássérült látogatókat.

A tanösvényt átadta dr. Demszky Gábor főpolgármester, dr. Bakonyi Tibor főpolgármester-helyettes, Csépanyi Péter főmérnök, Pilisi Parkerdő Zrt., Sas Sándor erőemelő paralimpikon.

A budai parkerdők 2005 őszén indult fejlesztési programja a Fővárosi Önkormányzat 86 millió forint támogatásából valósult meg. A Pilisi Parkerdő Zrt. által kezelt budapesti erdők évente 5 millió látogatót fogadnak. A kirándulókat szolgáló parkerdei

infrastruktúra és maga az öregedő erdőállomány azonban megújításra szorul. A program során a négy leglátogatottabb kirándulóközpontban – Normafa, Nagyrét, Vadaskert és Hármashatárhegy – 40 asztalt, 160 támlás padot, 100 hulladékgyűjtőt helyeztek ki. Ugyannyi meglévő berendezés festése és javítása történt meg. 500 útelzáró karót telepítettek az illegális behajtások, hulla-

déklerakás megakadályozására. A korábbinál nagyobb befogadóképességű parkolók épültek ki, és mintegy 1000 m³ illegálisan lerakott sítet és szemetet hordtak el a területről. A kirándulóközpontok közelében elkezdett erdőrevitalizációnak köszönhetően megfiatalodnak a főváros öregedő parkerdei. Öt új információs központ és 500 irányító tábla segíti az erdőterületen való tájékozódást, az erdő értékeinek megismerését.

A parkerdők legnagyobb ellensége az illegális lakossági hulladéklerakás. Az erdészet évente mintegy 6000 m³ hulladékot gyűjt össze az erdőterületről. Mindez a parkerdők fenntartásától, fejlesztésétől vonja el a forrásokat, ezért nagyon fontos és üzenetértékű a parkerdők számára nyújtott fővárosi támogatás.

Lomniczi Gergely

Fotó: Pápai Gábor

Az év erdésze 2006.

Helyszín: Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadászati Szakképző Iskola, Mátrafüred.

Szervezők: Egererdő Zrt., Mátra Szakképző Iskola.

A szervezésben és kivitelezésben segítettek: Állami Erdészeti Szolgálat Egri Igazgatósága, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Erdészeti Tudományos Intézet, Mátra Szakképző Iskola és az Egererdő Zrt. nyugdíjasai.

Díjak:

Versenyszámok első helyezettjei: Tárgyjutalom, oklevél és kupa.

Összesítettben első: 400 eft értékű külföldi út, 1 db GPS navigációs szoftverrel felszerelt PDA, oklevél, vándorkupa.

Összesítettben második: 250 eft értékű külföldi út, oklevél.

Összesítettben harmadik: 100 eft értékű külföldi út, oklevél.

Résztvevők: BAKONYERDŐ – Por-

páczy András, EGERERDŐ – Farkas Lajos, ÉSZAKERDŐ – Vincze Béla, GEMENC – Janotka János, GYULAJ – Tóth Péter, HM KASZÓ – Febér Zsuzsanna, IPOLY ERDŐ – Marton János, KEFAG – Kovács László, MEFAG – Gerner László, NEFAG – Donkó Ferenc, NYÍRERDŐ – Som Árpád, PILIS – Albel Ferenc, SEFAG – Pál László, SZOMBATHELY – Piri Norbert, VÉRTES – Baracs Zsolt, ZALA – Horváth Péter, POPLÁR Magán Erd. Kft. – Ágoston Gyula, JUHÁSZ IMRE Erdőgazdálkodó – Varga László, GORTVA ZSOLT (magánerdészként).

Nem küldött versenyzőt: DALERD, HM BUDAPEST, HM VERGA, KISALFÖLD, TÁEG, VADEX.

Nyertesek és helyezettek:

Összetett szakmai írásbeli feladat:

Marton János

Komplex felismerés: *Farkas Lajos*

Határozatosítás: *Janotka János*

Gyérítésjelölés: *Tóth Péter*

Fakészlet meghatározása körlepösz-szeg-mérések eljárással: *Gerner László*

Vad távolságának és a trófea súlyának becslése, lehetőség megállapítása:

Vincze Béla

Választékolás: *Tóth Péter*

Lövészet: *Horváth Péter*

Összetettben 1.: *Vincze Béla*

Összetettben 2.: *Marton János*

Összetettben 3.: *Som Árpád*

A 19 versenyzővel 34 kísérő kolléga jött, ami a versenynek találkozó jelleget adott. A kiválóan szereplő *Febér Zsuzsanna* személyében női versenyző is volt. Felkészültségéért és bátorságáért külön gratulációt érdemel.

A szervezők megtiszteltetésnek vették a verseny szervezésével járó munkát. Remélik, hogy a két év múlva megrendezendő következő verseny szervezői is így fogják kezelni feladatukat.

Szándékuk az volt, hogy ne egy „vizsgáztatás jellegű, mindenáron győzni kell motivációjú” verseny legyen, hanem egy nemes versengéssel egybekötött kellemes időtöltés, amiért erkölcsi és anyagi megbecsülés is jár.

Kiemelendő, hogy a 19 versenyző közül – felkészültsége alapján – bárki lehetett volna első helyezett, de a verse-

nyek sajátossága, hogy a végén valamilyen sorrendnek ki kell alakulnia.

Kiváló teljesítménye alapján minden induló versenyző győztesnek érezheti magát. – Veszteség csak a távolmaradókat érte.

16 állami erdőkezelő Zrt.-s és három magánerdős versenyző indult az egyéni versenyen.

Sajnálatos, hogy a verseny-szabályzatban biztosított 6 helyre csak 3 magánerdész jelentkezett, a 22 állami erdőkezelőnek biztosított helyre pedig 16.

Remélhetőleg a következő versenyekre nagyobb lesz az „érdeklődés”, amit a munkaadók és az erkölcsi megbecsülés mellé járó értékes díjak is serkenhetnek.

Köszönjük azoknak a munkáltatóknak a hozzáállását, akik lehetővé tették dolgozóiknak a versenyen való részvételt.

Ezzel is tanúságot téve az erdészek megbecsülésének fontosságáról. Hiszen a szakma pillérei az Ők, akik nélkül a legzseniálisabb mérnöki gondolat is csak hamvába holt elmélkedés maradna.

Köszönet és gratuláció minden versenyzőnek.

Urbán Pál

Fotó: **Pápai G., Ormos B.**

Nemzetközi elismerés dr. Csóka Györgynek

Az Alfred Toepfer Alapítvány (Hamburg, Németország /www.toepfer-fvs.de/) évente értékeli a kultúra és a tudomány területén született, nemzetközileg elismert eredményeket és jutalmazza azokat a művészeket, tudósokat, szakembereket, akik azokban elévülhetetlen érdemeket szereztek. Az Alapítvány 1963 óta adományoz Wilhelm-Leopold Pfeil Díjat az erdészeti gyakorlat és kutatás területén nemzetközi szinten is kiemelkedő eredményeket felmutató szakembereknek. Tagtársunk, prof. *dr. Csóka György* eredményekben gazdag kutatói munkásságát,

jelentős rovar-tani és ökológiai kutatási, kutatás-szervezési eredményeit ismerte el a *dr. Winkler András* professzort is sorai-ban tudó kuratórium azzal, hogy 2006-ban a Pfeil Díjat – megosztva a német Karl Friedrich Sinner erdőmérnökkel – a magyar kutatónak adja. A Díj ünnepélyes átadására június 19-én került sor az Eberswaldei Erdészeti Főiskola aulájában.

A kuratórium méltatásában kiemelte, hogy a díjazott erdészeti rovar-tani kutatási eredményei mellett – amelyek első-sorban a tölgy herbivor rovarfajok és gazdanövényeik komplex kapcsolatai-

ra, pl. a gubacsképződésre koncentráltak – különösen nagy jelentőségűek a magyarországi erdők egészségi állapotának hosszú távú vizsgálatait, amelyek a klímaváltozás és az egyes rovarfajok populációdinamikáját, azok kapcsolatát elemzik. A díjazott díszelőadásának címe is ezt a kutatási vonalat idézte: Gubacsképző rovarok – A növények tehetséges manipulátorai.

Gratulálunk az elismeréshez és további sikeres, eredményekben gazdag életutat kívánunk!

dr. Bordács Sándor

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET 2006. ÉVI PROGRAMJA

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése által jóváhagyott 2002-2006. évekre meghatározott négyéves programját a 2006. évi program zárja. Cél a négyéves program minél teljesebb megvalósítása.

A továbbiakban is kiemelten kívánjuk megjelentetni az Egyesület több mint 150 éves múltjához méltó SZEL-LEMI ÉRTÉKEIT és ennek segítségével érvényesíteni tagságunk SZAKMAI ÉRDEKEIT. Munkánk során legyen becsülete szavainknak és tetteinknek!

I. Egyesületi élet fejlesztése

a) Szervezeti élet fejlesztése

- Az Egyesület Alapszabályát és szabályzatait a közgyűlés határozata szerint át kell dolgozni, a hét régió kialakítását figyelembe véve.
- Be kell fejezni Egyesületünk arculatának kialakítását (honlap, prospektus).
- A régiók tevékenységének erősítésével tovább kell fejleszteni a pártoló tagság, a helyi csoportok és szakosztályok működését.
- Tagsági igény alapján
 - Kerüljön megszervezésre az Erdei Sportok Szakosztálya.
 - A vállalkozások (10 db) további bevonásával a Vállalkozások Pártoló Tagi Tanácsa kezdje meg működését.
 - A tagság aktivitását jelzi, hogy újabb szervezeteket alakítanak meg. Ugyanakkor egyes szervezetek pedig aktivitásukat befejezték, nem működnek. A korábbi gyakorlatnak megfelelően az elnökség ellenőriztesse a helyi csoportok és szakosztályok valós működését.
- Törekedni kell a taglétszám stabilizálására, a tagokat az okirat és az Alapszabály ünnepélyes átadásával érzelmileg is az Egyesülethez fogadni.
- Az Egyesület működését minél szélesebb körben megköthető szakmai és pénzügyi megállapodások megkötésével kell segíteni.

b) Egyesületi kiemelt programok szervezése

- Az egyesületi rendezvények rangot vívtak ki a szakmában, melyet erősíteni szükséges. Kiemelt rendezvények:
 - Országos Erdész Bál**, Pécs (03. 04.)
(rendező a Baranya megyei HCS, MEFA Zrt.)
 - Az év erdésze – országos verseny**, Mátrafüred, Eger (05. 25-27.)
(rendező a Mátrafüredi Szakiskola és az Egererdő Zrt.)
 - Bányász-kohász-erdész találkozó**, Eger (05. 26-28.)
(rendező az OMKE és az Egererdő Zrt.)
 - Vándorgyűlés** – Balatonkenese, Pápa (06.9-10.)
(rendező VERGA Zrt., Bakonyerdő Zrt., Balatonfelvidéki NP Ig., Magán Erdőtulajdonosok Veszprém megyei Egyesülete)
 - Riedl Gyula emlékszoba ünnepélyes átadása** (08. 01.)

VI. **WOOD TECH Erdészeti Szakkiállítás és Konferencia**, Sopron (09. 6-9.)
(Program Kft., társszervező az OEE Gépesítési Szakosztálya)

VII. **Erdőpedagógusok Európai Szövetségének konferenciája**, Sopron (09.20-22.)
(Soproni Gyermek és Ifjúsági Tábor, Az erdők háza, társszervező OEE Erdészeti Erdei Iskola Szakosztálya)

VIII. **X. ERDŐK HETE** megnyitó, Sopron (09. 20-22.)
(szervező az OEE Erdészeti Erdei Iskola Szakosztálya)

IX. **Erdésznök Országos Találkozója**, Pécs (07. 21-22.)
(rendező Baranya megyei HCS és a MEFA Zrt.)

X. **Újságírók Találkozója** – tervezett helyszín Egererdő Zrt., Nyírederdő Zrt.

XI. **120 éves az OEE volt Székháza** (12.08.)

- Az egyesületi rendezvények „akció” jellegével kell a közvélemény figyelmét hatékonyabban felhívni az erdő ügyére.
- Kiadványokkal szolgáljuk az értéktéremtő munkánkat. Tervezett, kiemelt kiadványok:

I. Gyökerek és lombok V.,

II. Erdei fák és cserjék,

- Nemzetközi kapcsolatok fejlesztése a határos országok és az EU-hoz tartozó országok erdészeti szervezeteivel, valamint a külföldön élő magyar erdészekkel való internetes kapcsolat kiépítése.

I. Horvát kapcsolatok jól működnek a határ menti erdőgazdaságok, helyi csoportok által. Az elnökségnek célszerű felújítani szerződéses kapcsolatát a Horvát Erdészeti Egyesülettel és látogatást tenni Zágrábban, a Székházukban. *(Gerely Ferenc)*

II. Kapcsolat felvétele a Bosznia-Hercegovina Állam-szövetség Erdőmérnökök és Erdésztechnikusok Egyesületével. *(Gerely Ferenc)*

III. A szerbiai Erdőmérnökök és Erdésztechnikusok Szövetségével kapcsolat kialakítása. *(Sódar Pál)*

IV. Bajor kapcsolatok ápolása, szerződés aktualizálása, a 2007. évi straubingi megújuló energia szakvásár magyar díszvendégként való részvétel előkészítése. *(Dr. Dobroszláv Lajos)*

V. Szlovák erdészekkel, kamarával hivatalos kapcsolat felvétele. *(Ormos Balázs)*

VI. Kárpátaljai erdészekkel kapcsolat ápolása. *(Bartha László, Garamszegi István)*

VII. A Pannónia Nemzetközi Erdészatalálkozó keretében, 1976-tól találkoznak és ápolják az erdészkapcsolatokat a zalai, vasi, szlovéniai, osztrák (burgenlandi) erdészek, az évente más-más résztvevőnél rendezett összejöveteleken. *(Tibanyi Gyula, Bejczy Péter)*

VIII. Az erdélyi EMT Erdészeti Szakosztállyal a szerződéses kapcsolat bővítése, az éves konferencián való aktív részvétel.

IX. Kanadai, vancouveri magyar erdőmérnökökkel internetes kapcsolat kialakítása.

c) Erdészeti Lapok fejlesztése

- Szükséges az Erdészeti Lapok tartalmának folyamatos változtatása a tagság elvárásaihoz igazodva, új működési rendjének kialakítása. A MEGOSZ híradójának további megjelenítése.
- A közönségkapcsolatot támogató cikkek megjelentetése.

d) Egyesületi honlap (www.oee.hu) beindítása

- A honlap tartalmának meghatározása, működési feltételeinek kialakítása, a honlap beindítása.

e) Erdészcsillag Alapítvány

- Feladat az Alapítvány működtetése külső támogatási források bevonásával.

f) Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár

- Riedl Gyula emlékszoba kialakítása.
- Az Egyesület levéltári anyagainak, dokumentumainak folyamatos feldolgozása.
- Szakmátörténeti anyagok készítése az Erdészeti Lapok és a tagság számára.
- Az Egyesület elnökségei, elnökei, főtitkárai fényképsorozatának elkészítése.

g) Alkotmány utcai volt Székházunk újbóli birtokbavétele

- Egyesületünk függetlenségének jelképe az Alkotmány utcai Székház. Folyamatos célunk a birtokon belül kerülés megvalósítása.
- Újabb jogi és együttműködési lépések kezdeményezésével a Gazdasági és Közlekedési Minisztériummal való kapcsolat erősítése.
- A Székház 2006-ban 120 éves. Méltó ünnepséggel és az épületen lévő márvány emléktábla felújításával emlékezünk az évfordulón.
- Az ERDÉSZTEREM részben eredeti állapotába való visszaállításának, felújításának további szervezése.

h) Megemlékezés 1956 erdész vonatkozásairól (50. éves évforduló)

- Erdészeti történeti leírások – Erdészettörténeti Szakosztály versenye.
- Közös ünneplés a Kanadai Magyar Nagykövetséggel és a Kanadában élő magyar erdészekkel.
- Egyetemi és Sopron városi megemlékezésekben részvétel
- Faültetés az ország településein.

i) Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny

- A XIV. verseny egyesületi támogatása, aktív részvétel a szervezésben, kommunikációs lehetőségek kihasználása.

II. Szakmai érdekek képviselete

a) Az erdészeti ágazat érdekeinek képviselete

- Az Erdőtörvény módosítása az ágazati érdekeknek megfelelően, összefogva a FAGOSZ és MEGOSZ szövetségekkel, az FVM Erdészeti Főosztály együttműködésével.
- A szakmai érdekek érvényesítése a különböző parlamenti, kormányzati és szakmai szervezetekben.
- Belépés az IUCN világ természetvédelmi szervezetbe, ezáltal brüsszeli képviselet lehetősége az erdészeti ágazat számára.
- Jogsegélyszolgálat további működtetése, fejlesztése elsősorban a magánerdő-gazdálkodók és tulajdonosok részére.
- Tudatos együttműködés kialakítása az erdészeti szakmai érdekképviseletekkel, szövetség kialakítása. Szoros együttműködés a zöld szervezetekkel.

b) Erdészeti vállalkozók képviselete

- Az erdőgazdálkodáshoz kötődő Erdészeti Vállalkozók Pártoló Tanácsa beindítása, érdekeik képviselete. A Tanács érdekérvényesítő ereje szolgálhatja egész szakmánk érdekvédelmét is.

c) Magánvállalkozói erdőgazdálkodás képviselete

- Érdekeik védelme a magántulajdon elsődlegességének törvényi deklarálásával, az erdőkezelés törvényi és gyakorlati körülményeinek javításával, egyszerűsítésével.
- A magántulajdonú erdőket érintő jogszabályok könnyítésével, működőképességük elősegítése.
- A MEGOSZ kiemelt partner, a szakmai munka és érdekérvényesítés területén is kívánatos az együttműködés fokozása.

d) Állami vállalkozói erdőgazdálkodás képviselete

- A szervezeti kialakítás folyamatos véleményezésével, javaslatok adásával a tagságunk többségét érintő érdekek képviselete.
- A többcélú erdőgazdálkodás koncepciójának támogatása az állami erdőgazdálkodás szakmai színvonalának, szervezetének és területének megőrzésével.

e) Természetvédelem, védett természeti területek kezelése

- Az érdekvédelmi tevékenységünk során kiállunk, hogy
 - a védett és nem védett természeti területen álló erdők kezelését továbbra is a mára gyakorlatot szerzett állami- és magánvállalkozói erdőgazdálkodók végezzék
 - az erdőgazdálkodók terjesszék ki a természetközeli erdőgazdálkodást, erősítsék az erdészek természetvédelmi kommunikációját, valamint használják ki erre a célra az erdészeti erdei iskolákat és vegyék igénybe az Egyesület rendezvényeit
- Az erdész természetvédelmi munkájának elismertetésével mind az erdőgazdálkodás, mind a természetvédelem területén dolgozó tagságunk érdekeit képviseljük.

f) Az erdészeti oktatás és tudomány

- Az együttműködést a partnerség fejlesztése mellett kell tovább erősíteni.
- Kezdeményezni kell a kötelező szakmai továbbképzések rendeleti előírását.

III. A megvalósítás pénzügyi feltételei

- Csak olyan tevékenység kezdeményezhető az Egyesületnél, melyhez a szükséges forrás biztosított.
- A külső pénzügyi források rendszeres megszerzése nehézkes, ezért a saját bevételek kihasználása elsőrendű feladat. (jogi és egyéni tagdíjak, az Erdészeti Lapok költségtérítése).
- Új könyvelő cég alkalmazásával célunk a hatékonyabb költséggazdálkodás elérése.
- Az Erdészeti Lapok az egyik legfontosabb kommunikációs lehetőségünk, ugyanakkor az egyik legnagyobb költségigényű tevékenységünk is. A kapcsolódó költségek és bevételek figyelése kiemelt feladatunk.
- A könyvkiadás és vállalkozói tevékenység gyakorlata csak előre megkötött szerződésekkel folytatható.
- Az Egyesület legfontosabb pénzügyi célja a Küldöttközgyűlés által meghatározott programok pénzügyi finanszírozása.
- Folyamatos pénzügyi cél a bizonytalan NFA támogatás kiváltása az egyre bővülő pályázati és egyéb lehetőségekkel.

1. A feladatok pénzügyi háttérének biztosítása:

- *Jogi és egyéni tagdíjak, valamint az EL-ok költségtérítésének maradéktalan befizetése.*

- Az Erdészeti Lapok kiadási költségeinek csökkentése, bevételeinek növelése.
- Pályázati források maximális feltárása és pályázatok beadása. Pénzügyi együttműködési megállapodások, támogatások kötése.

2. Feladatok rangsorolása:

Pénzügyi támogatást igénylő feladatok, fontossági sorrendben:

- OEE működtetése,
- Terveiben szereplő programok megvalósítása
- Erdészeti Lapok kiadása,
- Kiadványok megjelenítése.

A terv mellékletei: Pénzügyi terv, Befektetések terve

Budapest, 2006. március 31.

Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!

Cserép János sk.
elnök

Összeállította: Ormos Balázs főtitkár

Elfogadta: Elnökség a 8/2006. (márc. 31.) sz. elnökségi határozatával.

Jóváhagyta: Küldöttközgyűlés a 3/2006. (ápr. 20.) sz. küldöttközgyűlési határozatával.

Mucsi Ferenc 1937–2006

Nemrég még arról beszélünk, hogy szervezünk egy osztálytalálkozót, egy jó hangulatú, baráti együttlétet. Feri örömmel vette a szervezők igyekezetét, és ígerte, részt vesz a rendezvényen. Régen találkoztunk vele, egészsége romlása miatt 1995. évi találkozókon volt köztünk legutóbb, vártuk az együttlétet.

Jött a lesújtó hír, Mucsi Ferenc 2006. március 21-én hobbikertjébe menve, csendben, percek alatt elment az életből. Fáj a távozás, korrekt, igaz jó barát, kolléga volt.

A Nagyatád székhelyű Délsomogyi Állami Erdőgazdaságnál 1958. évben kezdte erdészi munkáját. Kezdetben a Lábodi Erdészethél beosztott erdész, a Simongáti Fűrészüzemben műszakvezető, majd kerületvezető erdész. Kerületében a túltartott erdők, a soron lévő állományok letermelése, az erdők felújítása jelentős feladatot jelentett. A munkahelyi kihívásnak nagy lendülettel, erős szakmai elkötelezettséggel igyekezett megfelelni. Vezetői felismerték benne a munkahelyi vezetői erényeket, és 1968-ban az erdészet fahasználati műszaki vezetője lett.

A somogyi erdőgazdaságok kaposvári székhellyel való összevonását követően a Nagyatádi Erdészet, a hozzácsatolt Segesdi, Lábodi és Berzencei Erdészetekkel 14 500 hektáros erdészet lett. A messze átlagon felüli fakitermelési és értékesítési feladatok ellátására szervezett fahasznosítási ágazat vezetésével bízták meg Mucsi Ferencet 1983. évben. A rábízott ágazatot nagy határozottsággal, a szakszerűségre, a szervezetszeregre nagy súlyt helyezve eredményesen vezette. A közvetlen munkatársaival, akik jó felkészültségűek, nagy munkabírásiak voltak, élő kapcsolatot tartottak a nagy kiterjedésű erdészet 90–100 ezer m³ termelési, értékesítési munkáival. Nagy erőpróba volt az 1984–85. évi hőtörés 120–130 000 m³/évi fakitermelése, amelyet követett három éven keresztül az évi előírást megfelelő jelentős száradék letermelése. A sajátos választékskála szerint közel 50 000 m³ erdei faválasztékot kellett kérgezni évente. A fakitermelés kellő ütemű irányítása mellett nagy súlyt helyezett a friss piaci informáltságra, a fatermékek folyamatos értékesítésére. Eredményes, jó munkáját több ízben vállalati elismeréssel jutalmazták, és három alkalommal Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesítették.

Megromlott egészsége miatt 1989. december 30. napjával rokkantsági nyugdíjba helyezték, ezzel egy szépívű karrier a csúcson véget ért. Nyugdíjasként tartotta a szakmai barátságot volt munkahelyével, a volt kollégái mindig barátságával fogadták.

Most csendes a lakás, amelyben lakott, csendesek az unokák, érzik, hogy valami visszavonhatatlan eset történt, csendesek a kerti kisgépek, nem csattog a metszőolló.

Drága osztálytársunktól, kollégánktól szűk családi körben búcsúzott felesége, két lánya, vő, öt unokája és a lelkünkben búcsúztunk tőle barátok, kollégák, volt tanárai.

Muth Endre

Galgóczi Ernő aranyokleveles erdőmérnök (1928–2006)

1928. augusztus 31-én született Nagylónyán. Édesapja erdész volt, a természet szeretetét a szülői házból hozta, 12 évesen már vadászott.

Erdőmérnöki oklevelét 1955-ben szerezte

meg Sopronban.

Még ez évben a Honvéd Térképészeti Hivatalhoz került, mint polgári alkalmazott. 1958-tól a Soproni Földhivatal Földnyilvántartó részlegénél, mint műszaki előadó dolgozott. 1962-től az Erdészeti Technikum műszaki tanáráként tevékenykedett. 1968-tól a Veszprémi, majd néhány évvel később a Szombathelyi Erdőrendezőségen üzemtervezőként dolgozott. Innen vonult nyugdíjba 1988-ban.

Kiváló Munka Érdemérmét 1974-ben és 1988-ban kapott, az Erdőrendezőség Kiváló Dolgozója címet és érmet 1983-ban vehette át.

1968-ban a Veszprémi Bérkilövő Vadász-társaság alapító tagja, majd egyesülés után a Pápai Bakony Bérkilövő Vadász-társaság elnöki tisztét is betöltötte. 2002-től tiszteletbeli tagnak választották.

Kedves Ernő Bácsi!

Munkád kiteljesedését az erdőrendezésben eltöltött évek jelentették.

Harmincezer hektár állami és szövetkezeti erdőterület üzemtervezését végezted el. Ezen felül sok száz hektár új erdő termőhely-feltárását és telepítési tervét is elkészí-

tetted. A területet mindig alaposan ismerted, és sose mulasztottad el a tő melletti erdészek véleményének kikérését.

Jól hasznosítottad földmérésben szerzett gyakorlatodat is. A felmerülő geodéziai, ingatlan-nyilvántartási munkákat szívesen átvállaltad tőlünk, e terület szakavatott ismerője voltál.

Megmaradtál pedagógusnak is. Számos diplomatervező üzemi konzulense voltál, és szívesen emlékeznek Rád az irányításod alatt szakmai gyakorlatot töltött egykori hallgatók is.

Nyugdíjba vonulásod után is fáradhatatlanul tevékenykedtél. Dolgoztál az Erdészeti Múzeumban, segítetted öregdiákjaid gyermekeit soproni tanulmányaikban. Behatóan foglalkoztál a gyógynövényekkel.

Legutóbb pedig megszerveztél 50 éves találkozókat. Odaadón kutattad fel aranydiplomára jogosult társaid laccímét, majd az aranydiplomás erdőmérnökök képviselője lettél.

2006. május 4-én megdöbbenéssel érteltünk váratlan haláladról.

Május 12-én vettünk tőled végső búcsút a soproni Szent Mihály temetőben.

Munkádban helytálltál.

Négy gyermekedet becsülettel felneveltél. Jó kolléga voltál.

Nyugodt szívvel tekinthetsz le az általad annyira szeretett soproni, bakonyi és sokorói erdőkre.

Ernő Bácsi nyugodjál békében!

Martos Géza

Rövid időn belül Alma Materünk Erdőhasználati Tanszékének két korábbi oktatója is elhagyta a földi erdőket, hogy égi lombok alatt nyerve örök nyugalmat.

Kékesi József egyetemi adjunktus 1926–2006

1926. június 17-én, Parádon született, hétgyermekes szegény család első gyermekeként. Rendkívül nehéz gyermekkor miatt megszakításokkal, majd munka mellett (Mátrai Erdőgazdaság) végezte általános- és középiskolai tanulmányait. Erdőmérnöki oklevelét 1957-ben szerezte meg Sopronban.

1957-től a Cserhádi Erdőgazdaság Inászói Erdészetének erdőművelési műszaki vezető-

je, majd 1959-től a Budapesti Erdőgazdaság István-majori Erdészeti Intézeténél szintén erdőművelési műszaki vezető volt. 1961-1970 között a soproni Erdészeti Technikum pedagógusaként dolgozott. 1970-ben mérnöktanári oklevelet szerzett, és ebben az évben kinevezték az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőhasználati Tanszékére, ahol adjunktusként dolgozott 1985-ig, nyugállományba vonulásáig. Egyetemi oktatói tevékenysége mellett 1976-ban erdővédelmi szakmérnöki diplomát szerzett.

Tudományos munkáit elsősorban a mellékhaszonvételek területén végezte, de számos Erdőhasználatban jegyzet elkészítésében is részt vett. Oktatta a Fakereskedelem c. tantárgyat, szervezte a külső gyakorlatokat, tanulmányutakat és szinte napi kapcsolatot tartott a Tanulmányi Állami Erdőgazdasággal. Emberi és erkölcsi magatartása mind az oktatásban és nevelésben, mind a nagyszerű munkahelyi légkör kialakításában rendkívüli szerepet játszott.

Nyugdíjasként szinte minden szabadidejét gyönyörű lövéri gesztenyeskertjében töltötte, ahol mindig szívesen látta vendégül barátait. Itt nevelt sok ezer szelídgesztenye oltványával segítette az értékes fafaj újbóli elterjedését Sopronban és környékén.

Dr. Tóth Ferenc egyetemi adjunktus 1937–2006

1937. június 6-án született Lővön. A soproni Széchenyi István Gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait. Erdőmérnöki oklevelét 1960-ban szerezte meg az Erdőmérnöki Főiskolán. A Veszprémi Erdőrendezőségnél gyakornokként kezdte meg szakmai munkáját. 1961-től a Keszthelyi Állami Erdőgazdasági Uzsai Erdészeti Intézeténél volt fahasználati műszaki vezető.

1962-ben került az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőhasználati Tanszékére, ahol tanársegédként, majd adjunktusként dolgozott 1975-ig. Kidolgozta a vágásszervezési terv készítésének módszerét. 1968-ban részt vett az első országos mérnöktovábbképző tanfolyam megszervezésében, a tananyag összeállításában.

1975-ben kapott felkérést az Országos Természetvédelmi Hivatal Soproni Felügyelőségének megszervezésére és vezetésére. Működése ideje alatt több ezer ha terület került természetvédelmi oltalom alá, többek között az egyetem botanikus kertje is. 1980-ban munkáját a Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetéssel ismerték el.

1981-től a felügyelőség átszervezése miatt a soproni Erdészeti Szakközépiskolában vállalt állást, ahol munkaszervezést tanított. 1985-ben mérnöktanári diplomát szerzett Gödöllőn.

1986-ban került vissza az egyetem Erdőhasználati és Feltárási Tanszékére tudományos munkatársként. Ekkor dolgozta ki a fahasználatok tervezését és szervezését segítő számítógépes programját, melynek fő részeit ma is hasznosítják a tanszéken. A témából 1994-ben sikeresen megvédte műs-

ki doktori dolgozatát. Ugyanebben az évben egyetemi adjunktussá nevezték ki. 1997-ben vonult nyugdíjba.

Az Erdőhasználati Tanszék jelenlegi oktatói

Tajti László 1926–2006

2006. június 2-án búcsúztattuk régi kollégánkat a kisteleki temetőben.

Volt kollégái, akik még emlékeztek rá és összejártak vele, valamint az akkori fiatalok, akik sokat tanultak Tőle és ma már kellő szakmai és életpaszttalattal rendelkeznek, kísérték nyughelyére.

1950-től gyakorlatilag egy munkahelyen dolgozott. Műszaki vezetőként ment nyugdíjba 1986-ban.

1953-tól volt tagja az OEE-nek.

Emberséges, erdőt szerető jó kollégát veszítettünk el.

Sere Ferenc
Helyi csoport titkára

Körmendi Gyula halálára

1927. szeptember 17-én született Budapesten. Kereskedelmi érettségét szerzett 1948-ban, majd erdőszaktanári oklevelet 1961-ben. 1955-től 1990 márciusáig – nyugállományba vonulásáig – Budapesten a Hármashatárhegyi erdőszekterületben kerületvezető erdősz. Több kitüntetés birtokosa. (Közbiztonsági érem aranyfokozat, 1960. Kiváló dolgozó, 1972. Kiváló fásító, miniszteri oklevél 1973. Kiváló munkáért miniszteri kitüntetés, 1985.) 2006. május 7-én hunyt el.

Alig ismertem őt.

Én az erdőszeti szolgálatot 1968 nyarán Bajnán kezdtem. Négy hónap fahasználati gyakornokság után Visegrádon folytattam, mint építésvezető-gyakornok.

Az 1970. évi tél rengeteg csapadékot hozott. Méteres hó állt a Pilisben, az útépitésen semmit sem tudtunk dolgozni. Nagy gondot okozott, hogy munkavállalóinknak milyen megélhetést tudunk biztosítani. Ekkor vetődött fel bennem az ötlet: Kereskük meg a Fővárosi Községi terület-teremtő Vállalatot. Budapest szintén fuldoklik a hótól. A rádióban szüntelenül kérték az alkalmi hómunkások jelentkezését. Intézzük el, ha lehet, hogy a kubikosaink, gépkezelőink, mint pesti hómunkások keressék meg mindennapi kenyerüket.

Az ötletet a Parkerdőgazdaság igazgatója, dr. Madas László jónak tartotta. Bejelentkezett az FKfV igazgatójához, Hajdu György-höz, és elmentük javaslatunkat előadni. Hajdu igazgató úr megkülönböztetett kedvességgel fogadta Madas igazgató urat, néhány perc alatt egymás tenyerébe csaptak. Ennek következményeként napokon belül több tíz pilisszentlászlói munkatársunk költözött be az FKfV munkásszállására, és megkezdtek pesti munkájukat.

Nem szeretném, ha ezek az emberek megfelelő parkerdős vezetés nélkül marad-

nának. A Budapesti Erdészettől melléjük vezényeltek egy erdőszet, vedd fel vele a kapcsolatot. – mondta Madas László.

A kivezényelt erdőszet Körmendi Gyulának hívták. Mosolygós arccal mutatkoztunk be egymásnak. A kapcsolatunk másodpercek alatt tisztá lett: Adott egy feladat, azt jól kell megoldani, más tényezőt pedig nem is jegyzünk. Az FKfV-s szerepét olyan természetességgel vette tudomásul, mintha egy erdőszet született szerepe lenne hómunkások és kukások menedzselése. Példásan helytállt, amíg erre szükség volt. A munka végén megint egymás szemébe néztünk, mosolyogtunk, megköszöntünk egymásnak mindent, megszorítottuk egymás kezét és elbúcsúztunk egymástól.

Sok év telt el. Az OEE Pilisi Csoportja titkára lettem. Farsangkor családi esteket rendeztem. Ezeken az esteken – ha meg tudtam oldani – műsorral is szolgáltunk.

Eszembe jutott Körmendi Gyula. Neki sok színész barátja volt. Felkerestem. Úgy fogadott, mintha előző nap délután találkoztunk volna utoljára. Persze, hogy segítetek! Mit szólsz Bessenyei Ferenchez? A részletek tisztázása végett utána ő jött hozzánk.

Bessenyei Ferenc műsort adott az OEE Pilisi Csoportja farsangi bálján. Ingyen. – Csak nem képzeli, hogy kérek valamit! Engem erre Gyuszi kért meg!

Megint sok év telt el. Elhunyt Marjai Zoltán. A temetésén találkoztam Gyulával. Éppen úgy mosolyogtunk egymásra, mint mindig, valahányszor találkoztunk. Tudod, mit emlegetek leggyakrabban veled kapcsolatosan Bánó Laci? Azt, hogy ti a kávéhoz szalvétát is adtok.

Többször elgondolkodtam ezen. Milyen különös az élet, hogy kettőnk kapcsolatában Gyula ezt a szalvétát így jegyezte.

Néhány hónapja Kati húgom – győgytor-nász – hívott fel telefonon:

– Laci! Ismersz egy Körmendi Gyula nevű erdőszet?

– Hogyne! Mi van vele?

– Itt fekszik a kórházunkban. Én is kezeltem. Nevem hallván megkérdezte, hogy ismerlek-e téged? Mondtam, hogy a bátyám vagy.

– Mi történt vele?

– Nagy a baj. Hosszú.

– Mondd meg neki, hogy meglátogatom.

Rövidesen meg is látogattam. Nem ismertem meg. Ő viszont megismert engem. Könny szökött a szemébe. Párja, Márta elfogódott hangon szólított meg: Köszönöm, hogy nemcsak ígérte, hanem el is jött.

Gyula – amennyire ereje engedte – jószágon korholó hangon kiáltott fel: *Miket beszélsz! Erdész ígérte!*

Gyula rövidesen meghalt. A temetésére nem tudtam elmenni, mert a partecéduláját 3 nappal a temetés után vehettem át.

Kényszerű éreztem arra, hogy mindezt megírom. Megírom azt, hogy létezett egy kor, amikor az erdőszet ígérete faktum volt, amikor az erdőszet ígéretének teljesítéséhez nem férhetett kétség...

Gyuszikám!

Pihenj békében!

Bánó László

Áramtermelő biomassza kiserőmű Szentendrén

Jung László szakosztályelnök

Az OEE Megújuló Energia Szakosztálya, valamint a Közönségkapcsolatok Szakosztálya tagjai közös rendezvénye.

Mint ismeretes, az EU-előírások meghatározzák az energiafelhasználás terén a megújuló energiahordozók alkalmazásának minimális arányait. A biomassza energetikai célú felhasználása – mely jelenleg az összes energiameennyiség alig 3 százaléka – néhány éven belül megkétszereződik.

A biomassza hasznosításának többféle módja ismeretes. A hagyományos háztartási fűtésen kívül legismertebb a nagyteljesítményű, korszerűtlen erőművi kazánok biomassza tüzelésre történő átállítása (PannonPower, AES stb.). Az OEE Megújuló Energia Szakosztálya, valamint a Közönségkapcsolatok Szakosztálya tagjai 2006. május 16-án, közös rendezvényen ismerkedtek a faapríték energiacélú hasznosításának egy, a fentiekől eltérő módjával.

A HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt. vendégeiként a két szakosztály tagjai – jó néhány érdeklődő „civil” újságíróval együtt – ismerkedtek a Szentendrén közelmúltban létrehozott kiserőművel, melyet Lukács Sándor vezérigazgató és Kéri László, az üzem vezetője mutatott be.

Keresztes György vezérigazgató-helyettes, a Közönségkapcsolatok Szakosztály tagja köszöntötte a megjelenteket, majd Lukács Sándor vezérigazgató ismertette az Rt. erőfeszítéseit a biomassza hasznosítás gyakorlati megvaló-

sítása terén. A tervezést 1994-ben kezdték, és 1995-ben helyezték üzembe a fűtőmű 2 és 4 MW-os kazánjait. Az elmúlt évben végrehajtott fejlesztés során a 4 MW-os gőzkazánhoz egy 10 MW-os turbinát illesztettek, amely villamosenergiát termel. A felhasznált biomassza nem tűzifa, hanem hulladékfa.

Kéri László elmondta, hogy az erőműben mintegy 80 beszállítótól évente közel 20 ezer tonna faaprítékot, fahulladékot, fűreszport és fakérget tüzelnek el, melyet e célra kialakított járművek hoznak a helyszínre. A tüzelőanyagot számítógéppel vezérelt adagoló juttatja a kazánokba. A teljesítmény szabályozása a rostély mozgásával és a levegőmennyiség adagolásával történik. A két darab, négy, illetve öt megawatt hőteljesítményű kazán által termelt gőz – amellett, hogy 300 ezer

léghőméter lakóteret, egy 3000 adagos konyhát és egy uszodát lát el hővel – még villamos energiát is szolgáltat. Méghozzá nem is keveset – mintegy ötezer átlagos lakás fogyasztásának megfelelő mennyiséget.

Az erőmű megtekintése utáni konzultáción Jung László, a Megújuló Energia Szakosztály elnöke elmondta, hogy Nyugat-Európában az ilyen nagyságrendű erőműből már több száz üzemel.

A vita során többen hangoztatták, hogy az ilyen erőművek létesítésének és üzemeltetésének a gazdasági feltételei jelenleg nem megfelelőek. Marosvölgyi Béla, a NYME professzora hangsúlyozta, hogy addig egyenlőtlen a verseny és a megújuló energia felhasználásának esélyei kisebbek, amíg a gáz árát szociális támogatás teszi piacképesebbé. A támogatási rendszer hibái miatt nagyon sok

olyan beruházás jut támogatáshoz, amelyek nem teljesen felelnek meg a megújuló energiák kritériumának, míg az igazán indokolt pályázatok ebből kimaradnak.

Ennek kapcsán is hívta fel a figyelmet *Zétényi Zoltán*, a Községkapcsolatok Szakosztálya elnöke, a megfelelő sajtómunkára, a közvélemény helyes és tényszerű tájékoztatására. A Községkapcsolatok Szakosztálya – ennek a rendezvénynek a sikerén is felbuzdulva és *Jung László* szakosztályelnök indítványát megszívlelve – a jövőben elsősorban az egyesület társszakosztályaival közös programokat igyekszik szervezni a kommunikáció iránti fogékonyság növelése érdekében.

Marosvölgyi Béla hozzáfűzte, hogy először a szakmán belül kell a kommunikációs célokat meghatározni, a „házon belül” kell rendet tenni a fejekben, és helyre kell állítani a szétesett szakmai önértéket.

Mócsényi Miklós, a FAGOSZ főtitkára hivatkozott a faipari szövetség kész kommunikációs stratégiájára, és példaként említette az osztrák társszervezetek jel-

mondatát (Das Holz ist geniale), valamint a „Holzschilling” néven elhíresült közös PR pénzügyi alapképzést.

Kovács Pál, az Állami Erdészeti Szolgálat osztályvezetője tájékoztatta a résztvevőket az ágazati sajtómunka fejlesztéséről. Elmondta, hogy a közeljövőben feláll egy munkacsoport, amely kidolgozza a szakmai kommuni-

káció stratégiáját és koordinálja a tájékoztatási tevékenységet. Ebben a munkában a Községkapcsolatok Szakosztálya is szerepet vállalhat, elsősorban a szakmán belüli PR-munkatársak, illetve a vezetők továbbképzésével. Az előkészítő munka részét képezi többek között az ÁESZ honlapjának megújítása is.

Kép és szöveg: **Detrich Miklós**

Fölavatták Hejcén a légikatasztrófa áldozatainak obeliszkjét

Béke őrei béke veletek! – ez olvasható egy bükktrösze erősített fatáblán a hejcei tragédia helyszínén. Emlékeztet, hogy 2006. január 19-én szlovák repülőszerecséltenség történt a zempléni Borsó-hegyen. Az Északerdő Zrt. Telkibányai Erdészeti Igazgatósága területén 43 halálos áldozatot követelt katasztrófának egyetlen túlélője van.

2006. június 2-án szokatlanul zord, hegyvidéki időjárási körülmények közepette, erős szélben és zuhogó esőben, számos vendég és a gyászoló családtagok jelenlétében, a sajtó kitüntetett érdeklődése mellett avatták föl a lezuhant szlovák katonai repülőgép áldozatainak tiszteletére emelt emlékkövet.

Szlovák, magyar és NATO-zászlókkal álló díszőrség övezte az obeliszket, körös-körül pedig a hozzátartozók által állított kisebb-nagyobb síremlékek sorakoztak. Az egyik kőrákás mellett a repülőgép megtalált darabjai szolgálnak mementóul. Akárcsak az a fémadarab, amely jó tíz méter magasban, egy fa ágain akadt fönn.

Az emlékünnepele a szlovák és a magyar nemzeti himnusszal vette kezdetét. Elsőként *Klemencsics András*, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Mi-

nisztérium Erdészeti Főosztálya vezetője mondott rövid beszédet. Emlékeztetett arra az erdészszokásra, hogy az erdőben életét vesztő tiszteletére emlékkövet állítanak.

Ezután *Martin Fedor*, a Szlovák Köztársaság védelmi minisztere emlékezett a majd fél évvel ezelőtti tragédiára.

A Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztériuma nevében *dr. Fapál László* közigazgatási államtitkár emlékezett.

Az obeliszket *Martin Fedor* védelmi miniszter és *Cserép János*, az Északerdő Zrt. vezérigazgatója leplezte le, majd a

szlovák és a magyar egyházak lelkészei szentelték és áldották meg az emlékművet.

Az emlékkövön három nyelven, szlovákul, magyarul és angolul emlékeztet a felirat a koszovói békefenntartó küldetésből hazatérő szlovák katonák halálára.

A szertartás után az ünnepség hivatalos résztvevői koszorúztak, majd a hozzátartozók is elhelyezték virágaikat a kő talapzatán. Erre a megrendítő jelenetre az Il silentio hangjai mellett került sor.

Kép és szöveg: **Zétényi Zoltán**

